Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти

Владимирова А. Л.

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ТВОРЧОСТІ. ПРАКТИКУМ

Практикум

з навчальної дисципліни/освітньої компоненти

«Теорія і методика музичного виховання»

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності А2 Дошкільна освіта

Івано-Франківськ, 2026

УДК 373.2.015.31:78(072/075)
В59

Рекомендовано

вченою радою Херсонського державного університету

(протокол від _____ 20__ № ___)

Владимирова А. Л. «Теорія і методика музичного виховання: від теорії до творчості. Практикум»: Практикум для здобувачів вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта». Івано-Франківськ, Херсонський державний університет, 2026, 175 с.

Рецензенти:

Стратан-Артишкова Т.Б. – докторка педагогічних наук, професорка кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін Бердянського державного педагогічного університету.
Старовойт Л.В. – кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри мистецьких дисциплін дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Владимирова А.Л.

Практикум «Теорія і методика музичного виховання: від теорії до творчості. Практикум» є ефективним поєднанням класичних принципів музичної педагогіки з інноваційними підходами, що є методологічною основою для формування музично-творчої особистості.

Рекомендовано здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності А2 Дошкільна освіта, освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», слухачам закладів системи післядипломної освіти, викладачам, педагогам-практикам.

© Владимирова А. Л., 2026.

ЗМІСТ

	Стор.
Анотація……	6
Пояснювальна записка……	7
Програма освітньої компоненти «Теорія і методика музичного виховання»……	11
Навчально-методичний план……..	14
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
РОЗДІЛ І. «АНАТОМІЯ МУЗИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ: ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК»	
І змістовий модуль Теоретичні та методичні основи музичного виховання у закладах дошкільної освіти	
Тема 1. Предмет і основні завдання методики музичного виховання у закладах дошкільної освіти……..	15
Тема 2. Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку. Методи і прийоми музичного виховання……..……..	16
Тема 3. Музичні фольклорні жанри в ЗДО ……	16
Тема 4. Форми, види, зміст і структура музичних занять, новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти…….....	17
Тема 5. Елементарна теорія музичної грамоти. Ритміка та хореографія у закладах дошкільної освіти……	17
ІІ змістовий модуль Види музичної діяльності в закладах дошкільної освіти	
Тема 6. Самостійна музична діяльність в закладах дошкільної освіти..……...	18
Тема 7. Театрально-освітній простір як необхідна передумова формування творчої дитини……	18
Тема 8. Штучний інтелект у музично-педагогічній роботі вихователя	19
Тема 9. Підготовка до екзамену…….	19
Пам'ятка щодо підготовки презентацій-виступів на захисті……	20
РОЗДІЛ ІІ. «СХОДИНКИ МАЙСТЕРНОСТІ: ПРАКТИЧНИЙ БЛОК»	
І змістовий модуль Теоретичні та методичні основи музичного виховання у закладах дошкільної освіти	
Тема 1. Предмет і основні завдання методики музичного виховання у закладах дошкільної освіти…….	21
Тема 2. Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку. Методи і прийоми музичного виховання..……	26

Тема 3. Музичні фольклорні жанри в ЗДО..…….	28
Тема 4. Форми, види, зміст і структура музичних занять, новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти..……..	32
Тема 5. Елементарна теорія музичної грамоти. Ритміка та хореографія у закладах дошкільної освіти …….	36
ІІ змістовий модуль **Види музичної діяльності в закладах дошкільної освіти**	
Тема 6. Самостійна музична діяльність в закладах дошкільної освіти…….....	40
Тема 7. Театрально-освітній простір як необхідна передумова формування творчої дитини»……..	43
Тема 8. Штучний інтелект у музично-педагогічній роботі вихователя……..	47
Тема 9. Узагальнення. Підготовка до екзамену……	50
Практичні поради для здобувачів……	52
Раунди-примірники……...	53
РОЗДІЛ ІІІ. «СОЛО ДЛЯ РОЗУМУ: БЛОК САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ»	
Методичні вказівки**.** Завдання…….……..	54
Довідник-помагач для виконання самостійної роботи…….....	55
Самостійна робота…….....	58
Додаткове завдання (для зацікавлених)……..	63
РОЗДІЛ ІV. «ОВАЦІЇ ЗА ЗНАННЯ: ФОРМИ КОНТРОЛЮ»	
Форми контролю освітніх досягнень здобувача……...	65
Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС……	65
Критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів з курсу…….	66
Педагогічна практика……...	68
Критерії оцінювання…….	69
РОЗДІЛ V. «АРХІВИ ЗНАНЬ: МЕТОДИЧНИЙ БЛОК»	
Методи навчання……..	70
Індивідуальне науково-дослідне завдання робота (ІНДЗ)……	72
Індивідуальна науково-дослідна робота (навчальний проєкт)…….	73
Теми курсових проєктів…….....	76
РОЗДІЛ VІ. «МАЙСТЕР-ПЛАН: БЛОК ПЛАНУВАННЯ»	
Ділова документація музичного керівника:	
а) Перспективний план…….	77
б) Календарний план…….....	78
в) Графічна форма перспективного планування розваг…….	81
д) Орієнтовний перелік документів музичного керівника…….	82

РОЗДІЛ VII «СИМФОНІЯ ЗНАНЬ: БЛОК ТЕСТІВ І КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ»	
Тести вихідного стану...…..……	83
Контрольний зріз знань (тести)……..	92
Контрольні завдання (КЗ). Варіант 1…….	96
Контрольні завдання (КЗ). Варіант 2…….	100
Симфонічний оркестр (тести)…….	106
Українські народні інструменти (тести) ……	108
Ритміка (тести)…….	110
Хореографія (тести)…….	112
РОЗДІЛ VIII. «ІНТЕРВ'Ю З МАЕСТРО: БЛОК ПИТАНЬ»	
Питання до підсумкового контролю з курсу (залік)……	114
Питання до підсумкового контролю з курсу (екзамен)……...	116
Питання до підсумкового контролю з курсу (Державна атестація)……	119
Шпора (примірник відповіді-виступу на державній атестації)……	120
Кейс (набір інструментів і методів для забезпечення високої якості професійної діяльності)……...	125
РОЗДІЛ IX «БІБЛІОТЕКА ПАРТИТУР: БЛОК ПРИМІРНИКІВ СЦЕНАРІЇВ»	
Сценарій-конспект музичного заняття (примірник) ……	128
Проєктування музичного свята …….	131
Сценарій-конспект музичної розваги (примірник)……..	133
Сучасний музичний куточок в закладах дошкільної освіти……	136
РОЗДІЛ X «СЛОВНИК АКОРДІВ: БЛОК ПРАКТИЧНІ МУЗИЧНІ СЛОВНИКИ»	
Словничок-довідничок для дошкільнят (музична грамота)……	138
Словник музичних термінів для роботи вихователя із дітьми……	140
Словник музичних термінів для роботи вихователя із батьками дошкільнят (консультації) ……..	142
РОЗДІЛ XI. «ЛІТЕРАТУРНИЙ КАМЕРТОН»	
Список рекомендованих джерел……	145
РОЗДІЛ XII. «ФІНАЛЬНИЙ АКОРД: ДОДАТКИ»	
Додаток А. Реалізація змісту державного стандарту з дошкільної освіти в різних програмах розвитку дітей…….	152
Додаток Б. Інструктивно-методичні рекомендації «Про організацію роботи з музичного виховання дітей у ДНЗ»……	154
Додаток В. Базовий компонент дошкільної освіти України……	160
Додаток Г. Державна атестація……..	171
Додаток Д. Допоміжний матеріал (мультимедійна інформація)……	172
Додаток Е. Методичні рекомендації провідних фахівців……	174
Додаток Ж. Додаткова література з використання цифрових ресурсів..	175

АНОТАЦІЯ

У сучасному освітньому просторі зростає потреба у матеріалах, які не лише надають теоретичні знання, а й активно розвивають практичні навички, творче мислення та емоційний інтелект. Навчально-методичне видання «Теорія і методика музичного виховання: від теорії до творчості. Практикум» є надзвичайно актуальним і повною мірою відповідає сучасним вимогам педагогіки та мистецької освіти. Посібник розроблено з урахуванням новітніх методик і технологій, що сприяють формуванню цілісної музичної культури у дітей та молоді й успішно вирішують цю задачу, інтегруючи теоретичні основи музичного мистецтва з практичними завданнями.

«Теорія і методика музичного виховання: від теорії до творчості. Практикум» занурює здобувачів у світ музичного виховання з акцентуванням на національний компонент, надаючи глибокі теоретичні знання та практичні навички, необхідні для формування всебічно розвиненої особистості дитини засобами музики. Здобувачі ознайомляться з провідними концепціями музичного виховання, а також осягнуть їх адаптацію до сучасних реалій української дошкільної освіти. Особлива увага приділяється розвитку креативності, емоційного інтелекту та соціальних навичок дітей через різні види музичної діяльності: співи, музично-ритмічні рухи, слухання музики, гри на дитячих музичних інструментах, елементарне музикування та імпровізація.

Практика передбачає відпрацювання навичок планування та проведення музичних занять, вміння розробляти авторські сценарії свят і розваг, а також вчить використовувати цифрові технології та мультимедійні ресурси для збагачення музичного досвіду дітей дошкільного віку.

Посібник має чітку, логічно вибудовану структуру, що полегшує його використання. Кожен розділ присвячений певному аспекту музичної діяльності та містить детальні пояснення, приклади й практичні вправи.

Ключові дефініції: дошкільне виховання, естетичне виховання, національний компонент, музична педагогіка, педагогічні дослідження.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Музика, як невід'ємна частина життя людини та суспільства, відіграє ключову роль в культурі, психології і фізіології і виступає універсальною мовою, яка здатна передавати емоції, почуття та ідеї без слів.

Музичне виховання – це не просто розвага, а важливий елемент життя, що збагачує внутрішній світ особистості, допомагає їй справлятися із труднощами та є свідченням того, що людство потребує не тільки матеріальних благ, але й емоційної та духовної гармонії.

Освітній процес у сучасному світі висуває нові вимоги до музичного виховання. Інтеграція, цифрова трансформація й швидкий розвиток інформаційних технологій впливають на методи і форми роботи з дітьми та молоддю. Враховуючи ці зміни та орієнтуючись на формування компетентностей, що відповідають потребам сучасного суспільства, постає необхідність на акцентуванні уваги щодо розвитку креативності, критичного мислення, комунікативних навичок й здатності до інновацій у музично-педагогічній діяльності.

В умовах стрімких змін у сучасному освітньому просторі акцент робиться на інтегративному підході та інноваційних методиках, що дозволять максимально розкрити музичний потенціал кожної дитини, враховуючи її індивідуальні особливості та вікові етапи розвитку.

Навчально-методичне видання є основою для вивчення здобувачами нормативної дисципліни педагогічно-професійного циклу в системі вищої освіти. Зазначені теми відображають державні пріоритети стосовно вищої та дошкільної освіти в Україні, що ґрунтуються на досягненнях педагогічної та психологічної науки і є невід'ємною частиною освітнього процесу для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» галузі знань А Освіта денної та заочної форм навчання.

Міждисциплінарні зв'язки: здобувачі мають актуалізувати знання з курсів «Загальна педагогіка», «Дошкільна педагогіка», «Дитяча психологія»,

«Дитячий музичний фольклор», «Театрально-ігрова педагогіка», «Образотворче мистецтво», «Ритміка і хореографія», «Музикотерапія», «Інформатика», що сприятиме в подальшому формуванню професійної компетентності вихователя закладу дошкільної освіти в методичному аспекті.

Мета курсу: Підготовка висококваліфікованих фахівців дошкільної освіти у сфері музичного виховання.

Цілі курсу:

- Формування у майбутніх вихователів і музичних керівників закладів дошкільної освіти цілісної системи знань щодо поняття музичної культури в сучасних умовах.
- Розвиток здатності до художнього самовираження, рефлексії та духовного самовдосконалення;
- Виховання особистісно-ціннісного ставлення до музичного мистецтва, реальної участі в конкретних видах педагогічної діяльності із музичного виховання, уміння мислити творчо.

Завдання:

- ***методичні:*** ознайомлення здобувачів із різними музичними технологіями, методами та прийомами організації та проведення музичних занять, свят і розваг у закладах дошкільної освіти;
- ***пізнавальні:*** ознайомлення здобувачів із поглядами та працями вітчизняних і зарубіжних вчених із різних проблем щодо музичного виховання, форм організації музичної діяльності в роботі із дітьми дошкільного віку;
- ***практичні:*** надання здобувачам системи знань, умінь і навичок у сфері впровадження основних завдань музично-естетичного розвитку і виховання особистості дитини дошкільного віку.

Компетентності та програмні результати навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Компетентності загальні (ЗК)	**КЗ -1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **КЗ-3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **КЗ-4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **КЗ-7.** Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей раннього і дошкільного віку. **КЗ-8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності (КС)	**КС-11.** Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності. **КС- 13.** Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо- продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку. **КС-20.** Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.
Програмні результати навчання	
ПР-02	Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного

	віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.
ПР-09	Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформуватиїх потенціал у сучасний навчально-виховний простір ЗДО.
ПР-15	Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дошкільників на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.
ПР-19	Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

Навчальне видання вміщує програму, плани практичних занять, завдання і супроводжуючий матеріал, що виступає одним із аспектів якісної музичної підготовки студентів і сприятиме швидкому засвоєнню набутих знань і вмінь. Тестові завдання, дидактичні матеріали і творчі завдання розроблені для самоконтролю, розвитку музично-художньої свідомості та компетентності здобувачів, розуміння і творення музичних образів в новому інформаційному суспільстві. У роботі використана кредитно-модульна технологія організації освітнього процесу.

Теоретичний блок має короткі, але змістовні теоретичні основи, що охоплюють ключові поняття музичної грамоти, історії музики і теорії музичного сприймання.

В методичному блоці надані конкретні рекомендації для педагогів щодо організації занять, використання музично-дидактичних матеріалів та оцінювання результатів. Міні-довідник з музичного виховання для здобувачів містить тлумачення та надає характеристику інтерактивній та проєктній, планувально-методичній і довідково-інформаційній, діагностичній та оцінювальній, творчій й візуальній педагогічним формам, що призначені для виконання самостійної роботи.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма організації освітнього процесу	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Кількість кредитів	Загальна кількість	Лекції (год.)	Практичні, семінарські	Самостійна робота (год.)	Форма підсумкового контролю (екзамен/залік
Денна форма	обов'язкова	3	90	18	16	56	Екзамен
Заочна форма	обов'язкова	3	90	16	18	56	Екзамен

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи музичного виховання у закладах дошкільної освіти

Тема 1. Предмет і основні завдання методики музичного виховання у закладах дошкільної освіти.

Музичне мистецтво як складова частина духовної культури суспільства та культури особистості. Предмет і методологічні основи музичного виховання у закладах дошкільної освіти. Завдання та художньо-педагогічні вимоги музичного виховання дітей раннього та дошкільного віку. Значення музичного виховання для професійної діяльності педагога. Характеристика програм та музичного репертуару в закладах дошкільної освіти (за віковими групами). Форми музично-виховної роботи в закладі дошкільної освіти.

Тема 2. Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку. Методи і прийоми музичного виховання.

Поняття музикальність та його характеристика. Структура музикальності. Психолого-педагогічна характеристика музичних здібностей дошкільників. Задатки, здібності, обдарованість. Діагностика музичних здібностей дітей. Предметно-просторове розвивальне музичне середовище.

Вікові характеристики рівнів музичного розвитку дітей раннього та молодшого дошкільного віку. Вікові характеристики рівнів музичного розвитку дітей середнього дошкільного віку. Вікові характеристики рівнів музичного розвитку дітей старшого дошкільного віку. Методи і прийоми музичного виховання.

Тема 3. Музичні фольклорні жанри в ЗДО.

Педагогічне значення дитячого музичного фольклору, його класифікація. Характеристика дитячого музичного фольклору пестування. (колискові пісні, забавлянки, утішки, потішки та ін).

Характеристика дитячого музичного ігрового фольклору (лічилки, мовчанки, гадульки, перевертні, голосилки, ігрові звукосполучення, інтонування-вигук, інтонування-звернення, співогра та ін.). Музична ритмізація. Ігри-хороводи. Позаігровий фольклор (колядки, щедрівки, віншівки, «царинні» пісні, веснянки, гаївки, гагілки, травневі пісні (маївки, марена та ін.). Жниварські пісні. Купальські пісні. Пісні-драматизації та ін.). Казки з музичними фрагментами.

Тема 4. Форми, види, зміст і структура музичних занять, новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти.

Музичне заняття як основна форма музичного навчання і виховання дошкільників. Форми, види, зміст і структура музичних занять. Доцільність комплексної структури музичного заняття. Зв'язок методичної структури музичного заняття з дидактичною. Новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти (дистанційне заняття). Організація умов для проведення занять (підготовка приміщення, місце занять в режимі дня, тривалість, організація дітей). Основні види занять. Участь вихователя в організації та проведенні музичних занять.

Тема 5. Елементарна теорія музичної грамоти. Ритміка та хореографія у закладах дошкільної освіти.

Елементарні основи музичної грамоти: музична фонетика, нотна графіка, музична морфологія, музичні форми. Засоби музичної виразності: ритм, темп, мелодія, тембр, динаміка та ін. Засоби хореографічної виразності. рух, жест, міміка, поза, просторові переміщення.

Змістовий модуль 2. Види музичної діяльності в закладах дошкільної освіти

Тема 6. Самостійна музична діяльність в закладах дошкільної освіти.

Зміст, види та джерела виникнення самостійної музичної діяльності. Музично-ритмічна система Карла Орфа в ЗДО. Музично-ігрова діяльність на музичних заняттях у ЗДО. Співи, танці, хороводи, музикування, ігри-драматизації, музично-дидактичні ігри, сюжетно-рольові ігри. Посібники та обладнання для самостійної музичної діяльності. Особливості керівництва самостійною музичною діяльністю та умов організації.

Тема 7. Театрально-ігрова діяльність в ЗДО. Технології проведення свят і розваг.

Театрально-освітній простір як необхідна передумова формування творчої дитини. Види свят і розваг, їх характеристика. Вимоги до проведення свят і розваг із дітьми дошкільного віку. Робота вихователя і музичного керівника: питання співпраці та співтворчості. Вимоги до складання святкової програми. Особливості проведення світських, традиційних і фольклорних свят. Участь дітей у святковій програмі. Різноманітність форм і видів розваг.

Тема 8. «Штучний інтелект у музично- педагогічній роботі вихователя».

Індивідуалізація навчання. Автоматизація рутинних завдань. Підвищення ефективності комунікації. Розвиток творчих навичок. Приклади використання ШІ в музичній освіті. Потенційні ризики та виклики. Ресурси.

Тема 9. «Узагальнення. Підготовка до екзамену».

Захист кейсів з музичного виховання в ЗДО. Загальні рекомендації до підготовки. Рекомендації щодо відповіді на екзамені.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	всього годин	у тому числі			всього годин	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота		лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1 **Теоретичні та методичні основи музичного виховання у закладах дошкільної освіти**								
Тема 1. Предмет і основні завдання методики музичного виховання у закладах дошкільної освіти.	**10**	2	2	6	**10**	2	2	6
Тема 2. Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку. Методи і прийоми музичного виховання.	**10**	2	2	6	**10**	2	2	6
Тема 3. Музичні фольклорні жанри в ЗДО.	**12**	2	2	8	**12**	2	2	8
Тема 4. Форми, види, зміст і структура музичних занять, новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти.	**10**	2	2	6	**10**	2	2	6
Тема 5. Елементарна теорія музичної грамоти. Ритміка та хореографія у закладах дошкільної освіти.	**10**	2	2	6	**10**	2	2	6
Разом за змістовим модулем 1	**52**	**10**	**10**	**32**	**52**	**10**	**10**	**32**
Змістовий модуль 2 **Види музичної діяльності в закладах дошкільної освіти**								
Тема 6. Самостійна музична діяльність в закладах дошкільної освіти.	**8**	2		6	**8**		2	6
Тема 7. Театрально-ігрова діяльність в ЗДО. Технології проведення свят і розваг.	**10**	2	2	6	**10**	2	2	6
Тема 8. Штучний інтелект у музично-педагогічній роботі вихователя.	**10**	2	2	6	**10**	2	2	6
Тема 9. Узагальнення.	**10**	2	2	6	**10**	2	2	6
Разом за змістовим модулем 1	**52**	**10**	**10**	**32**	**54**	**10**	**10**	**32**
Разом за змістовим модулем 2	**38**	**8**	**6**	**24**	**38**	**6**	**8**	**24**
УСЬОГО ГОДИН	**90**	**18**	**16**	**56**	**90**	**16**	**18**	**56**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ І

«АНАТОМІЯ МУЗИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ: ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК»

І ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Предмет і основні завдання методики музичного виховання у закладах дошкільної освіти.

План.

1. Значення музичного виховання для професійної діяльності педагога.

2. Предмет і методологічні основи музичного виховання у закладах дошкільної освіти. Музика як вид мистецтва.

3. Характеристика програм та музичного репертуару в закладах дошкільної освіти (за віковими групами).

Ключові поняття теми: становлення теорії та методики музичного виховання; сучасна проблематика досліджень з музичного виховання і розвитку дітей в Україні, програма розвитку дітей з музичного виховання в ЗДО, творчість.

Літературний камертон:

29, 36, 57, *Додаток А, Додаток Б, Додаток В.*

Словник:

Камертон – це прилад для налаштовування музичних інструментів та людського голосу під час вокальної роботи.

Літературний камертон – це налаштування здобувача на опрацювання літературних джерел.

Тема 2. Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку. Методи і прийоми музичного виховання.

План

1. Вікова характеристика рівнів музичного рознвитку дітей раннього та молодшого дошкільного віку.

2. Вікова характеристика рівнів музичного розвитку дітей середнього дошкільного віку.

3. Вікова характеристика рівнів музичного розвитку дітей старшого дошкільного віку.

4. Методи і прийоми музичного виховання.

Ключові поняття теми: музичні здібності, музичний розвиток, компоненти музикальності, метод, прийом.

Літературний камертон:

14, 21, 29, 36, 57, Додаток А, Додаток Б, Додаток В.

Тема 3. Музичні фольклорні жанри в ЗДО.

План

1. Дитячий музичний фольклор. Фольклор пестування.

2. Ігровий музичний фольклор.

3. Позаігровий музичний фольклор.

4. Українські народні інструменти.

Ключові поняття теми: етнонаціональна специфіка музичного виховання, жанр, фольклор, дитячий музичний фольклор, українські народні інструменти.

Літературний камертон:

8, 10, 11, 19, 31, 37, 45, 46, 49, 61 *Додаток А, Додаток Б, Додаток В.*

Тема 4. Форми, види, зміст і структура музичних занять, новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти.

План

1. Доцільність комплексної структури музичного заняття.

2. Зв'язок методичної структури музичного заняття з дидактичною.

3. Новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти (дистанційне заняття).

4. Музичне виховання в сім'ї.

Ключові поняття теми: дитяча музична діяльність, музичне заняття, комплексна структура музичного заняття, технологія, дистанційне музичне заняття.

Літературний камертон:

20, 21, 24, 25, 27, 28, 36, 61, Додаток А, Додаток Б, Додаток В.

Тема 5. Елементарна теорія музичної грамоти. Ритміка та хореографія у закладах дошкільної освіти.

План

1. Елементарні основи музичної грамоти:

- музична фонетика;

- нотна графіка;

- музична морфологія;

- музичні форми.

2. Засоби музичної та хореографічної виразності.

Ключові поняття теми: музична грамота, засоби музичної виразності, засоби хореографічної виразності.

Літературний камертон:

28, 36, 39, 45, 44, 51, 63. Додаток Б, Додаток В.

ІІ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ
ВИДИ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 6. Самостійна музична діяльність в закладах дошкільної освіти.

План

1. Порівняльна характеристика музично-ритмічних систем Карла Орфа та Василя Верховинця в ЗДО.

2. Музично-ігрова діяльність на музичних заняттях у ЗДО.

3. Музичні та шумові інструменти. Прийоми гри на дитячих музичних інструментах (ДМІ).

4. Симфонічний оркестр.

Ключові поняття теми: музично-ритмічна система Карла Орфа та Василя Верховинця в ЗДО, інструменти симфонічного оркестру, музично-ігрова діяльність.

Літературний камертон: 6, 8, 15, 38, 40, 59, 61, 62, 63, 67, 68, Додатки.

Тема 7. Театрально-освітній простір як необхідна передумова формування творчої дитини.

План

1. Театрально-ігрова діяльність в ЗДО.

2. Технології проведення свят і розваг.

3. Види свят і розваг, їх характеристика та вимоги до проведення із дітьми дошкільного віку.

Ключові поняття теми: Театр, свято, розвага, театрально-ігрова діяльність, технологія.

Літературний камертон:

2, 18,23, 54, 59, 60, 70,71, Додаток А, Додаток Б, Додаток В.

Тема 8. Штучний інтелект у музично-педагогічній роботі вихователя і музичного керівника.

План

1. Шляхи та способи використання ШІ в роботі вихователя і музичного керівника в закладах дошкільної освіти.
2. Персоналізація навчання та адаптивні платформи для вихователя і музичного керівника.

Ключові поняття теми: Штучний інтелект (ШІ), етичне використовувати ШІ, персоналізація музичного навчання.

Літературний камертон: 11, 13, 72 – 79, Інтернет-ресурси.

Тема 9. Підготовка до екзамену.

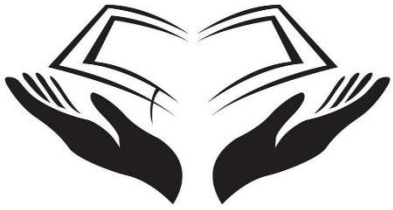
План

1. Розгляд переліку екзаменаційних питань, необхідних для підготовки відповідей здобувачів на державних екзаменах.
2. Підготовка текстів та презентацій виступів на екзамені.
3. Відповіді на запитання здобувачів з питань теорії та методики музичного виховання у ЗДО. Захист кейсів з музичного виховання в ЗДО.

Ключові поняття теми: екзамен, кейс, батл, презентація.

Літературний камертон: Загальний список рекомендованих джерел.

Пам’ятка щодо підготовки презентацій-виступів на захисті

1. Підготовка презентації (слайдів).

2. Дотримуйтеся мінімалізму. Презентація – це не шпаргалка, а візуальна підтримка виступу здобувача. Кожен слайд має містити лише ключові тези та ілюстрації. Використовуйте «Правило 6 х 6»: не більше ніж 6 рядків тексту на слайді та не більше ніж 6 слів у кожному рядку.

3. Використовуйте візуальні елементи, щоб зробити інформацію більш зрозумілою та цікавою (таблиці, схеми, зображення, діаграми, графіки).

4. Виберіть правильне оформлення, а саме, використовуйте єдиний стиль, читабельний шрифт (наприклад, Arial, Calibri, Times New Roman) і достатній розмір. Контрастні кольори тексту та фону.

5. Нумерація слайдів допоможе здобувачу орієнтуватися у матеріалі та уникнути плутанини під час виступу.

Методи запам’ятовування та відтворення

1) Повторення з інтервалами.
2) Не відкладайте на останній момент.
3) Повторюйте матеріал:

- *через 10 – 15 хвилин після вивчення;*
- *через 1 годину;*
- *наступного дня;*
- *через тиждень.*

Такий підхід дозволяє перенести інформацію з короткочасної пам’яті до довготривалої.

РОЗДІЛ ІІ

«СХОДИНКИ МАЙСТЕРНОСТІ: ПРАКТИЧНИЙ БЛОК»

І ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Практичне заняття 1. Предмет і основні завдання методики музичного виховання у закладах дошкільної освіти.

Мета: Ознайомити слухачів з основними поняттями методики музичного виховання, її предметом, завданнями та особливостями в роботі з дітьми дошкільного віку.

План заняття

1. Організаційний момент. Привітання, перевірка готовності до заняття. Коротке обговорення важливості музики в житті дитини та її ролі у загальному розвитку.
2. Методологічні основи музичного виховання у закладах дошкільної освіти. Діючі програми (блоки музичного виховання).
3. Узагальнення ключових моментів заняття.

Питання для обговорення

1. З’ясування поняття «методика музичного виховання». Визначення методики як науки про навчання та виховання. Зміст музичного виховання.
2. Методи музичного виховання.
3. Порівняльна характеристика програм з музичного виховання у ЗДО. Визначення спільного та відмінного.
4. Характеристика та вивчення музичного репертуару за віковими групами (за програмою «Дитина»). Зв’язок курсу «Теорія і методика музичного виховання» з іншими навчальними дисциплінами:

фольклористикою, мистецтвознавством, культурологією, дошкільною педагогікою, дитячою психологією, народознавством, історією, математикою, музикотерапією та ін.

Методичні вказівки

Порівняння програм з музичного виховання у ЗДО. Визначення спільного та відмінного (за вибором).

Музичне виховання в закладах дошкільної освіти є невід'ємною частиною всебічного розвитку дитини. Його методологічні основи ґрунтуються на розумінні вікових особливостей дітей дошкільного віку, їхнього сприйняття світу та потенціалу до художньо-творчої діяльності.

Порівняння програм з музичного виховання у ЗДО (закладах дошкільної освіти) в Україні вимагає розуміння базових документів, на яких ґрунтуються ці програми. Ключовим документом є Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти України), який визначає вимоги до рівня освіченості, розвитку та виховання дитини шести-семи років (перед вступом до школи).

На основі Базового компонента розробляються різні типові освітні програми, які можуть бути адаптовані кожним закладом дошкільної освіти.

Спільне

Всі програми базуються на положеннях Базового компонента дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01. 2021 № 33). У контексті музичного виховання це освітні напрями: «Гра дитини», «Дитина у світі мистецтва», «Дитина у світі мистецтва. Хореографія», що визначають ключові освітні лінії та показники розвитку дитини.

Програми мають загальні цілі та завдання – це виховання любові до музики, естетичного ставлення до неї, розвиток музичних здібностей (мелодичного, гармонічного, тембрового слуху, відчуття ритму, музичної пам'яті, музикальності), оволодіння такими видами музичної діяльності, як слухання, співи, музично-ритмічні рухи, гра на дитячих музичних

інструментах, музично-дидактичні ігри й заохочення дітей до імпровізації та самовираження.

Усі програми передбачають такі основні види музичної діяльності – це слухання музики, як первинний спосіб формування музичного сприйняття та емоційного відгуку; розвиток вокальних навичок дітей, формування чистоти інтонування; розвиток координації рухів, пластики, відчуття ритму.

У всіх програмах присутня гра на дитячих музичних інструментах, музично-дидактичні ігри, що сприяють засвоєнню музичних понять та розвитку музичних здібностей, заохочення до елементарних імпровізацій (вокальних, танцювальних, ритмічних та ін.).

Програми враховують вікові особливості дітей дошкільного віку, пропонуючи матеріал та методи, що відповідають їхнім психофізіологічним можливостям. Зміст ускладняється від молодших до старших груп.

Основними формами залишаються музичні заняття, а також музика в повсякденному житті ЗДО (свята, розваги, самостійна робота, ігри, режимні моменти).

Відмінне

Відмінності між програмами можуть стосуватися пріоритетів, наприклад, деякі заклади дошкільної освіти можуть робити більший акцент на національно-патріотичному вихованні через музику (включення більшої кількості народних пісень, танців, ознайомлення з народними інструментами, обрядами).

Інші можуть зосереджуватися на розвитку творчих здібностей та імпровізації, пропонуючи більше вправ на музичну творчість. Або надавати пріоритет формуванню музичного смаку й ознайомленню із класичною музичною спадщиною.

Хоча види діяльності спільні, програми можуть відрізнятися у кількості та деталізації підрозділів для кожного виду діяльності. Наприклад, одна програма може детальніше описувати критерії для слухання музики (жанри, форми), інша – вокальні вправи для співу, або ритмічну діяльність. Також

можуть бути різними кількість музичного матеріалу (перелік пісень, пєс для слухання, танців), що рекомендується для кожної з вікових груп.

Деякі програми можуть бути більш орієнтовані на традиційні методики, а інші активно включати інноваційні технології (наприклад, елементи музикотерапії, ігрових технологій за типом К. Орфа, використання мультимедійних засобів). Також програми можуть відрізнятися рекомендаціями щодо використання педагогічних технологій (наприклад, інтерактивні методи, проєктна діяльність). Хоча всі програми передбачають моніторинг розвитку дітей, критерії та показники оцінки музичного розвитку можуть бути сформульовані по-різному, з різним ступенем деталізації.

Приклад порівняння програм

Програма «Дитина»	*Програма «Впевнений старт»*	*Програма «Українське дошкілля»*
Характеризується системністю, деталізацією завдань для кожного виду музичної діяльності, послідовністю ускладнення матеріалу. Може мати більш класичний підхід до музичного розвитку.	Акцент на ігровій діяльності, інтеграції музики з іншими освітніми лініями, розвитку ініціативи та самостійності дитини. Може бути більш гнучкою у виборі музичного матеріалу.	Має виражений акцент на національно-патріотичне виховання, включення українського фольклору, народних традицій у музичну діяльність.

В Україні діє кілька типових освітніх програм, наприклад, «Дитина», «Веселкова музикотерапія», «Впевнений старт», «Українське дошкілля» та інші. Кожна з програм має свій авторський колектив, власну специфіку, що відображається в підходах до музичного виховання.

Деякі програми можуть містити додаткові рекомендації щодо роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, або пропонувати варіативні блоки для поглибленого вивчення певних аспектів музики.

Головна мета музичного виховання у дошкільному вихованні – формування музичної культури особистості, розвиток музичних здібностей, естетичне виховання.

Незважаючи на певні відмінності у пріоритетах, деталізації змісту та методичних рекомендаціях, всі типові освітні програми з музичного виховання у ЗДО в Україні мають спільну мету – гармонійний та всебічний музичний розвиток дітей дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. Відмінності дозволяють педагогам обирати програму, яка найбільше відповідає філософії їхнього закладу, регіональним особливостям та потребам дітей. Головне – це реалізація потенціалу кожної дитини через музику, розвиток її емоційної сфери, творчості та музичних здібностей.

Практичне завдання

1. Порівняти програми з музичного виховання в ЗДО. Визначити спільне та відмінне (таблиця або презентація).
2. Ознайомитися з музичним репертуаром за віковими групами ЗДО. Слухання музичного репертуару за програмою «Дитина».
3. Навести приклади зв’язку курсу «Теорія і методика музичного виховання», (заповнити міні-блокнот для нотаток) з іншими навчальними дисциплінами: фольклористикою, мистецтвознавством, культурологією, дошкільною педагогікою, дитячою психологією, народознавством, історією, математикою, музикотерапією (казки, загадки, прислів’я, вирази, ігри тощо).

Словник:

Нотатки – це міні-блокнот для записування думок або збереження записів із зображеннями, вебпосиланнями, цікавої інформації, ескізів та ін.

Нота – це знак.

Літературний камертон: 36, 42 ,44 ,68, Додаток А, Додаток Б, Додаток В.

Нота успіху: *Здобувач активно приймає участь в обговоренні висвітлених в плані теоретичних питань, чітко аргументує власну думку, оперує термінологією, спирається на авторів навчально-методичних та наукових джерел. Ретельно ознайомився із музичним репертуаром за програмою «Дитина».*

Здобувач має конспект та міні-блокнот, у яких висвітлені відповіді на теоретичні питання, які рекомендовані до практичного заняття, що свідчить про його ретельну підготовку. Творчо підійшов до розробки презентації, довів своє вміння щодо користування комп'ютерними технологіями, вдало обґрунтував приклади зв'язку курсу «Теорія і методика музичного виховання» з іншими навчальними дисциплінами.

Практичне заняття 2. ***Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку. Методи і прийоми музичного виховання.***

План заняття

Мета: Розширити знання про структуру музикальності, основні музичні здібності та компоненти, ознайомити з ефективними методами та прийомами їх розвитку в дітей дошкільного віку.

План

1. Привітання. Повідомлення теми та мети.
2. Обговорення ролі музичних здібностей у житті людини та їх значення для гармонійного розвитку особистості.
3. Перевірка виконання практичних знань.
4. Узагальнення.

Питання для обговорення

1. Методи і прийоми музичного виховання, що сприяють розвитку музичних здібностей дітей дошкільного віку.
2. Компоненти музикальності в дошкільному віці.

Методичні вказівки

Звернути увагу на компоненти музикальності у дітей дошкільного віку відносно їхніх вікових особливостей щодо сприймання музики:

Молодший дошкільний вік (3-4 роки): переважно емоційне сприйняття, інтерес до простих пісень, рухливих ігор під музику.

Середній дошкільний вік (4-5 років): здатність розрізняти темп, динаміку, висоту звуків, інтерес до ігор-інсценувань.

Старший дошкільний вік (5-6 років): формування початкових уявлень про засоби музичної виразності, можливість виконувати прості мелодії, брати участь у музично-дидактичних іграх.

Загальнопедагогічні методи у музичному вихованні

Словесні (бесіда, розповідь, пояснення, запитання), наочні (виконання педагогом музичного твору, використання відео, зображень), демонстрація (музичних інструментів, дидактичних матеріалів), практичні (виконання вправ, ігор, розучування пісень, гра на інструментах).

Специфічні методи музичного виховання

Наприклад, *метод емоційного занурення* сприяє створенню ситуації, що викликає емоційний відгук на музику. *Метод музично-дидактичних ігор* побудований на використанні ігрових прийомів для засвоєння музичних знань.

Метод моделювання створює умови для музичної або вокальної імпровізації, творчості. *Метод порівняння* дозволяє зіставляти різні музичні твори, звучання музичних і шумових інструментів. *Метод «співочого» слухання* налаштовує здобувачів на активне сприйняття музики, що супроводжується внутрішнім наспівуванням та ін.

Практичне завдання

1. Опрацювати і занотувати основні компоненти музикальності в дошкільному віці.
2. Опанувати запропоновані музично-дидактичні ігри для дітей дошкільного віку.

3. Тренінг. Підготуватися до демонстрації музично-дидактичних ігор з аналізом застосування методів і прийомів. Обґрунтувати свій вибір.

Наприклад, музично-дидактична гра «Впізнай за звуком». Здобувач проводить гру та обґрунтовує свою відповідь, наприклад: «Застосовано метод музично-дидактичних ігор (ігровий прийом для засвоєння знань про інструменти) та наочний метод (використання карток із зображенням інструментів)», або при розучуванні пісні студент доводить: «Застосовано практичний метод (виконання пісні), словесний метод (пояснення слів, мелодії), наочний метод (показ рухів)» та ін.

Літературний камертон:

14, 15, 16, 22, 28, 29, 33, Додаток А, Додаток Б, Додаток В.

Нота успіху: Здобувач *активно приймає участь в обговоренні висвітлених в плані теоретичних питань, чітко аргументує власну думку, оперує термінологією, спирається на авторів навчально-методичних та наукових джерел. Ретельно ознайомився із загальнопедагогічними та специфічними методами музичного виховання. Практично підготовлений до тренінгу. Підготувався до демонстрації музично-дидактичних ігор з аналізом і застосуванням інтерактивних методів і прийомів. Впевнено обґрунтовує свій вибір.*

Практичне заняття 3. ***Музичні фольклорні жанри в ЗДО.***

Мета: Ознайомити здобувачів з основними жанрами українського музичного фольклору, їхнім значенням для розвитку дітей та методами використання в освітньому процесі.

План

1. Музичне вітання, підготовка до заняття. Обговорення ролі народної творчості у формуванні національної свідомості та вихованні патріотизму у дітей.
2. Визначення музичного фольклору як частини народної творчості.
3. Перевірка засвоєння теоретичних знань на практиці.
4. Узагальнення.

Питання для обговорення

1. Основні жанри музичного фольклору для дітей.
2. Методика вивчення дитячого музичного національного фольклору.

Методичні вказівки

Дитячий музичний національний фольклор є цінним надбанням культури кожного народу. Він не лише відображає світогляд, традиції та звичаї, але й відіграє важливу роль у всебічному розвитку дитини. Ефективне вивчення дитячого музичного національного фольклору потребує системного підходу та використання різноманітних педагогічних методів і прийомів, адаптованих до вікових особливостей дітей.

На підготовчому етапі майбутньому вихователю і музичному керівнику необхідно створити сприятливе середовище, а саме: забезпечити наявність аудіо- та відеоматеріалів, ілюстрацій, дитячих музичних інструментів, костюмів для інсценізацій.

Ознайомлення з особливостями різних жанрів дитячого фольклору, їх історичним та культурним контекстом, методикою розучування та виконання, створення атмосфери зацікавленості та позитивного ставлення до фольклору сприяє формуванню національної свідомості, патріотичних почуттів, розвитку музичних здібностей, мовлення, соціалізації та емоційного інтелекту дітей дошкільного віку.

Основними етапами ознайомлення з жанровим різноманіттям та методами вивчення виступають розповіді-бесіди, коли педагог розповідає про різні жанри дитячого фольклору (колискові, казки, заклички, лічилки, ігрові пісні, дражнилки, скоромовки), їхні характерні ознаки та призначення. Цьому сприяє демонстрація автентичного виконання фольклорних творів у записі та живому виконанні (за можливості), перегляд ілюстрацій, відеофрагментів, що відображають контекст виконання, ігри на розпізнавання жанрів за мелодією, ритмом, текстом.

Заохочення дітей до висловлення власних емоцій та вражень від прослуханої музики, обговорення її характеру, настрою, спрощений аналіз

основних музичних засобів виразності (мелодія, ритм, темп, динаміка) з урахуванням вікових особливостей, слухання різних варіантів виконання однієї й тієї ж пісні, виявлення спільного та відмінного розвиває у дітей музичну пам’ять, увагу, мислення.

Поетапне розучування мелодій, починаючи з простих фрагментів, з використанням наочності (картинки, жести, рухи), а також робота над правильним диханням, артикуляцією, чистотою інтонування сприяє розвитку мовлення, дихання, естетичного сприймання оточуючого світу.

Інтеграція співу в рухливі та сюжетно-рольові ігри. заохочення дітей до створення власних мелодій на задані фольклорні тексти або ритми, відтворення ритмічних малюнків оплесками, ударами, на дитячих музичних інструментах, виконання рухів, що відповідають характеру та темпу музики, вивчення простих елементів народної хореографії, розучування нескладних хороводів розвивають у дітей відчуття ритму, фантазію, координацію рухів.

Використання шумових та ударних інструментів для створення простих акомпанементів до пісень, озвучування ігор та казок, створення невеликих дитячих оркестрів на основі фольклорних творів розвивають творчу свідомість.

В процесі творчої діяльності діти разом із дорослими вчаться_складати власні лічилки, дражнилки, загадки за аналогією з фольклорними зразками.

Звернути особливу увагу потрібно на розігрування фольклорних пісень, ігор, казок, а також малювання, ліплення, аплікацію на теми фольклорних творів.

Інтеграція з іншими видами діяльності

Важливо дітей дошкільного віку знайомити з народними казками, легендами, приказками, прислів’ями, що мають музичний супровід або відображають народні звичаї, пов’язані з музикою. Особливе місце в естетичному вихованні займуть постановки ляльковихвистав, драматизацій на основі фольклорних сюжетів, а також розповіді про народні свята, обряди, традиційні ремесла, які супроводжуються музикою.

Використання сучасних технологій, а саме, мультимедійні презентації (демонстрація фотографій, відеозаписів, аудіоматеріалів, інтерактивних ігор), онлайн-ресурси (використання освітніх платформ та додатків з фольклорним контентом) – всі ці методичні підказки прикрасить і доповнять роботу вихователя.

Практичне завдання

1. Вивчити і виконати напам’ять наступні види колискових пісень:
   - українська народна колискова пісня;
   - колискова моєї родини;
   - колискова дальнього зарубіжжя;
   - сучасна колискова пісня.
2. Різновиди ігор-хороводів за системою В. Верховинця (презентація).
3. Визначити особливості основних видів дитячого музичного фольклору.
4. Охарактеризувати публікації, у яких відбивається тематика дитячого музичного фольклору, скласти каталог.

Словник:

Каталог (грец. κατάλογος) – це систематизований список чи довідникове видання, в якому відображено перелік книг, рукописів, картин, предметів та ін., що складений у певному порядку (алфавітний, тематичний, за розділами та ін.) для того, щоб полегшити їхній пошук. Правильний наголос: каталóг, на останній склад – «лóг».

Літературний камертон:

6, 12, 17, 19, 31,35,37,45, 49.

Нота успіху: *Здобувач активно приймає участь в обговоренні теоретичних питань, аргументує власну думку, оперує термінологією, спирається на авторів навчально-методичної літератури. Декламує напам’ять різні види колискових пісень, презентує різновиди ігор-хороводів за системою В. Верховинця та фахово визначає особливості основних видів дитячого музичного фольклору, майстерно використовує освітні платформи та додатки з фольклорним контентом.*

Практичне заняття 4. ***«Форми та види музичних занять, новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти»***

Мета: Систематизувати знання про форми та види музичних занять, ознайомити з інноваційними технологіями навчання, навчити практично застосовувати їх у роботі з дітьми дошкільного віку.

План

1. Музичне вітання. Повідомлення теми та мети.
2. Планування і написання конспекту до музичного заняття.
3. Перевірка готовності до практичної роботи із впровадженням сучасних підходів до музичного виховання.
4. Форми проведення музичних занять. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Здоров'язбережувальні технології. Презентація.
5. Узагальнення. Обмін враженнями від практичних завдань, обговорення труднощів та успіхів.

Питання для обговорення

1. Етапи планування музичного заняття.
2. Педагогічний діалог вихователя і музичного керівника на музичних заняттях. Заохочення до творчості.
3. Структура конспекту до музичного заняття в ЗДО.
4. Узагальнення отриманих знань та досвіду.

Методичні вказівки

Планування та написання конспекту музичного заняття – це важливий етап підготовки не тільки музичного керівника, але й вихователя. Від якості конспекту залежить ефективність проведення заняття, його змістовність та відповідність віковим особливостям дітей.

По-перше, необхідно звернути увагу на етапи планування музичного заняття, а саме:

1. Визначити мету та завдання.
2. Зробити підбір музичного матеріалу.
3. Розробити структуру заняття:

а) вступна частина (привітання, музично-ритмічні рухи);

б) основна частина (співи, слухання музики, музично-дидактичні ігри, танці);

в) заключна частина (релаксація, прощання).

Конспект має бути чітким, логічним та інформативним. Необхідна ретельна підготовка обладнання та атрибутів. Список методичних посібників, збірок пісень тощо, які планується використати в процесі підготовки до заняття.

Титульна сторінка конспекту складається з назви освітнього закладу, ПІБ музичного керівника, вікової групи дітей. Назва теми заняття повинна бути короткою та змістовною. Дата проведення повинна співпадати за планом.

Мета та завдання поєднують освітні, розвиваючі та виховні напрями. В ході заняття, як основної частини конспекту, детально описується кожний етап заняття.

Обов'язково на заняттях повинні звучати музичні вітання і музичні прощання, проведена словникова робота та завчасно заплановані питання за темою заняття. Використовуйте педагогічну термінологію.

Матеріал та методи роботи повинні бути адаптовані до конкретного віку дітей. Не бійтеся власних ідей, елементів несподіванки та сюрпризних моментів, щоб зробити заняття цікавішим.

Роль вихователя на музичному занятті в закладі дошкільної освіти є дуже важливою і багатогранною. Він є не просто присутнім, але й активним помічником музичного керівника, провідником музики в повсякденному житті дітей. Основна роль і функція вихователя на музичному занятті – це допомога в організації дітей та створення доброзичливої і сприятливої атмосфери, яка заохочує дітей до активної участі в музичній діяльності.

Вихователь на музичному занятті – активний учасник та приклад для дітей (співає, танцює, виконує рухи, грає на ДМІ (дитячих музичних інструментах) і підтримує дітей, які соромляться або мають труднощі, заохочує їх до активності, хвалить за старання.

Вихователь повинен знати програмовий матеріал, що допомагає дітям закріплювати вивчені пісні, танці, ігри, вправи в повсякденному житті групи (на прогулянці, під час самостійної діяльності), а також виявляє дітей, які потребують додаткової допомоги (наприклад, з інтонацією, ритмом, рухами), або навпаки, можуть розвиватися швидше, і за потреби проводить з ними індивідуальну роботу (співи, мовлення, ритміка, хореографія).

Вихователь не тільки заохочує дітей до самостійної музичної діяльності, творчих ігор, імпровізації, але й використовує музично-дидактичні ігри для розвитку музичного слуху та почуття ритму дітей не тільки на заняттях, але й у вільний час. Розгляд музикотерапії, логоритміки, пальчикової гімнастики під музику.

Вихователь і музичний керівник тісно співпрацюють, обговорюючи цілі та завдання, репертуар, методи роботи, враховуючи вікові та індивідуальні особливості дітей групи, розробляють сценарії до свят і розваг.

Вихователь обов'язково надає музичному керівнику інформацію про емоційний стан дітей, їхнє здоров'я, їхні можливості та труднощі, що допоможе адаптувати заняття.

Отже, вихователь є опорою для музичного керівника, активним учасником освітнього процесу та важливим ланцюгом у системі музичного виховання дошкільнят. Його участь допомагає зробити музичне заняття більш ефективним, цікавим та насиченим для кожної дитини.

Практичне завдання

1. Написати конспект до музичного заняття за обраною темою із включенням новітніх технологій (презентація).
2. Скласти перспективний (календарний) план навчання на заняттях із ритміки або хореографії обраної вікової групи.
3. Проаналізувати різновиди музичних занять, можливостей використання мультимедійних презентацій, інтерактивних дошок, освітніх програм (наприклад, для візуалізації музичних інструментів або казок).
4. Застосувати метод ситуативного моделювання:

а) розіграти міні-заняття для гіпотетичної групи, використовуючи одну із обговорених форм та інноваційних технологій, наприклад, підгрупове заняття з використанням ІКТ;

б) створити власну дидактичну гру для розвитку музичного слуху або почуття ритму;

в) провести вправу на релаксацію під спокійну музику, обґрунтувати.

Пам’ятайте!

Конспект – це ваш помічник, а не жорстка схема. В процесі проведення заняття ви можете вносити корективи, орієнтуючись на реакцію дітей. Головне, щоб заняття було цікавим, корисним і запам’яталось дітям.

Літературний камертон:

11, 20, 24, 28, 29, 42, 43, 44, 55 Додаток А, Додаток Б, Додаток В.

Нота успіху: *Здобувач вміло застосовує теоретичні знання під час виконання практичного завдання, проявляє творче мислення і самостійність у написанні конспекту до музичного заняття. Приймає активну участь у діалозі, впевнено презентує репертуарний план, уміло веде бесіду і доводить власну думку. Пропонує власний план навчання на заняттях з ритміки або хореографії до обраної вікової групи. Презентує можливості використання мультимедійних презентацій, інтерактивних дошок, освітніх програм із застосуванням сучасних педагогічних методів.*

Практичне заняття 5. ***Елементарна теорія музичної грамоти. Ритміка та хореографія у закладах дошкільної освіти.***

Мета: Формувати у здобувачів початкові уявлення про музичну грамоту, розвивати почуття ритму та координацію рухів через прості хореографічні елементи.

План

1. Музичне вітання. Елементарна теорія музичної грамоти.
2. Засоби музичної та хореографічної виразності.
3. Перевірка засвоєння теоретичного матеріалу на практиці.
4. Узагальнення. Музичне прощання.

Питання для обговорення

1. Мета та завдання використання засобів музичної та хореографічної виразності.
2. Музично-дидактичні ігри із використанням засобів музичної та хореографічної виразності.
3. Вправи з використанням елементів музичної грамоти.
4. Вправи з використанням елементів хореографічної виразності.

Методичні вказівки

Використання музичних та хореографічних засобів виразності в закладах дошкільної освіти є надзвичайно важливим для всебічного розвитку дітей дошкільного віку. Це не тільки сприяє естетичному вихованню, але й позитивно впливає на фізичний, емоційний, соціальний та когнітивний розвиток дітей.

Метою використання засобів музичної та хореографічної виразності виступає сприяння гармонійному розвитку особистості дитини через залучення до світу музики та руху, формування почуття ритму, координації, творчих здібностей та емоційної чуйності.

Музичний розвиток

Музичний розвиток сприяє формуванню музичного слуху (мелодичного, ритмічного, тембрового, гармонічного). В свою чергу – це розвиток почуття

ритму та музичної пам’яті, ознайомлення із різними музичними жанрами та стилями, виховання любові та інтересу до музичного мистецтва, розвиток вокальних навичок (правильне інтонування, дихання, артикуляція).

Хореографічний та ритмічний розвиток

Хореографічний та ритмічний розвиток формує правильну поставу і грацію, допомагає оволодіти базовими танцювальними рухами, сприяє розвитку просторової орієнтації, координації рухів особистості, її гнучкості та пластики

Засобами музичної виразності виступають:

1) Ритм:

- вистукування заданого ритму долонями, ногами, музичними інструментами (маракаси, бубни, барабани, клавеси (ритмічні палички) та ін.;

- ритмічні ігри: «Ритмічна луна» (повторення ритмічних рисунків), «Вгадай ритм» (відгадування пісні за ритмом).

2) Темп:

- виконання рухів відповідно до зміни темпу музики (швидкий, повільний, помірний);

- спів пісень із різним темпом, акцентування уваги на ньому.

3) Мелодія:

- активне слухання класичної та дитячої музики, обговорення її характеру, настрою;

- вивчення та виконання пісень, звертаючи увагу на чистоту інтонування, дихання;

- музичні ігри: «Луна» (повторення мелодії), «Впізнай мелодію» та ін.

4) Тембр:

- слухання звучання різних музичних інструментів (фортепіано, акордеон. скрипка, флейта, сопілка та ін.), розпізнавання їх за тембром;

- слухання та імітація голосів тварин, обговорення їх тембру, ігри «Вгадай інструмент» (дитина із закритими очима вгадує, який інструмент звучить, називає його).

5) Динаміка:

- виконання рухів із різною силою відповідно до зміни динаміки музики (гучно, тихо);

- ігри «Тихо-гучно» (шепіт під тиху музику, голосний спів під гучну);

- гра на інструментах із різною силою натиску.

Хореографічні засоби виразності:

1) Рух:

- ходьба, біг, стрибки, присідання, повороти, нахили;

- імітація рухів тварин, птахів, природних явищ (вітер, дощ, громовиця);

- вивчення елементарних танцювальних рухів (хоровод, крок польки, галоп, крок з притупом);

- заохочення до імпровізації та вираження емоцій через вільний рух.

2) Жест:

- використання жестів для передачі емоцій (радість, здивування, смуток та ін.), ігри «Сорока-ворона», «Ладусі» та ін.;

- використання жестів для розповіді історії без слів;

3) Міміка:

- передача різних емоцій через вираз обличчя (посмішка, здивування, невдоволення, хитрість та ін.), ігри «Дзеркало» (повторення міміки), обговорення емоцій героїв за картинками.

4) Поза:

- вивчення статичних поз, що відображають певний образ або емоцію (завмерти, напружитися, розслабитися). Ігри «Завмри» (з використанням бубна), «Море хвилюється» та ін.;

- використання поз для створення образів у міні-виставах, етюдах.

5) Просторові переміщення:

- засвоєння різних форм переміщення в просторі (рух по колу, врозтіч, парами, ланцюжок та ін.), ігри «Потяг», «Змійка» та ін.;

- формування навичок взаємодії та орієнтації в колективному русі;

- використання простору для виразності рухів (великий, обмежений).

Музичні заняття проводяться музичним керівником в присутності вихователя (слухання музики, співи, музично-ритмічні рухи, ігри на музичних інструментах та ін.). Хореографічні заняття проводяться хореографом, заняття з ритміки можуть проводитися як окремо, так й інтегруватися в музичні заняття, спрямовані на розвиток рухових навичок, координації, пластики, синтезуючи ігрову й театралізовану діяльність.

В процесі підбору музичного й хореографічного матеріалу рекомендується використовувати музику, яка викликає позитивні емоції та образи (сучасну дитячу, класичну, народну, інструментальну) з чітким ритмом та мелодією. Важливим є проведення консультацій для батьків із рекомендаціями щодо прослуховування музики та спільних ігор з дітьми вдома, а також бесід про важливість музичного та хореографічного розвитку дітей і заохочування батьків до організація спільних заходів (музичні зустрічі, танцювальні майстер-класи).

Дотримання цих методичних вказівок дозволить максимально ефективно сприяти всебічному та гармонійному розвитку кожної дитини.

Практичне завдання

1. Скласти міні-словник із основних засобів музичної виразності (12 термінів – презентація).
2. Скласти по 10 тестів для здобувачів освіти щодо засобів музичної та хореографічної виразності (за програмою «Дитина»).

Літературний камертон: 4, 39, 48, 49, 51

Нота успіху: *Здобувач освіти активно приймає участь в обговоренні висвітлених в плані теоретичних питань, чітко аргументує власну думку, оперує термінологією, спирається на авторів навчально-методичних та наукових джерел. Демонструє складені міні-словники з елементарної теорії музики. Проводить та активно залучається до навчальних ігор із використанням засобів музичної та хореографічної виразності.*

ІІ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ
ВИДИ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Практичне заняття 6. ***Самостійна музична діяльність в закладах дошкільної освіти.***

Мета: Ознайомити з різними видами самостійної музичної діяльності дітей, навчити організовувати музичне середовище та надавати педагогічний супровід для стимулювання дитячої ініціативи.

План

1. Музичне вітання, налаштування здобувачів на співпрацю.
2. Самостійна музична діяльність як ключовий елемент розвитку музикальності і творчості дітей дошкільного віку (коротке обговорення про взаємодію дітей з музикою поза організованими заняттями).
3. Обговорення, як набуті знання та практичний досвід можна впровадити у своїй творчій діяльності.
4. Музичне прощання.

Питання для обговорення

1. Значення самостійної музичної діяльності.
2. Форми та види самостійної музичної діяльності.
3. Етапи організації самостійної музичної діяльності.
4. Створення умов до спонукання дітей щодо музичної діяльності.
5. Моніторинг інтересів дітей, відстеження їхнього розвитку.

Методичні вказівки

Самостійна музична діяльність – одна із складових всебічного розвитку дошкільників, що сприяє формуванню музичних здібностей, розвитку творчості, ініціативності, емоційного інтелекту та соціальних навичок.

Самостійна музична діяльність – це вільна, не регламентована дорослими ініціативна діяльність дітей, що виникає за їх власним бажанням і спрямована на самовираження, творчість й задоволення музичних потреб.

В процесі самостійної музичної діяльності діти експериментують зі звуками, ритмами, рухами, створюючи власні музичні образи. Завдяки активному сприйманню та відтворенні музики у дітей формується музичний слух та відчуття ритму. Спільна музична діяльність дошкільників сприяє взаємодії, співпраці, формуванню ініціативності та самостійності, збагаченню словникового запасу.

Для ефективної самостійної музичної діяльності необхідно створити відповідне предметно-розвивальне середовище та забезпечити педагогічний супровід.

Центральним місцем для самостійної музичної діяльності, яке має бути доступним, привабливим та безпечним, розташованим у тихому місці, подалі від прохідної зони, але доступним для всіх дітей, виступає *музичний куточок*, оснащенням якого повинні бути дитячі музичні інструменти (ДМІ) з безпечних матеріалів, музично-дидактичні ігри, посібники, атрибути для музично-рухової творчості (стрічки, султанчики, прапорці та ін.).

Особливе місце займають аудіозаписи та відеозаписи казок, дитячих пісень, класичної і сучасної музики, народних мелодій, звуків природи та ін.

Роль педагога у самостійній музичній діяльності дітей – відстеження інтересів дітей, їх досягнень, труднощів, демонстрація та пояснення способів використання інструментів, атрибутів, ігор та ін.

*Форми самостійної музичної діяльност*і: індивідуальна, парна, групова.

Види самостійної музичної діяльності: гра на дитячих музичних інструментах, спів, слухання музики, вільні танці та рухи під музику, ігри-драматизації, ритмічні ігри, музично-дидактичні ігри, сюжетно-рольові ігри, малювання, ліплення, створення аплікацій під музику та ін.

Етапи організації самостійної музичної діяльності

I. Підготовчий етап (створення та поповнення музичного куточка).

II. Основний етап (безпосередня організація):

а) Ранковий прийом (слухання музики).

б) Протягом дня (доступність до музичного куточка у вільний час).

в) Під час прогулянки (музичні ігри з атрибутами).

г) Індивідуальна робота.

III. Заключний етап (спостереження бесіди, планування, врахування інтересів дітей).

Самостійна музична діяльність – це шлях до розкриття внутрішнього світу дитини, її творчого потенціалу та формування гармонійної особистості. Створюючи умови для вільного музикування, педагоги закладають міцний фундамент для майбутніх музичних досягнень та загального розвитку дошкільників.

Практичне завдання

1. Розробити каталог мовленнєвих, музично-рухових та театралізованих ігор і вправ за системою Карла Орфа (розширена презентація).
2. Розвиток творчої ініціативи, закріплення набутих навичок, самовираження:

а) Практикум «Створюємо музичний куточок». Здобувачам пропонується розробити модель ідеального музичного куточка, враховуючи вік дітей, їхні інтереси та можливості закладу.

б) Вправа «Педагог-спостерігач». Здобувачам пропонується розіграти ігрової

ситуації, в яких один учасник – дитина, яка самостійно займається музикою, а інший – педагог, який супроводжує її в самостійній роботі (робота в парах).

в) Виготовити один із шумових інструментів із підручного або природного матеріалу, продемонструвати прийоми гри.

Літературний камертон:

1, 7, 9, 10, 16, 2, 21, 22, 38, 58, 61, 66, 67.

Нота успіху: *Здобувач освіти активно приймає участь в обговоренні висвітлених в плані теоретичних питань, чітко аргументує власну думку, оперує термінологією, спирається на авторів навчально-методичних та наукових джерел. Розуміється на формах і видах самостійної музичної діяльності дітей в закладах дошкільної освіти. Здобувач творчо планує етапи організації самостійної музичної діяльності та створення умов до спонукання дітей щодо музичної творчості, проводить практичний моніторинг музичних інтересів дітей (в процесі практики).*

Практичне заняття 7. ***Театрально-ігрова діяльність в ЗДО. Технології проведення свят і розваг.***

Мета: Розширити знання про значення театралізованої діяльності для розвитку дитини, ознайомити здобувачів із основними видами ігор, розкрити значення різних технологій підготовки та проведення дитячих свят і розваг.

План

1. Музичне привітання, налаштування на творчу атмосферу.
2. Сутність та педагогічне значення театрально-ігрової діяльності в ЗДО.
3. Технології підготовки та проведення свят і розваг.
4. Узагальнення. Музичне прощання.

Питання для обговорення

1. Види театрально-ігрової діяльності.
2. Види свят і розваг.
3. Етапи підготовки та створення сценарію свята.

4. Театрально-ігрова діяльність як потужний інструмент розвитку творчих здібностей дітей.

Методичні вказівки

Театрально-ігрова діяльність – ефективний засіб всебічного розвитку дошкільників, їхніх комунікативних навичок, емоційного інтелекту та естетичного смаку.

Синтез елементів гри, театрального мистецтва й творчості передбачає розігрування сюжетів, використання міміки, жестів, створення образів, голосу, а також взаємодію з партнерами, що збагачує словниковий запас, формує виразності мовлення, інтонації, дикції.

Знайомство дошкільників з театральним мистецтвом, музикою, костюмами, декораціями формує у них естетичний смак, долає сором'язливість.

У ЗДО використовуються різні види театрально-ігрової діяльності – це пальчиковий і настільний театр, драматизація та імпровізація. Особливе місце займає ляльковий театр (рукавичковий, тростинний, маріонеток, чашок, ложок та ін.). Розвитку мовлення та емоційної виразності також сприяє ширмовий театр (бібабо), який дозволяє дітям відчувати себе більш розкуто, що дозволяє розвивати мовлення, фантазію, уяву, пам'ять.

Приваблюють дітей й інші види театралізованої діяльності – театр тіней, театр великої ляльки, театр масок та багато інших (див літературу).

Етапи організації театрально-ігрової діяльності

І. Підготовчий етап:

1) вибір та аналіз твору (казка, оповідання, вірш та ін.), розбір сюжету і характерів персонажів:

2) заохочення дітей розподілу ролей;

3) робота над мовленням, рухами, мімікою;

4) виготовлення атрибутів та декорацій до вистави;

5) музичне оформлення.

ІІ. Основний етап – репетиції включають вправи на розвиток пам’яті, уяви, уваги, емоційну виразність, розігрування окремих епізодів і сцен, послідовне виконання всього твору.

Обов’язково проводиться аналіз і корекція проведеної роботи

ІІІ. Заключний етап:

1) Виступ.

2) Обговорення.

Технології проведення свят і розваг

Свята та розваги в ЗДО – частина педагогічного процесу, що сприяє емоційному піднесенню дітей, їхньому естетичному розвитку, творчості та соціалізації.

Види свят і розваг

1. Світські свята: Новий рік, День Матері, День захисту дітей, День Музики та ін.
2. Календарно-обрядові свята (свята за українським календарем): Свято осені «Обжинки», Свято весни «Стрітення» та ін.
3. Тематичні свята (певні події): «День народження», явища природи «Іди, іди, дощику!» та ін.
4. Спортивні свята та розваги.
5. Музичні розваги: концерти, фестивалі, зустрічі з професійними музикантами, мультиплікаторами, танцювальними колективами та ін.
6. Театралізовані розваги: показ вистав, інсценівок, лялькових театрів та ін.
7. Танцювальні фестивалі та ін.

Етапи підготовки та проведення свят і розваг

І. Планування:

1. Визначення мети та завдань, вибір теми та форми.
2. Розробка сценарію та розподіл обов’язків.
3. Підготовка матеріалів (костюми, декорації, атрибути, музичне оформлення).

ІІ. Підготовча робота з дітьми:

1. Розучування пісень, танців, віршів з урахуванням індивідуальних особливостей дітей.
2. Проведення бесід.
3. Виготовлення атрибутів.
4. Репетиції (індивідуальні, групові, фронтальні).

ІІІ. Проведення свята або розваги:

1. Оформлення приміщення, музичний супровід.
2. Заохочення дітей і батьків до участі.
3. Дотримання сценарію з можливістю імпровізації, якщо це необхідно.
4. Аналіз проведення дійства (обговорення з дітьми, самоаналіз педагогів.
5. Фотосесія та відеофіксація дійства та учасників.

Завдяки системному підходу та творчому ставленню педагогів, діти зможуть повною мірою розкрити свій потенціал та отримати радість від участі у цих важливих видах діяльності.

Пам'ятка

- Зміст та форма свята мають відповідати віку дітей.
- Кожна дитина повинна відчути себе важливою частиною свята.
- Тривалість свята має бути за регламентом.
- Забезпечте безпеку під час проведення всіх заходів.

Театрально-ігрова діяльність та організація свят і розваг у ЗДО – це потужний інструмент для гармонійного розвитку дітей, формування їхньої творчої особистості та створення незабутніх вражень.

Практичне завдання

1. Розробити міні-сценарій свята, враховуючи всі етапи підготовки за обраною темою (с. 135).
2. Художньо оформити декорації до свята (малюнок оформлення зали).
3. Вправа-імпровізація «Казка-експромт». Інсценізація української казки без попередньої підготовки, розподіляючи ролі на місці.

4. Майстер-клас. Виготовити просту ляльку для пальчикового театру, елемент костюму або маску з підручних матеріалів.
5. Скласти театральну міні-абетку (30 термінів).

Літературний камертон:

6, 18, 23, 54, 59, 60, 70,71.

Нота успіху: *Здобувач освіти активно приймає участь в обговоренні висвітлених в плані теоретичних питань, чітко аргументує власну думку, оперує термінологією, спирається на авторів навчально-методичних та наукових джерел, розробляє міні-сценарії свят і розваг, демонструє вміння вихователя-імпровізатора в області театрально-ігрової діяльності. Активно приймає участь в майстер-класі з виготовлення простих ляльок для пальчикового театру або масок із підручного матеріалу.*

Практичне заняття 8. ***Штучний інтелект у музично-педагогічній роботі вихователя.***

Мета: Ознайомити учасників із сучасними можливостями штучного інтелекту (ШІ) та показати, як його можна ефективно використовувати для урізноманітнення, персоналізації та оптимізації музичних занять із дітьми дошкільного віку.

План

1. Музичне привітання.
2. Обговорення і підкреслення напрямів використання ШІ в музично-педагогічній роботі та розуміння того, що ШІ є помічником, а не заміною творчої роботи педагога.
3. Враженнями від практичних вправ.
4. Музичне прощання.

Питання для обговорення

1. Персоналізація музичного навчання.
2. Розширення музичного контенту та матеріалів.

3. Демонстрація простих веб-додатків, які дозволяють створювати короткі музичні фрагменти (наприклад, AI Duet від Google або інші подібні інструменти).

Методичні вказівки

Штучний інтелект (ШІ) стрімко проникає в різні сфери життя людини і освіта не є винятком. Його інтеграція в музично-педагогічну роботу вихователя закладу дошкільної освіти (ЗДО) відкриває нові можливості для індивідуалізації навчання, розширення музичного досвіду дітей та оптимізації роботи педагога.

Персоналізація музичного навчання

На сучасному етапі повноцінні адаптивні платформи для дошкільників ще не поширені, але ШІ може допомогти вихователю виявити інтереси дитини (наприклад, ритмічний, мелодичний слух, темброве розрізнення та ін.).

ШІ може генерувати або пропонувати вихователю індивідуальні музичні завдання, ігри, вправи, що відповідають рівню розвитку дітей, а також допоможуть аналізувати уподобання дитини через її реакції на музику, вибір інструментів, нові музичні твори або жанри, які можуть зацікавити її.

Розширення музичного контенту та матеріалів

Вихователь і музичний керівник можуть використовувати прості ШІ-генераторні мелодії (наприклад, Google Arts & Culture, AIVA, Amper Music) для створення унікальних фонових мелодій для ігор, ранкової гімнастики, релаксації, що дозволить уникнути повторюваних мелодій та забезпечити новизну.

Можна створювати короткі звукові замальовки для ілюстрації казок, оповідань, ілюстрацій, іграшок, природних явищ (звуки лісу, моря, міста та ін.).

Деякі ШІ-інструменти можуть допомогти педагогам генерувати тексти пісень або віршів на задану тему, які можна адаптувати і використовувати для музичних занять, свят і розваг.

ШІ-системи можуть швидко знаходити музичні твори за певними критеріями (жанр, музичні інструменти, настрій, темп та ін.), що значно допоможе в роботі.

ШІ може допомогти вихователю і музичному керівнику у створенні планів занять, конспектів (генерація ідей, підбір матеріалів), розробці сценаріїв свят і розваг (пропозиції сюжетів, ігор).

Завжди перевіряйте контент, згенерований ШІ, перш ніж пропонувати його дітям, особливо це стосується музичних творів, текстів.

Пам’ятайте, що ШІ – це лише інструмент, і тільки живе спілкування, спільне музикування, виконання пісень, танців, драматизації залишаються основою музично-педагогічної роботи.

Світ ШІ швидко розвивається, тому сучасному вихователю необхідно слідкувати за інноваціями, відвідувати вебінари та курси, щоб бути в курсі останніх тенденцій.

Практичне завдання

1. Оберіть один-два ШІ-інструмента, які найбільше відповідають потребам в роботі вихователя, пов’язаної з музичним вихованням (презентація).
2. Майстерка 1. «Генеруємо улюблену пісню разом». увійти до чат-бота (наприклад, ChatGPT, Gemini) і зробити запит: «Напиши текст короткої пісні для дітей 5 років про котика». Обговорення отриманого результату та можливостей його редагування.
3. Майстерка 2: «Я композитор». Демонстрація та спільна робота із простим онлайн-генератором музики. Завдання: створити мелодію до запропонованого вірша.
4. Майстерка 3: «Я режисер-постановник». Учасники створюють запит до ШІ, наприклад, з таким проханням: «Придумай сценарій свята для дошкільнят з іграми, піснями та віршами». Здобувачі аналізують отриманий матеріал і ведуть практичне обговорення.

Словник:

Майстерка – це метод навчання або конкретна форма заняття із підвищення практичних вмінь, що проводиться фахівцем в певній царині.

Літературний камертон:

13, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79.

Нота успіху: *Здобувач освіти активно приймає участь в обговоренні висвітлених в плані теоретичних питань, чітко аргументує власну думку, оперує термінологією, спирається на авторів навчально-методичних та наукових джерел, демонструє ШІ-інструменти, що розроблені для дорослих користувачів. Доводить, що вихователю необхідно ретельно відбирати ті, які є безпечними, адаптованими та педагогічно доцільними для роботи з дітьми дошкільного віку. Зазначає, що майбутнє музично-педагогічної роботи в ЗДО з використанням ШІ полягає не в заміні педагога, а в розширенні його можливостей та створенні більш інтерактивного, персоналізованого та захопливого музичного середовища для кожної дитини.*

Тема 9. ***«Узагальнення. Підготовка до екзамену»***

Мета: Систематизувати та узагальнити знання, отримані з курсу «Теорія і методика музичного виховання», відпрацювати навички практичного застосування теорії, підготувати здобувачів до іспиту.

План

1. Музичне вітання.
2. Загальні рекомендації до підготовки.
3. Рекомендації щодо відповіді на екзамені.
4. Обговорення структури відповіді та ключових моментів, які варто пригадати.
5. Побажання успіхів на іспиті та натхнення у подальшій професійній діяльності. Музичне прощання.

Питання для обговорення

1. Бліц-опитування у вигляді вікторини або «ланцюжка відповідей».
2. Теоретичний блок «Я знаю, я пам’ятаю».
3. Практикум «Створюємо фрагмент заняття» за даною темою.
4. «Ідеї музикотерапії в ЗДО» (за означеною групою).
5. Брейн-ринг.
6. Захист кейсів з музичного виховання в ЗДО.

Успішна підготовка до екзамену вимагає системного підходу, розуміння ключових аспектів курсу та вміння застосовувати теоретичні знання на практиці.

Загальні рекомендації до підготовки

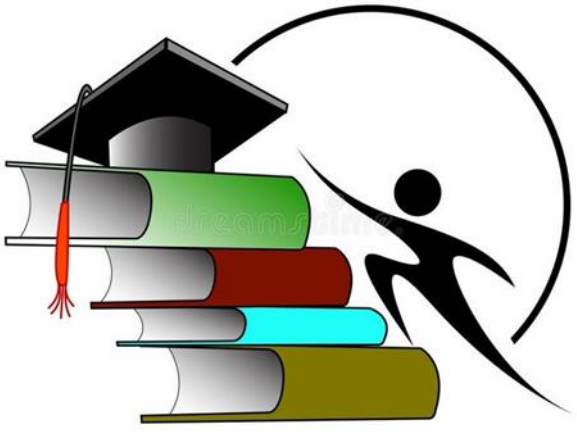
1. Ознайомтесь з програмою курсу «Теорія і методика музичного виховання» та питаннями до екзамену.
2. Перегляньте лекційний матеріал.
3. Опрацюйте обов’язкову та додаткову літературу, інтернет-ресурси.
4. Не обмежуйтесь лише лекціями. Глибоке розуміння тем курсу можливе лише при роботі з підручниками та посібниками. Зверніть увагу на загальний список джерел та праць авторів, запропонованих до лекцій і практичних занять.
5. Ознайомтесь з чинними освітніми програмами для дошкільної освіти, («Дитина», Базовим компонентом дошкільної освіти, методичними рекомендаціями Міністерства освіти і науки України щодо організації музичного виховання в ЗДО та ін.).
6. Зверніть увагу на взаємозв’язок теорії та практики, що відображені у ваших презентаціях, які ви демонстрували на практичних заняттях.
7. Кожне теоретичне положення намагайтеся ілюструвати конкретними прикладами з методики музичного виховання в ЗДО.
8. Чітко розумійте значення основних понять курсу (музичні здібності, види музичної діяльності, методи, прийоми, засоби та ін.).
9. Не відкладайте підготовку до екзамену на останній день.

Рекомендації щодо відповіді на екзамені

1. Якщо питання стосується певного виду музичної діяльності, дайте його визначення. Поясніть, на яких психолого-педагогічних засадах базується той чи інший аспект (автори програм, видатні особи та ін.).
2. Сформулюйте, які завдання вирішуються через даний вид діяльності або форму роботи, наприклад, для співу – це розвиток дихання, дикції, інтонації.
3. Детально поясніть, які методи та прийоми використовуються, та як їх застосовувати.
4. Завжди ілюструйте свої відповіді конкретними прикладами пісень, музичних творів, ігор, інструментів.
5. Визначте роль вихователя і музичного керівника в педагогічному процесі.
6. Використовуйте наукову та музичну термінологію.
7. Логічно побудуйте свою відповідь.

Будьте готові навести конкретні приклади з власної педагогічної практики або запропонувати методичні рішення для запропонованих ситуацій.

Успішної підготовки й легкого заліку та екзамену!

Практичні поради для здобувачів:

1. Систематизуйте матеріал і створіть власну «папку знань» **КЕЙС** (паперовий або електронний), в якому буде структурована вся інформація: теоретичні основи, конспекти занять, приклади дидактичних ігор, перелік музичного репертуару

2. Слухайте музику і не просто запам’ятовуйте назви творів, але й старайтеся зрозуміти, що хотіли автори передати, створюючи ці твори. Звертайте увагу на темп, динаміку, характер музики.

Музичний брейн-ринг, як цікавий і корисний спосіб перевірки знань і навичок вихователів у музично-естетичному розвитку дітей може охоплювати різну тематику, від класичних та народних творів до дитячого репертуару.

Раунди-примірники:

1. «Вгадай мелодію». Слухаючи уривки вивченого програмного матеріалу з класичних, народних творів та дитячих пісень треба впізнати назву пісні та її автора.
2. «Назви музичний інструмент» або «Вгадай, хто я?» За зображенням або звуковим записом звучання музичного інструменту надати правильну назву інструмента.
3. «Теоретичний раунд» стосується методики музичного виховання дітей і передбачає знання елементарної теорії музики.
4. «Музична казка». Прикладом може бути наступне завдання: «Скласти музичну казку з використанням запропонованих слів, наприклад, «нота», «зал», «ритм», «соловейко», «пауза» (за визначеним часом)».
5. «Заграй зі мною». Створити імпровізований шумовий оркестр із підручних матеріалів. Придумати назву оркестру і твору.
6. «Музично-ігровий раунд». Провести музично-дидактичну гру за витягнутою карткою з власної картотеки та ін.

РОЗДІЛ ІІІ

«СОЛО ДЛЯ РОЗУМУ: БЛОК САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ»

Самостійна робота студента – це форма організації освітнього процесу, в перебігу якої заплановані завдання виконуються здобувачем під методичним керівництвом викладача, але без його прямої участі.

Методичні вказівки

Ефективна самостійна робота майбутнього вихователя ЗДО (закладу дошкільної освіти) з музичного виховання – це фундамент для формування компетентного фахівця, яка має бути системною, цілеспрямованою й охоплювати як теоретичні знання, так і практичні навички.

Завдання для самостійної та практичної роботи студентів складаються з наступних орієнтовних напрямів:

1. Ознайомлення з темою самостійної або практичної роботи.
2. З’ясування освітнього матеріалу, що пропонується до розгляду, визначення місця в системі навчального курсу.
3. Перегляд плану заняття, ознайомлення зі списками запропонованих науково-методичних джерел.
4. Перегляд конспектів попередніх лекцій за темою.
5. Опрацювання науково-методичних і технічних джерел.
6. Систематизація обраного матеріалу.

Довідка: *Самостійна робота* – це дослідження теоретичних основ і практичних аспектів діяльності як ефективного засобу формування професійних компетенцій майбутніх фахівців. Самостійна робота сприяє самореалізації здобувачів, вчить працювати в команді, розвиває відповідальність та ініціативність.

ДОВІДНИК-ПОМАГАЧ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ:

ПЛАНУВАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ФОРМИ

Конспект – це детальний, повний опис заняття, що включає назву, мету, завдання, обладнання, хід заняття (вступ, основна частина, заключна частина) та очікувані результати.

План-конспект – це скорочений варіант конспекту, що містить основні етапи заняття, ключові завдання та методичні прийоми без детального опису.

Методичний захід – це організована подія (семінар, практикум, майстер-клас), метою якої є підвищення кваліфікації педагогів, обмін досвідом та ознайомлення з новими методиками роботи.

Методичні рекомендації – це збірник порад і вказівок для вихователів або музичних керівників, що описують оптимальні методи та прийоми для досягнення освітніх цілей у музичному вихованні.

Таблиця – це структуроване представлення даних (наприклад, планування музичних занять за віковими групами, перелік музичних творів, музично-дидактичних ігор та ін.).

Схема – це візуальне представлення структури або послідовності дій. Наприклад, схема проведення музичного заняття або структури музичної діяльності дітей.

ДОВІДКОВО-ІНФОРМАЦІЙНІ ФОРМИ

Анотація – це короткий зміст статті, книги або методичного посібника, що надає загальне уявлення про його зміст і призначення.

Буклет – це інформаційний друкований матеріал, зазвичай у вигляді складеного аркуша, що містить стислу інформацію з конкретної теми (наприклад, про значення музики для розвитку дитини, про роботу музичного керівника із вихователем та ін.).

Зображення – це візуальні матеріали (ілюстрації, картини, фотографії), що використовуються для супроводу музики. Вони допомагають дітям краще зрозуміти зміст твору, розвивають їхню уяву.

Картотека – систематизований збірник карток, що містить інформацію про музично-дидактичні ігри, пісні, музичні твори для прослуховування, танці та ін.

Каталог – це систематизований перелік музичних творів, дидактичних ігор, аудіо- та відеоматеріалів, які використовуються в освітньому процесі.

Реферат – це письмовий виклад змісту наукової роботи, книги чи статті. У ньому аналізуються джерела, висвітлюється актуальність теми та робляться висновки.

ДІАГНОСТИЧНІ ТА ОЦІНЮВАЛЬНІ ФОРМИ

Моніторинг – це система регулярного відстеження та оцінювання рівня музичного розвитку дітей для коригування освітнього процесу.

Тест – це набір завдань для перевірки знань, умінь і навичок дітей у музичній діяльності.

Тренінг – це форма діяльності, в якій кожен респондент – не пасивний слухач, але й активний учасник процесу, який може не тільки слухати, але й взаємодіяти з групою, вирішувати проблеми й висловлювати власні думки, аналізувати різні ситуації.

Співбесіда – це форма усного опитування, що дозволяє оцінити рівень знань, ставлення та інтереси студента або дитини.

ІНТЕРАКТИВНІ ТА ПРОЄКТНІ ФОРМИ

Проєкт – це самостійна творча робота, що передбачає детальну розробку та реалізацію ідеї (наприклад, «Музична фантазія», «Чарівний оркестр» та ін.).

Кейс – це ситуаційне завдання, що вимагає аналізу конкретної педагогічної ситуації та пошуку оптимального рішення.

Квіз – це коротка гра-вікторина з питаннями на музичну тематику для перевірки знань в ігровій формі.

Кросворд – це головоломка для перевірки знань термінології або імен композиторів.

Квест – це пригодницька гра із завданнями, що пов'язані із пошуком або розгадуванням музичних загадок, що стимулює творчу активність і командну роботу.

Відеозображення – це динамічні візуальні матеріали (відео, анімація), які можуть супроводжувати музику, показуючи танцювальні рухи, роботу музикантів або сюжет музичного твору.

Штучний інтелект (ШІ) – це використання технологій ШІ в музичному вихованні, наприклад, для створення унікальних музичних супроводів, аналізу дитячої творчості або розробки адаптивних ігор.

Музомедія – це сукупність мультимедійних засобів, які використовуються для роботи з музичним матеріалом (аудіозаписи, відеоролики, презентації або спеціалізовані комп'ютерні програми).

ТВОРЧІ ТА ВІЗУАЛЬНІ ФОРМИ

Ескіз – це початковий, попередній начерк, наприклад, декорацій для музичної вистави, масок або костюмів для танцю та ін.

Музично-дидактична гра – це гра, яка в ігровій формі навчає дітей музичним поняттям (темп, ритм, динаміка, висота звуків та ін.), розвиває їхні музичні здібності та музичний, гармонічний, тембровий та ін. слух.

Сценарій – це творчий детальний план проведення музичного свята, розваги чи іншого заходу, що містить послідовність дій, репліки, опис музичного супроводу та інших елементів.

Розвага – це творча неформальна музична подія, що має на меті розважити дітей, створити святковий настрій і забезпечити емоційне задоволення. Вона може включати ігри, танці та спів, але не має чіткої освітньої мети.

Презентація – це наочне представлення інформації за допомогою слайдів, що можуть містити текст, зображення, аудіо та відео. Це ефективний інструмент для захисту проєкту, звіту, лекції та ін.

САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Вимоги. Оцінювання.	Форми звіту
1.	Предмет і основні завдання методики музичного виховання у закладах дошкільної освіти.	Самостійна робота (2 бали) Порівняння програм з музичного виховання у ЗДО. Порівняння програм і теоретичне визначення спільного та відмінного. (2 бали) Характеристика та вивчення музичного репертуару за віковими групами. *Здобувач освіти знає лекційний матеріал, орієнтується в інформаційних джерелах, що висвітлюють питання значення музичного виховання для професійної діяльності педагога. Чітко визначає класифікацію методів навчання, правильно відповідає на поставлені запитання. Вірно обирає методи роботи і визначає які з них доцільно застосовувати на практиці, обґрунтовує свій вибір, наводить до обраного методу приклад. Орієнтується в розробленому конспекті-таблиці*	Співбесіда Таблиця Розгорнута конспект-таблиця
10 балів отримує здобувач за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація.			
2.	Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку. Методи і прийоми музичного виховання.	Самостійна робота (2 бали) Опрацювати порівняльні таблиці провідних науковців щодо музичного розвитку дітей дошкільного віку. (3 бали). Опанувати запропоновані музично-дидактичні ігри для дітей дошкільного віку (за І. Романюк). Підготуватися до демонстрації ігор. *Здобувач освіти вміє чітко визначати етапи роботи над план-конспектом, добирає до кожного етапу відповідну групу методів. Під час презентації здобувач проявляє самостійність, творче мислення, обґрунтовано доводить актуальність теми, її ідейну та художню цінність,*	Співбесіда План-конспект Презентація Тренінг

		відповідність інформації до віку вихованців.	
10 балів отримує здобувач за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація.			
3.	Музичні фольклорні жанри в ЗДО.	Самостійна робота (2 бали) Вивчити і виконати напам'ять наступні види колискових пісень: - українська народна колискова пісня; -колискова моєї родини; - колискова дальнього зарубіжжя; - сучасна колискова пісня. (2 бали) Опанувати ігри-хороводи за системою В. Верховинця (2 бали) Визначити особливості основних видів дитячого музичного фольклору. *Здобувач освіти чітко усвідомлює важливість самоосвіти, як однієї з форм підвищення професіоналізму вихователя і музичного керівника, використовує традиційні та інноваційні методи в підготовці презентації, визначає особливості основних видів дитячого музичного фольклору. Вміє правильно складати каталог літературних джерел.*	Співбесіда Презентація Схеми Каталог
10 балів отримує здобувач за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація.			
4.	Форми, види, зміст і структура музичних занять, новітні технології навчання на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти.	Самостійна робота (2 бали) Написати конспект до музичного заняття за обраною темою із включенням новітніх технологій (2 бали) Скласти перспективний (календарний) план навчання на заняттях із ритміки або хореографії обраної вікової групи. (2 бал) Проаналізувати різновиди музичних занять. *Здобувач освіти має розгорнутий конспект музичного заняття, у якому розкрита тема, мета, завдання, правильно підібраний інформаційно-методичний матеріал, що свідчить про його ретельну*	Співбесіда Конспект План Схема

		підготовку. Вміє застосовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань, використовуючи інноваційні технології. Творчо підходить до складання перспективного (календарного) плану навчання на заняттях із ритміки або хореографії. Правильно складає схеми запропонованих видів музичних занять.	
10 балів отримує здобувач за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація.			
5.	Елементарна теорія музичної грамоти. Ритміка та хореографія у закладах дошкільної освіти.	Самостійна робота. (2 бали) Скласти буклети до засобів музичної і хореографічної виразності (12). (2 бали) Скласти по 10 тестів щодо засобів музичної та хореографічної виразності. *Здобувач освіти представляє цікавий буклет щодо засобів музичної і хореографічної виразності, проявляє креативність, демонструє вміння працювати з комп'ютерними програми. Кросворд оформлено відповідно до вимог, його зміст відповідає темі.*	Співбесіда Буклети, кросворди Тести-презентація
10 балів отримує здобувач за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація.			
6.	Самостійна музична діяльність в закладах дошкільної освіти.	Самостійна робота. (2 бали). Розробити картотеку мовленнєвих, музично-рухових та театралізованих ігор і вправ за системою Карла Орфа та Василя Верховинця (2 бал) Порівняльна характеристика творчості Карла Орфа та Василя Верховинця (2 бали). Виготовити один із шумових інструментів із підручного або природного матеріалу. *Здобувач освіти демонструє вміння самостійної розробки презентаційного матеріалу, засвоєння програмового матеріалу. Демонструє вміння роботи з*	Картотека Співбесіда Презентація Демонстрація

		комп'ютерними програмами та сучасними технологіями. Під час бесіди студент впевнено відповідає на запитання за темою, аргументує свою думку, спирається на авторів підручників та навчально-методичних посібників, які подано в списку літературних джерел. Цікаво презентує і демонструє властивості власного музичного виробу.	
10 балів здобувач отримує за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація.			
7.	Театрально-ігрова діяльність в ЗДО. Технології проведення свят і розваг.	Самостійна робота. (2 бали) Скласти план проведення свята. (1 бал) Художньо оформити декорації до свята. (2 бали) Розробити сценарій розваги за обраною темою. Продемонструвати атрибутику до запланованої розваги. (1 бал). Скласти театральну абетку (30 тестів). *Здобувач освіти творчо підходить до виконання завдання, представляє проєкт оснащення та оформлення музичної зали відповідно специфіки проведення запланованого дійства. Демонструє вміння складати каталог застосовувати комп'ютерні програми та сучасні технології. Реферат оформлений відповідно до вимог. Зміст відповідає темі та плану реферату, включає цікавий матеріал. В роботі простежується логічність у подачі матеріалу, зроблені належні висновкам. Зміст реферату містить рекомендований методичний матеріал (таблиця, схема, вікторина та ін.), що відображає ступінь обізнаності здобувача у розглянутій темі, його власні пріоритетні погляди на шляхи професійного вдосконалення вихователя і музичного керівника закладу дошкільної освіти.*	Співбесіда Реферат Ескіз Проєкт Каталог

10 балів здобувач отримує за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація.			
8.	Штучний інтелект у музично-педагогічній роботі вихователя.	Самостійна робота. Музичний керівник або вихователь може «доручити» штучному інтелекту наступні завдання: (1 бал) згенерувати текстові відповіді на запит: створити сценарій розваги, вибудувати структуру методичного заходу, підшукати джерела необхідної інформації, укласти рекомендації тощо. Ресурси: ChatGPT, perplexity.ai, Andi (1 бал) створити унікальні зображення: для творчих розповідей або дидактичних ігор; для складання розповідей після слухання музики; образ персонажа до історії чи свята тощо. Ресурси: Playground, Deep Dream Generator, Craiyon (1 бал) створити казку чи музику за текстовим запитом, за обраним жанром чи настроєм. Ресурси: Gamma, Mubert (1 бал) створити презентацію, відео чи відеопрезентацію на основі тексту. Ресурс: Haiper *Здобувач освіти творчо підходить до виконання завдання, представляє цікаві прокти, оснащення та оформлення музичних занять, свят і розваг. Демонструє вміння застосовувати програми ШІ, комп'ютерні програми та сучасні технології.*	Співбесіда Презентація Квіз Квест Творча робота
10 балів здобувач отримує за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація.			
9.	Узагальнення	(1 бал) Підготовка до захисту кейсів	Співбесіда Кейс
10 балів здобувач отримує за умови виконання кожного завдання, повноти відповіді й обов'язкового власного коментаря чи висновку, зазначення джерела із якого добута інформація			

ДОДАТКОВЕ ЗАВДАННЯ

(для зацікавлених)

№	Назва теми	Зміст завдань	Форми звіту
1.	Музична культура в професійній діяльності сучасного педагога закладу дошкільної освіти	Складові професійної майстерності музичного керівника: Загальна та духовна культура Професійно-педагогічна компетентність педагога. Загальнопедагогічні вміння та здібності. Культура праці.	Опрацювання нормативної бази: розгорнутий план-конспект.
2. –	Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку.	Мета і завдання, музично-естетичного розвитку дошкільників. Розвиток загального емоційного відгуку на музику як шлях особистісного і зокрема музичного розвитку дитини Розвиток емоційно-вольової сфери, виховання емоцій, почуттів, самостійності, активності, працелюбності дітей в процесі музичної діяльності. Формування морально-ціннісного ставлення дітей до творів мистецтва, його авторів, одне до одного, до дорослих в процесі музичної діяльності. Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку.	Таблиця.
3.	Жанрова характеристика дитячого музичного фольклору.	Знайти та опрацювати теоретичний матеріал за темами: «Дитячий національний пісенний фольклор Таврійського краю». «Національний пісенний фольклор – основа музично-естетичного виховання».	Конспект музичного заняття.
4.	Музичний фольклор пестування.	Зібрати і занотувати вислови, вірші, епіграми науковців, письменників, діячів різних напрямків про українські народні пісні, танці, музику). Скласти картотеку національних звичаїв і обрядів для дітей різних	Картотека.

		вікових груп дитячого садка (не менше десяти).	
5.	Музичний ігровий та позаігровий фольклор.	Добрати народні пісні, ігри, вірші та інші малі фольклорні форми, в текстах яких присутні елементи математики, географічні назви, українська символіка, природні явища та ін.	Міні-довідник про звичаї та обряди українського народу.
6.	Календарна обрядовість. Хороводи.	Занотувати хороводи-пісні (за вибором), вивчити напам'ять. Ознайомитися з літературою про звичаї та обряди українського народу.	Схеми різних видів хороводів. Відеопрезентація.
7.	Дитяча музична діяльність у закладах дошкільної освіти. Форми музичних занять.	Розглянути вікові особливості, фізичний і психічний розвиток дітей дошкільного віку щодо музичного навчання і виховання у ЗДО. Скласти тести за темами: «Сфера музичного досвіду дітей дошкільного віку». «Сфера сприймання музики дітей дошкільного віку». «Сфера співу дітей дошкільного віку». «Сфера творчих можливостей дітей дошкільного віку».	Буклети.
8.	Особливості проведення сучасних музичних занять у ЗДО.	Розробити питання для оцінювання музичної зацікавленості дитини. Розробити карту-схему спостереження за самостійною творчою діяльністю дитини дошкільного віку. Продумати і зафіксувати етапи педагогічної роботи з різних видів музичної діяльності дошкільників.	Карта-схема.
9.	Організація процесу слухання музики дітьми в ЗДО.	Слухання музики за програмою ЗДО. Ознайомитися з музичним репертуаром за програмою «Дитина».	Запис і вивчення музичного матеріалу на технічному носії.
10.	Організація музично-творчої діяльності дітей дошкільного віку	Ведення «Музичної скарбнички» (систематизація нот, аудіозаписів, віршів, ігор, які можна використовувати в роботі). Скласти методичні рекомендації.	Методичні рекомендації щодо організації різних видів музичної діяльності дітей. Музомедія.

РОЗДІЛ IV
«ОВАЦІЇ ЗА ЗНАННЯ: ФОРМИ КОНТРОЛЮ»

Форми контролю освітніх досягнень здобувача

Форми вихідного контролю навчальних досягнень студента:

Поточне тестування активності студента в процесі лекції, практичного заняття. Перевірка виконання практичних і самостійних робіт – усна відповідь на синхронній парі/перевірка виконаного практичного завдання у асинхронному форматі, що передбачає врахування якості та повноти виконання кожного запропонованого завдання, відповіді й обов'язково наявність власного коментаря чи висновку, зазначення джерела з якого взята інформація.

Форми підсумкового контролю освітніх досягнень студента:

Тестування, модульний контроль, залік, екзамен.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів / Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade	
90 – 100	**A**	Excellent	Зараховано	Відмінно
82-89	**B**	Good		Добре
74-81	**C**			
64-73	**D**	Satisfactory		Задовільно
60-63	**E**			
35-59	**FX**	Fail	Не зараховано	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	**F**			Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Види роботи студентів, що підлягають оцінюванню:

1. Опрацювання наукової та методичної літератури, її конспектування.

3. Підготовка індивідуальних завдань, самостійна робота.

5. Обізнаність у способах використання штучного інтелекту в навчанні.

6. Активна участь у проведенні практичних занять (підготовка тематичних виступів, презентацій, розв'язання педагогічних задач, підготовка проблемних запитань, відповіді на запитання, аналіз, узагальнення, систематизація та творча інтерпретація теоретичного та практичного матеріалу з даного курсу).

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з курсу «Теорія і методика музичного виховання»

«Відмінно» 90 – 100 (A)	Здобувач освіти отримує зазначену оцінку за знання матеріалу курсу, вміння самостійно і творчо виконувати практичні завдання, що передбачені освітньою програмою; за вміння правильно обирати літературні, відео та інтернет-джерела; за креативність у підготовці та демонстрації набутих знань та умінь на лекціях, практичних заняттях, конференціях, диспутах та ін. Здобувач може зробити порівняльну характеристику, узагальнити та творчо інтерпретувати основні положення музико-педагогічних ідей сучасних вчених та вчених минулого, відповіді студента характеризуються критичністю і самостійністю суджень; не допускає мовленнєвих помилок; готуючись до занять використовує посібники та додаткову літературу, вміло обґрунтовує власну думку.
«Добре» 82 – 89 (B)	Здобувач володіє глибокими та усвідомленими знаннями з курсу; проявляє здатність до обґрунтованого та логічного викладу матеріалу; готуючись до занять використовує посібники та додаткову літературу; розв'язуючи дискусійні педагогічні питання, запропоновані викладачем, наводить приклади вирішення з творів

	сучасних вчених та вчених минулого; застосовує теоретичний матеріал для вирішення практичних завдань сучасного освітнього процесу у ЗДО, але відчуває деякі труднощі при застосуванні логічних операцій з педагогічними категоріями.
«Добре» 74 – 81 (C)	Зазначена оцінка отримується здобувачем освіти за демонстрацію систематичних знань з курсу, за постійне виконання практичних завдань; за вміння правильно опрацьовувати базові та додаткові літературні джерела; самостійну роботу виконує вчасно, але у відповідях є незначні огріхи.
«Задовільно» 64-73 (D)	Здобувач освіти отримує оцінку за знання базового освітнього матеріалу курсу, що достатньо для подальшого навчання. Має поверхові знання. Працюючи з літературними джерелами, що передбачені освітньою програмою орієнтується слабо. Допускає помилки в процесі виконання практичних завдань, але за допомогою викладача здатен виправити їх.
«Задовільно» 60-63 (E)	Навчальні досягнення здобувача визначаються неповним відтворенням основного матеріалу; відзначаються порушенням послідовності викладу; відповіді не логічні, містять мовленнєві помилки; недостатньо проявляється самостійність музично-педагогічного мислення.
«Незадовільно» 35-59 (FX)	Відповідь здобувача освіти під час підготовки до практичних занять курсу механічна і зумовлюється фрагментарними уявленнями про музично-педагогічну систему.
«Незадовільно» 1-34 (F)	Здобувач освіти не готовий до навчання і виконання фахової діяльності після закінчення вищого навчального закладу за програмою відповідного курсу.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Під час проведення педагогічної практики в закладах дошкільної освіти здобувачі виконують різні види роботи, які підлягають оцінюванню. Оцінка формується на основі комплексної діяльності, що включає як практичні, так і теоретичні аспекти.

Основні види роботи, що оцінюються:

1. Ключовим видом діяльності є проведення музичних занять, що включає наступні етапи:

- підготовка;
- проведення;
- аналіз.

Оцінюється якість складання **плану-конспекту** заняття, його структура, відповідність віковим особливостям дітей, логіка побудови та методи, що використовуються.

Під час самого заняття оцінюється вміння студента взаємодіяти із дітьми і музичним керівником, а також чистота інтонування, використання музичного матеріалу, дидактичних посібників та ігрових елементів.

2. Здобувачі повинні вміти розробляти сценарії, підбирати музичний супровід, розподіляти ролі та проводити заходи. Оцінюється творчий підхід, оригінальність ідей, відповідність тематиці та віковій групі, а також вміння керування педагогічним процесом.

3. Здобувач може проводити індивідуальні заняття з розвитку музичних здібностей дітей.

4. Важливою частиною практики є заповнення документації. Оцінюється повнота та якість ведення **звіту з практики** (складання звітів, протоколів спостережень та аналіз власної діяльності).

5. Здобувач повинен вміти аналізувати і оцінювати як свої проведені заняття, так і колег. Вміти обґрунтовувати свої педагогічні рішення, пропонувати шляхи вдосконалення. Цей аспект демонструє рівень професійної рефлексії.

6. Здобувач повинен вміти організовувати такі **форми робіт**, як ляльковий театр із його різновидами, оркестр дитячих музичних інструментів, свята, розваги, тематичні вечори. Вміло використовувати музику на прогулянках, фізкультурних заняттях та повсякденному житті закладу дошкільної освіти.

Критерії оцінювання

Оцінка ґрунтується на чотирибальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і залежить від наступних критеріїв:

а) володіння і вміння застосування на практиці методик музично-ритмічного виховання.

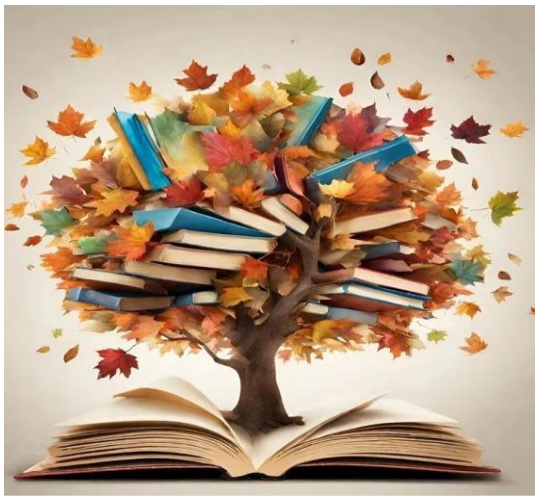
б) ретельна підготовка студента до кожного заходу (наявність конспектів, інформаційно-методичне забезпечення та ін.).

в) відповідальність, комунікативні навички, ініціативність, творчий підхід, здатність до самостійного прийняття рішень.

г) взаємодія з дітьми, педагогічним колективом та батьками.

Оцінювання здійснюється керівником практики, методистом та вихователем групи.

РОЗДІЛ V
«АРХІВИ ЗНАНЬ: МЕТОДИЧНИЙ БЛОК»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності – це сукупність способів взаємодії, спрямованих на ефективну передачу та засвоєння знань, формування умінь і навичок, а також розвиток пізнавальної активності та самостійності. Методи класифікуються за наступними критеріями:

1) За джерелом передачі та сприйняття інформації:

а) Словесні: лекція (традиційна, проблемна, із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (powerpoint – Презентація, платформа Zoom, Office), пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, робта з підручником та іншими джерелами, самостійне опрацювання інформації, складання планів, конспектів, тезування.

б) Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

в) Практичні: вправи, лабораторні роботи, практичні роботи, дослідницькі проєкти, тести, кейси.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні, традуктивні (аналогічні).

3) За характером пізнавальної діяльності та ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пояснювально-ілюстративні (інформаційно-рецептивні), пошукові, частково-пошукові (евристичні), дослідницькі, проблемні.

4) За ступенем керування освітньою діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів: з книгою; виконання індивідуальних освітніх проєктів, презентацій, кейсів.

II. Методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

Ця група методів спрямована на формування позитивних мотивів навчання, заохочення пізнавальної активності та інтересу до предмета:

1)Методи формування пізнавального інтересу (створення ситуації новизни, здивування, проблемних ситуацій, дискусії, суперечки, захопленість, створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій) та ін.).

2) Інтерактивні методи навчання.

3) Методи розвитку критичного мислення.

4) Методи формування обов'язку та відповідальності.

III. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій та ін.).

IV. Методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Ці методи забезпечують зворотний зв'язок, дозволяючи оцінити рівень засвоєння знань та сформованості умінь – це усний контроль, письмовий контроль, практичний контроль, самоконтроль та взаємоконтроль.

Вибір конкретних методів залежить від таких факторів, як мета навчання, зміст матеріалу, засобів навчання, рівня підготовки та професійної майстерності педагога.

У сучасній педагогіці акцент зміщується від передачі готових знань до розвитку пізнавальної самостійності, критичного мислення й творчих здібностей здобувачів, тому все більшого значення набувають проблемні, частково-пошукові та дослідницькі методи.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, що враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Теорія і методика музичного виховання».

Індивідуальна науково-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача, результати якої використовуються процесі вивчення програмового матеріалу з навчальної дисципліни.

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Теорія і методика музичного виховання» – це вид науково-дослідної роботи, що містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань

навчального курсу, удосконалення навичок самостійної освітньо-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота в межах освітньої програми курсу, що виконується на основі знань, умінь та навичок, набутих під час лекційних, практичних занять і охоплює кілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання: повідомлення **з** теми, рекомендованої викладачем; науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату.

Орієнтовна структура ІНДЗ - науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Докладніше: Методичні рекомендації щодо виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта Умань, 2020.

https://fdo.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Metodychni-rekomendatsiyi-do-vykonannya-indyvidualnyh-navchalno-doslidnyh-zavdan-.pdf

ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА (НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЄКТ)

Вступ. Індивідуальна науково-дослідна робота є важливою складовою освоєння курсу «Теорія і методика музичного виховання», що дозволяє поглибити теоретичні знання, розвинути навички самостійного наукового пошуку, аналізу та синтезу інформації, а також апробувати практичні методики в умовах музичної освіти.

І. Підготовчий етап

1. Вибір та обґрунтування теми дослідження: визначення актуальності теми для сучасної музичної педагогіки та виховання; особистий інтерес здобувача до обраної проблематики; наявність джерел інформації (наукова література, методичні посібники, статті).

2. Формулювання мети та завдань дослідження.

Мета: Чого ви прагнете досягти за допомогою цієї роботи (наприклад, «Теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність використання...»).

Завдання: «Проаналізувати науково-методичну літературу...», «Розробити комплекс вправ...», «Провести експериментальну перевірку...» та ін.

3. Визначення об’єкта, предмета, гіпотези дослідження:

Об’єкт – це процес музичного виховання дітей дошкільного віку.

Предмет – це конкретний аспект об’єкта, наприклад, «методика формування музично-ритмічних рухів у дошкільників».

Гіпотеза (припущення), яке ви плануєте підтвердити або спростувати в ході дослідження, наприклад, «ефективність музичного виховання *підвищиться за умови* впровадження...»).

Вивчення та аналіз науково-методичної літератури (за темою дослідження).

ІІ. Практичний етап (дослідницький)

1) Вибір методів дослідження:

а) ***Теоретичні:*** аналіз, синтез, узагальнення, класифікація, моделювання, порівняння.

б) ***Емпіричні:*** спостереження, бесіда, анкетування, тестування, педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний), вивчення досвіду роботи.

2. ***Збір та аналіз емпіричних даних:*** Проведення запланованих досліджень (опитування, тестування, спостереження тощо). Фіксація та систематизація зібраних даних. Кількісний та якісний аналіз отриманих результатів.

3. ***Проведення експерименту або апробації:*** Розробка та впровадження авторської методики, комплексу вправ, засобів музичного виховання. Аналіз ефективності впроваджених інновацій.

ІІІ. Етап оформлення (структура науково-дослідної роботи)

1. ***Титульний аркуш:*** повна назва навчального закладу, кафедри, тема роботи, дані автора та керівника.

2. ***Зміст:*** перелік усіх розділів із зазначенням сторінок.

3. ***Вступ:*** актуальність, мета, завдання, об’єкт, предмет, гіпотеза, методи дослідження, наукова новизна та практична значущість (якщо є).

4. ***Основна частина*** (2-3 розділи): Теоретичний розділ: аналіз літератури, розкриття теоретичних основ проблеми.

5. ***Практичний*** (дослідницький) розділ: опис проведеного дослідження, його результатів, аналіз ефективності (якщо був експеримент).

6. ***Висновки:*** узагальнення результатів дослідження, підтвердження або спростування гіпотези, відповіді на поставлені завдання.

7. ***Список використаних джерел:*** повний перелік літератури, яка була використана при написанні роботи (відповідно до стандартів оформлення).

8. ***Додатки*** (за необхідності): анкети, таблиці, графіки, конспекти уроків, фотоматеріали, малюнки та ін.

Написання основних розділів роботи потребує дотримання наукового стилю викладу, чіткості, логічності, послідовності викладення думок. Використання цитат повинно бути із обов'язковим посиланням на джерело.

Оформлення роботи потребує дотримання вимог до оформлення наукових робіт (шрифт, інтервали, поля, нумерація сторінок, оформлення списку літератури, посилань), а також перевірки на наявність орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

IV. Захист проєкту

Особливої уваги потребує підготовка презентації – створення візуального супроводу (слайди PowerPoint або інші засоби) та короткий виклад основних положень роботи, ключових результатів та висновків.

Виступ повинен бути чітким та впевненим і з дотриманням регламенту.

Відповіді на запитання повинні бути аргументовані. Здобувач повинен демонструвати глибоке розуміння обраної теми.

V. Рекомендації

Систематично працюйте над проєктом, не залишайте все на останній момент та активно співпрацюйте зі своїм науковим керівником. Вчіться критично оцінювати інформацію та власні результати. Шукайте оригінальні рішення та підходи до вивчення та захисту обраної проблеми.

1. Визначте тему та мету проєкту.
2. Проведіть глибокий аналіз.
3. Розробіть практичну частину.
4. Зверніть увагу на оформлення.
5. Підготуйтесь до захисту.

Створіть візуально привабливу та інформативну презентацію (основні тези, ілюстрації та висновки). Підготуйте коротку та змістовну доповідь, що розкриває суть проєкту. Будьте готові відповісти на запитання. Демонструйте впевненість у своїх знаннях та результатах.

ТЕМИ КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ

1. Музично-творчий розвиток старших дошкільників засобами української народної музики.
2. Взаємодія суб'єктів педагогічного процесу у музичному вихованні дітей дошкільного віку.
3. Формування естетичного смаку у дітей дошкільного віку в процесі музичних занять.
4. Формування артистичних здібностей дошкільників засобами театрально-ігрової діяльності.
5. Музичний розвиток дошкільників засобами ритмічно-комунікативних вправ.
6. Розвиток емоційної сфери дітей дошкільного віку засобами кінезіологічних ігор та вправ.
7. Формування мистецьких компетентностей дошкільника-випускника на музичних заняттях.
8. Діагностика музичних здібностей дітей старшого дошкільного віку.
9. Самостійна музична діяльність як засіб розвитку творчих здібностей дітей.
10. Ляльковий театр як засіб морально-естетичного розвитку дітей дошкільного віку.
11. Дитячий оркестр як засіб розвитку позитивних взаємин дітей старшого дошкільного віку.
12. Використання інтерактивних технологій у розвитку музичних здібностей дошкільників.
13. Застосування елементів музикотерапії в корекційній роботі з дітьми із особливими освітніми потребами.
14. Особливості проведення свят і розваг з дітьми дошкільного віку.
15. Педагогічні умови організації музичної діяльності вихователя закладу дошкільної освіти у взаємодії зі штучним інтелектом.

РОЗДІЛ VI

«МАЙСТЕР-ПЛАН: БЛОК ПЛАНУВАННЯ»

ДІЛОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ МУЗИЧНОГО КЕРІВНИКА:

А) ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН

№	Форми музичної діяльності	Тема	Навчально-виховні	Репертуар	Термін	Обладнання	Примітки (Відповідальний)
1.	Тематичні заняття						
2.	Проведення свят						
3.	Розваги (1 раз на 2 тижні в кожній вікові групі)						
4.	Театральні дійства						
5.	Лялькові вистави						
6.	Концерти						
7.	Інсценівки						
8.	Слухання музичних казок						
9.	Робота з батьками						
10.	Робота з вихователями						щовівторка, з вихователями старших груп та ін.

Професійна діяльність музичного керівника здійснюється відповідно до затвердженого регламенту роботи закладу, чинного законодавства і керується інструктивно-методичними рекомендаціями «Про організацію роботи з музичного виховання дітей у закладах дошкільної освіти».

Перспективний план (проведення масових заходів, дійств музично-естетичного циклу). повинен відображати загальний освітній перебіг

(навчання, виховання, розвиток). План розраховується на квартал, півріччя або на весь навчальний рік для кожного вікового етапу.

Б) КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН РОБОТИ

Згідно з методикою музичного виховання в закладах дошкільної освіти календарний план музичного керівника складається з урахуванням усіх організаційних форм музичної діяльності для кожної вікової групи й рівня психофізичного розвитку дітей.

В плані зазначаються структура заняття, завдання заняття, музичний репертуар та етапи роботи над ним, індивідуальна робота з дітьми, робота з батьками та вихователями.

Структура поточного (календарного) планування

№	Назва частини заняття	Зміст (види діяльності)	Навчально-виховні	Репертуар	Тип заняття	Обладнання	Тиждень, дата
	Підготовча						
	Основна						
	Прикінцева						

Зміст планів музичного керівника погоджується з планами вихователів і вузьких фахівців. Плани роботи зберігаються протягом п’яти років.

Форми організації музичних занять

- Фронтальна (вся група)
- Групова (10 – 15 дітей)
- Індивідуально-групова (до 8 дітей).
- індивідуальна (1 – 4 дітей).
- Музичних занять на місяць 8 – 9.

Основні типи занять

- *Домінантне* (перевага надається одному із видів музичної діяльності).
- *Традиційне* (включає усі види музичної діяльності).
- *Комплексне (інтегроване* – синтез різних видів роботи: музика-образотворче мистецтво; музика-ритміка та ін.) Тривалість заняття довша ніж традиційного заняття.
- *Тематичне* (заняття пронизане однією темою: «Зимонька-снігуронько», «Літечко тепленьке – жито золотеньке» та ін).

На сучасному етапі широко втілюються у практику нетрадиційні заняття, як інноваційна форма роботи з дітьми дошкільного віку, наприклад:

- Заняття «Музична фантазія».
- Заняття «Музична мандрівка».
- Заняття «Музичний сюрприз».
- Заняття «Пісня доброти».
- Заняття «Танець-мрія» та ін.

Види музичної діяльності

- Слухання музики.
- Підспівування (з І молодшої вікової групи).
- МРР (музично-ритмічні рухи) з І молодшої вікової групи.
- Співи.
- Пісні (з ІІ молодшої вікової групи).
- Танці (з ІІ молодшої вікової групи).
- Ігри (з ІІ молодшої вікової групи).
- Гра на ДМІ (дитячі музичні інструменти) з ІІ молодшої вікової групи.
- Танцювальна творчість (з другої половини року в середній групі).
- Пісенна творчість (старший дошкільний вік).

Музичний керівник складає календарний план своєї роботи на два тижні або на місяць: на слухання одного музичного твору відводиться 4 заняття, робота над піснею – 8 занять, на музично-ритмічні рухи (МРР) – 4 заняття.

Індивідуальна робота

Індивідуальна та групова музична робота є важливою складовою освітнього процесу. Для ефективного ведення обліку і бачення музичного прогресу кожної дитини, можна використовувати спеціальний щоденник, як зручний інструмент для звітування перед керівництвом, батьками, а також для самоаналізу.

Щоденник краще оформляти у вигляді таблиці, що дозволяє зручно фіксувати дані.

№	Прізвище дитини	Дата	Умовна позначка	Поради батькам
1.				
2.				

Щоденник обліку індивідуальної (групової) музичної роботи

Загальна інформація:

- Назва закладу: ЗДО №...
- Вікова група: молодша група
- Навчальний рік: 2025 – 2026
- ПІБ музичного керівника:
- Період обліку: Вересень-Жовтень
- Структура щоденника

Варіант 1: Індивідуальна робота (з однією дитиною)

Опис полів таблиці:

- День проведення заняття.
- Прізвище та ім’я дитини.
- Конкретна тема, над якою ви працювали (наприклад, «Розвиток тембрового слуху», або «Вивчення елементів танцювальних рухів» та ін.).
- Мета заняття: Чого ви хотіли досягти на цьому занятті.
- Зміст роботи: Детальний опис вправ, ігор, пісень.
- Результат: Фіксація поточного стану дитини (що вдалося, що ні, які труднощі).

- Рекомендації: Подальші кроки для покращення навичок дитини, завдання для самостійної роботи чи спільної роботи з батьками.

Варіант 2: Групова робота (з підгрупою)

Опис полів таблиці:

- День проведення заняття.
- Склад підгрупи: Назви дітей, які брали участь у занятті.
- Тема, мета, зміст: Аналогічно до індивідуальної роботи.
- Результат: Загальна оцінка роботи групи.
- Рекомендації: Що слід покращити, які завдання поставити для наступних занять.

Щоденник – зручний інструмент у роботі музичного керівника і вихователя.

Рекомендації щодо ведення щоденника:

1. Записи повинні бути короткими та змістовними.
2. Щоденник – це настільна книга музичного керівника і вихователя.
3. Регулярно переглядайте щоденник і коригуйте свої плани.

В) ГРАФІЧНА ФОРМА ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВАГ

План проведення масових заходів та дійств музично-естетичного циклу включає в себе всі форми роботи з музичного виховання:

- Проведення свят. Проведення розваг.

Робота з вихователями. Робота з батьками.

Свята й розваги плануються *як окремий розділ чи додаток до річного плану роботи закладу дошкільної освіти.* У плані проведення масових заходів, музичних розваг зазначають тематику, форму проведення, вказівку на терміни, відповідальних та примітку. Саме тому найзручнішою формою таких планів є графічна форма.

Приклад графічної форми

перспективного планування розваг

№	Форми музичної діяльності	Тема	Навчально-виховні завдання, етап розучування	Репертуар	Термін	Обладнання	Примітки
1.	Розвага	День іменинників	1. Формувати, вчити… 2. Розвивати… 3. Виховувати …	За планом	Перший тиждень січня	Брязкальця, стрічки та ін.	Виконано, не виконано

Чітке планування роботи дає змогу музичному керівнику оптимізувати виховний процес, забезпечити системність та послідовність у роботі, домогтися високої ефективності освітнього процесу. ***Орієнтовний типовий перелік документів музичного керівника складається:***

І. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ

1. Календарно-тематичний план на навчальний рік.
2. Перспективний план роботи (зазвичай, на кілька років).
3. Розклад музичних занять для різних вікових груп.
4. Плани-конспекти занять.
5. Сценарії свят та розваг (каталог).

ІІ. РОБОТА З ДІТЬМИ ТА ПЕДАГОГАМИ

1. Журнал обліку роботи (відвідування, успішність дітей).
2. Діагностичні матеріали для оцінки рівня музичного розвитку дітей.
3. Картотека музичних творів (пісні, ігри, танці, класична музика).
4. Матеріали для консультацій з батьками та вихователями.
5. Портфоліо музичного керівника (зразки робіт, фотоматеріали, відгуки).

ІІІ. АДМІНІСТРАТИВНА ТА ФІНАНСОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Паспорт музичної зали (опис обладнання, музичних інструментів, дидактичних матеріалів), *заявки* на придбання нового обладнання чи матеріалів, *звіти* про проведену роботу за семестр чи рік.

РОЗДІЛ VII

«СИМФОНІЯ ЗНАНЬ:

БЛОК ТЕСТІВ

І КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ»

ТЕСТИ ВИХІДНОГО СТАНУ

Мета контролю: виявлення й оцінювання початкового рівня знань здобувачів.

1. Мета музичного виховання в закладах дошкільної освіти:
   а) організація свят і розваг;
   б) всебічний розвиток особистості засобами музики;
   в) гра на музичних інструментах;
   г) виховання майбутніх музикантів.
2. Музична дидактика – це:
   а) елементарна теорія музики;
   б) вивчення історії музичного виховання;
   в) музичні принципи, методи та засоби навчання;
   г) методика навчання співу.
3. Провідний вид музичної діяльності дітей дошкільного віку:
   а) співи;
   б) танці;
   в) слухання музики;
   г) гра на дитячих музичних інструментах.
4. Музична гра – це:
   а) розучування і виконання пісні;
   б) підготовка до свята;

в) поєднання гри, музики, руху;

г) гра на дитячих музичних інструментах.

5. Роль вихователя у музичному вихованні дітей:

а) закріплення отриманих на музичних заняттях знань і навичок дітей у повсякденних іграх і заняттях;

б) проведення музичних занять;

в) організаційна функція;

г) спостереження за музичним керівником.

6. Основні види музичної діяльності в закладах дошкільної освіти:

а) співи, слухання музики, музично-ритмічні рухи, гра на дитячих музичних інструментах, музичні ігри;

б) слухання музики, співи, музично-ритмічні рухи, гра на фортепіано музичні ігри;

в) слухання класичної музики, співи, музично-ритмічні рухи, гра на дитячих музичних інструментах, музичні ігри;

г) слухання музики, співи, музично-ритмічні рухи, читання нот з листа, музичні ігри.

7. Музично-ритмічні рухи – це:

а) гра на ударних музичних інструментах;

б) вправи для розвитку дрібної моторики;

в) відповідність темпу, динаміки, характеру музики;

г) вправи з фізичного виховання.

8. Слухання музики в закладах дошкільної освіти – це:

а) підготовка до гри на музичних інструментах;

б) формування правильної осанки та поведінки дітей;

в) формування навичок співу;

г) розвиток музичної уваги та пам’яті.

9. Вимоги до пісенного репертуару для дітей дошкільного віку:

а) змістовні, мелодичні, з невеликим діапазоном;

б) змістовні, мелодичні, з високим діапазоном;

в) виключно народні пісні;

г) виключно сучасні пісні.

10. Процес, що включає не тільки слухання, але й емоційну та інтелектуальну реакцію на музику:

а) музична імпровізація;

б) музичне запам’ятовування;

в) музичне сприймання;

г) музичне творення.

11. Якими засобами найкраще розвивати музичний слух у дітей:

а) засобами гри на фортепіано;

б) засобами щоденного слухання гучної музики;

в) засобами музично-дидактичних ігор і вправ;

г) ніякими, тому що це вроджена якість.

12. Музична творчість дітей – це:

а) процес створення нового музичного продукту;

б) процес повторення знайомого музичного матеріалу;

в) процес відтворення вивчених рухів;

г) процес вивчення заданої вправи.

13. Відмінність між музичним керівником і вихователем у контексті музичного виховання:

а) музичний керівник займається тільки співами, а вихователь танцями та музичними іграми;

б) музичний керівник планує і проводить музичні заняття, а вихователь допомагає закріпити матеріал у повсякденній діяльності дітей;

в) музичний керівник проводить заняття, а вихователь тільки спостерігає за відтворенням музичного репертуару;

г). музичний керівник працює лише із дітьми, а вихователь лише із батьками.

14. Музична динаміка – це:

а) швидкість руху музики;

б) жанр музики;

в) кольорова гама музики;

г). сила звучання музики.

15. В закладах дошкільної освіти для музичного супроводу найчастіше використовується:

а) скрипка;

б) гітара;

в) фортепіано;

г). флейта.

16. Тембр – це:

а) забарвлення звуку;

б) швидкість руху;

в) гучність звуку;

г). тривалість звуку.

17. Музично-ритмічне виховання призначено:

а) для підготовки виступів на святах, розвагах, концертах;

б) для розвитку лише координації рухів;

в) для розвитку почуття ритму, координації рухів, уваги та пам’яті;

г). для заміни виконання фізичних та гімнастичних вправ.

18. Музична грамота для дітей дошкільного віку – це:

а) елементарні знання про музику;

б) знайомство із творчістю композиторів;

в) детальне вивчення нотної грамоти;

г). гра на дитячих музичних і шумових інструментах.

19. Найбільш ефективний метод музичного виховання:

а) ігровий;

б) лекційний;

в) практичний;

г). репродуктивний (відтворення готових зразків).

20. Музична іграшка – це:

а) іграшка, що служить для ігрового навчання музиці;

б) іграшка, що призначена для інтер’єру;

в) іграшка, що видає звук;

г). іграшка, що призначена для професійного навчання.

21. Принцип музичної дидактики, що передбачає врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей:

а) принцип активності;

б) принцип наочності;

в) принцип систематичності;

г). принцип доступності.

22. Основний об’єкт вивчення музичної дидактики:

а) музичні інструменти;

б) процес музичного навчання і виховання;

в) історія музичного виховання;

г). психологія розвитку дитини.

23. Принцип системності в музичному вихованні:

а) використання одного виду музичної діяльності;

б) вільне проведення музичних занять;

в) логічна подача матеріалу, від простого до складного;

г).послідовне вивчення музичного репертуару.

24. Найпоширеніша форма організації музичної діяльності в закладах дошкільної освіти:

а) групове заняття;

б) музичне заняття;

в) індивідуальна робота;

г). виступи на святах і розвагах.

25. Відмінність музичної дидактики від музичної психології:

а) музична дидактика вивчає музичне виховання, а музична психологія музичну діяльність;

б) музична дидактика вивчає процес навчання і виховання, а музична психологія вивчає психологічні механізми сприйняття музики;

в) музична дидактика вивчає нотну грамоту, а психологія історію музики;

г). немає відмінностей.

26. Ключове дидактичне завдання музичного керівника:

а) організація свят і розваг;

б) забезпечення технічного оснащення;

в) правильний вибір методів і форм навчання;

г). підбор яскравих костюмів для виступів.

27. Принцип наочності в музичному вихованні:

а) слухання музики;

б) словесні пояснення;

в) картинки, іграшки, посібники;

г). музично-рухова діяльність.

28. Складова дидактичного процесу в музичному вихованні:

а) проведення свята;

б) вивчення теорії музики;

в) імпровізація;

г). планування, контроль, корекція.

29. Музична дидактика допомагає вихователю:

а) в організації концертів;

б) в написанні музичного репертуару;

в) в розумінні принципів навчання і виховання;

г). в розумінні елементарної теорії музики.

30. Музично-педагогічна система з акцентом на імпровізацію, гру на музичних та шумових інструментах, слово, музику, рух:

а) система Василя Верховинця (1880 – 1938);

б) система Еміля Жак-Далькроза (1865 – 1950);

в) система Карла Орфа (1895 – 1982);

г). система Золтана Кодая (1882 – 1967).

31. Поняття в музичній психології, що означає здатність до емоційного співпереживання:

а) синестезія;

б) рефлексія;

в) аперцепція;

г). емпатія.

32. Частина музичного заняття в закладі дошкільної освіти, яка найбільше впливає на емоційно-естетичне сприймання музики:

а) музичне вітання;

б) слухання музики;

в) співи;

г). музично-ритмічні рухи.

33. Відмінність між музичною грою і музично-ритмічною вправою полягає в тому, що:

а) музична гра передбачає сюжет і творчість, а вправа тренує конкретні навички;

б) в закладі дошкільної освіти вправи не використовуються;

в) вправа – це групова справа, а музична гра призначена для індивідуальної роботи;

г). музична гра супроводжується тільки танцювальними рухами, а вправа тільки співом.

34. Ефективна форма музичної роботи для розвитку у дітей спільного музикування:

а) гра в оркестрі;

б) слухання музики;

в) водіння хороводів;

г). вивчення елементарної теорії музики.

35. Мета логоритміки у музичному вихованні дошкільників:

а) розвага;

б) розучування танків із піснями;

в) корекція мовленнєвих порушень в єдності з рухом і музикою;

г). розвиток дрібної моторики рук.

36. Педагогічне значення колискової пісні:

а) розвиток ритмічно-слухового сприймання і зміцнення емоційного зв’язку з родиною;

б) виховання у дітей навичок до самостійного засинання;

в) формування відчуття ритму в сім’ї;

г). участь разом із батьками у конкурсних програмах з фольклору.

37. Критерії оцінювання музичних здібностей дитини дошкільного віку:

а) оцінювання повинно бути динамічним;

б) оцінювання повинно бути комплексним;

в) оцінюється абсолютний музичний слух;

г) оцінювання здійснюється за певне число вивчених пісень і танців.

38. Музично-предметне середовище в групі закладу дошкільної освіти:

а) несе суто декоративну функцію;

б) обмежує музичну діяльність дитини;

в) стимулює самостійну музичну діяльність і творчість дітей поза музичними заняттями;

г) заважає дітям зосередитися на інших видах ігрової діяльності.

39. Музичний інструмент для розвитку дрібної моторики рук у дітей дошкільного віку:

а) барабан;

б) музичний трикутник;

в) металофон;

г) маракаси.

40. Засновник першого в світі дитячого садка як закладу для виховання дітей дошкільного віку:

а) Наталія Лубенець (1887 – 1943);

б) Марія Монтессорі (1870 – 1952);

в) Фрідрих Фребель (1782 – 1852);

г) Михайло Грушевський (1865 – 1938);

41. Мета використання у музичному вихованні дітей дошкільного віку елементів театралізації:

а) створення складних постановок;

б) розвага батьків на святах;

в) розвиток артистизму і вивчення текстів;

г) розвиток творчої уяви та акторських здібностей.

42. Ключова функція музичного керівника в контексті взаємодії з батьками:

а) організація святкових виступів на концертах;

б) проведення платних індивідуальних занять;

в) навчання батьків гри на музичних інструментах;

г) співпраця із батьками для створення сприятливого музичного середовища вдома.

43. Мета музичного виховання дошкільників із використанням методики Жак-Далькроза (евритміка):

а) підготовки до професійних танців;

б) розвиток вокальних навичок;

в) вираження ритму через рух, інтегруючи музику і тіло;

г) вивчення нотної графіки.

44. «Шульверк» («Музика для дітей») Карла Орфа:

а) п’ятитомник;

б) двотомник;

в) монографія;

г) мюзикл.

45. Автор першого в Україні підручника з хореографії:

а) Павло Вірський (1905 – 1975);

б) Григорій Чапкіс (1930 – 2021);

в) Юрій Гуреїв (1935 – 2008);

г) Василь Верховúнець (1880 – 1938).

КОНТРОЛЬНИЙ ЗРІЗ ЗНАНЬ

Мета контролю: виявлення й оцінювання рівня знань здобувачів.

1. До якої групи методів належать перераховані прийоми: показ, наслідування, ілюстрації, малюнки, прилади і посібники, а також музика, пісні, ритм бубна:

а) фізичні;

б) наочні;

в) вербальні;

г) практичні;

д) дидактичні.

2. Ефективний методичний прийом в роботі з дітьми, які в процесі співу не точно інтонують:

а) заохочення дітей співати гучно;

б) заохочення дітей до виконання вправ у невеликому діапазоні, повторення окремих звуків;

в) заохочення дітей тільки слухати музику;

г) заохочення дітей до співу під карооке;

д) заборона співати разом із іншими дітьми, тільки слухати.

3. Зайва вправа з інтеграції музичного виховання і вивчення математики в закладах дошкільної освіти:

а) «Цифрова лічилка»;

б) «Музичні кроки»»;

в) «Числова поспівка»;

г) «Музична лічба»;

д) «Ритмічні плескання».

4. Відстань між тими, хто займається чи шикується у колоні – це:

а) дистанція;

б) інтервал;

в) шеренга;

г) стрій;

д) розмикання.

5. Зайвий вид музично-ритмічних ігор:

а) сюжетні;

б) безсюжетні;

в) дозвілля;

г) ігри під інструментальну музику;

д) ігри під спів.

6. До якої групи методів належать такі прийоми: відтворення вправ, варіативне використання, виконання ігрових ролей:

а) до проблемних;

б) наочних;

в) вербальних (словесних);

г) практичних;

д) дидактичних.

7. Стрій, у якому діти розташовані у потилицю одне одному на дистанції одного кроку чи витягнутої руки – це:

а) колона;

б) шеренга;

в) ряд;

г) коло;

д) розмикання.

8. Кількість етапів, що входять до структури музичного заняття:

а) 7;

б) 6;

в) 5;

г) 4;

д) 3.

9. Основних видів музичних занять в закладах дошкільної освіти:

а) 2;

б) 6;

в) 5;

г) 4;

д) 3.

10. У якому віці діти під впливом музики спроможні показати різні характери ігрових персонажів:

а) на 3 році життя;

б) на 1 році життя;

в) на 5 році життя;

г) на 4 році життя.

д) на 2 році життя.

11. Співочий діапазон дитини п’яти – семи років має складатися:

а) до1 – ля1;

б) ре1 – до2;

в) ре1 – ля1;

г) ре1 – сі1;

д) ре1 – ре2.

12. Що слід враховувати при підборі музики для занять ритмікою:

а) фізичний розвиток дитини;

б) нічого не враховувати;

в) вікові особливості дітей;

г) емоційність;

д) поставу корпусу.

13. Яка музика найбільш сприятлива для музично-ритмічного виховання дітей:

а) симфонічна;

б) танцювальна;

в) різна;

г) дитяча;

д) естрадна.

14. Виберіть назву темпу:

а) крещендо;

б) алегро;

в) димінуендо;

г) фортисимо;

д) мецо.

15. Вродженим в структурі музикальності дітей дошкільного віку виступають:

а) задатки;

б) сенсорні здібності;

в) відчуття ритму;

г) музичні здібності;

д) сприймання образного змісту музики.

16. Музичне заняття, на якому усі види мистецтв рівноцінні:

а) комплексне;

б) тематичне;

в) домінантне;

г) традиційне;

д) комбіноване.

17. Узагальнене віддзеркалення в музиці явищ дійсності і духовного світу людини – це:

а) музичний образ;

б) вид театрального мистецтва;

в) симфонічний оркестр;

г) циркове мистецтво;

д) кіномистецтво.

Вид контролю: контрольний зріз знань

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ (КЗ).
ВАРІАНТ 1

КЗ № 1

1. Роль музики у гармонійному розвитку особистості дитини дошкільного віку.

Інструментарій: *Музика як засіб естетичного виховання дитини. Музика як засіб формування моральних якостей дитини. Музика як засіб активізації розумових здібностей дошкільника. Музика як засіб фізичного розвитку дитини дошкільного віку.*

КЗ № 2

1. Завдання музичного виховання.

Інструментарій: *Поняття «музичне виховання». Музичний розвиток. Вимоги програми з музичного виховання в ЗДО.*

КЗ № 3

1. Вікові можливості музичного розвитку дітей дошкільного віку.

Інструментарій: *Особливості музичного розвитку: ритм, слухове відчуття, музичний слух; якість і рівень емоційної чутливості до музики, навички, дії, пов'язані із співочим і музично- ритмічним виконавством.*

КЗ № 4

1. Музичне сприймання як основний засіб розвитку музично-слухацької культури.

Інструментарій: *Слухання музики як вид діяльності. Завдання слухання музики. Музична мова. Засоби музичної виразності.*

КЗ № 5

1. Методика проведення слухання музики з дітьми дошкільного віку.

Інструментарій: *Методи навчання, слово педагога. Форми роботи з розвитку навичок слухання музики: музичні заняття, розваги, самостійна музична діяльність дитини.*

КЗ № 6

1. Добір музичного матеріалу для слухання музики.

Інструментарій: *Особливості дитячого сприймання. Види музики для слухання: інструментальна та вокальна.*

КЗ № 7

1. Характеристика співацької діяльності дітей, її виховне значення.

Інструментарій: *Спів як складний процес звукоутворення. Виховне значення співу. Завдання навчання співу.*

КЗ № 8

1. Особливості співацького голосу дітей. Заходи з його збереження.

Інструментарій: *Співочий діапазон. Вікові особливості. Добір репертуару. Співочі навички і вміння. Співоча постава. Вокальні навички. Хорові навички. Звукоутворення. Дикція*

КЗ № 9

1. Основні принципи та прийоми навчання дітей співу.

Інструментарій: *Принцип виховуючого навчання. Принцип доступності. Принцип наступності і систематичності. Принцип наочності. Принцип індивідуального підходу.*

КЗ № 10

1. Характеристика вокальних та хорових співацьких навичок.

Інструментарій: *Співочі навички і вміння. Співоча постава. Звукоутворення. Дикція. Дихання.*

КЗ № 11

1. Вокальні штрихи та їх роль у створенні художнього образу пісні.

Інструментарій: *Засоби музичної виразності. Штрихи. Розспівка (розспівка різними штрихами)*

КЗ № 12

1. Способи атаки звуку як важливий елемент впливу на розвиток голосових зв’язок.

Інструментарій: *Поняття атаки звуку. Звукоутворення. Зв’язний спів. Класифікація голосів.*

КЗ № 13

1. Розкрити значення і завдання рухів під музику.

Інструментарій: *Поняття ритміки. Значення та завдання ритміки. Види музично-ритмічних рухів. Музична гра. Танці, хороводи. Вправи.*

КЗ № 14

1. Музично-ритмічні рухи дітей молодшої групи.

Інструментарій: *Методика привчання до музично-ритмічних рухів дітей раннього віку. Музично-ритмічний репертуар. Методи і прийоми.*

КЗ № 15

1. Музично-ритмічні рухи дітей середньої групи.

Інструментарій: *Музично-ритмічний репертуар. Методи і прийоми.*

КЗ № 16

1. Музично-ритмічні рухи дітей старшої групи.

Інструментарій: *Музично-ритмічний репертуар. Методи і прийоми.*

КЗ № 17

1. Методи і прийоми залучення дітей до хореографії.

Інструментарій: *Словесний, наочний, наочно-слуховий, практичний, репродуктивно-продуктивний методи, метод виконання, хореографія, танець, балет.*

КЗ № 18

1. Танець – як засіб спілкування. Засоби хореографічної виразності.

Інструментарій: *Елементарні основи музичної грамоти, вправи на узгодження рухів з музикою, музичні ігри, ходьба, біг, елементи сучасних танців, ритмічна гімнастики.*

КЗ № 19

1. Методика навчання імітаційних рухів.

Інструментарій: *Вплив засобів музичної виразності на формування художнього образу. «Дощик накрапає», «Зайчик пострибайчик», «Ведмедик». Штрихи, темп, динаміка.*

КЗ № 20

1. Види маршу та фігурної ходьби з демонстрацією.

Інструментарій: *Марш дитячий, спортивний, урочистий. Танцювальна ходьба, хороводна ходьба, атрибутика.*

КЗ № 21

1. Методика навчання видів танцювальної ходьби.

Інструментарій: *Звуження та розширення кола. «Метелиця», «Хвилі», «Кошик», «Змійка», «Равлик».*

КЗ № 22

1. Форми організації музичної діяльності дітей дошкільного віку.

Інструментарій: *Музичне заняття. Самостійна музична діяльність дітей. Музика в повсякденному житті ЗДО. Музика на святкових ранках.*

КЗ № 23

1. Значення музичних занять для музичного розвитку дошкільнят.

Інструментарій: *Планування та облік занять. Виховне значення занять. Зміст і структура музичних занять*

КЗ № 24

1. Структура та варіанти побудови музичних занять.

Інструментарій: *Вимоги до музичних занять. Традиційне заняття. Тематичне заняття. Домінантне заняття. Комплексне заняття.*

КЗ № 25

1. Підготовка музичного керівника до організації та проведення музичних занять.

Інструментарій: *Схема аналізу музичного заняття. Вимоги до побудови заняття. Перспективи планування.*

КЗ № 26

1. Характеристика дитячих музичних інструментів та використання їх в роботі музичного керівника.

Інструментарій: *Гра на ДМІ - вид музичної діяльності дітей. Види інструментів. Штрих - спосіб звукодобування.*

КЗ № 27

1. Методи та прийоми навчання дітей грі на дитячих музичних інструментах, зокрема на металофоні.

Інструментарій: *Пояснення, показ прийомів гри на музичних і шумових інструментах. Освоєння технічних прийомів гри, способи звуковидобування.*

КЗ № 28

1. Використання музично-дидактичних ігор на музичних заняттях. Види музично-дидактичних ігор.

Інструментарій: *Музично-дидактична гра. Сюжетні та несюжетні музичні ігри. Хоровод. Інсценування.*

КЗ № 29

1. Взаємодія музичного керівника і вихователя в організації та проведення свят і розваг в закладах дошкільної освіти.

Інструментарій: *Робота над сценарієм. Роль вихователя у закріпленні музичного матеріалу, музично-ритмічних рухів.*

КЗ № 30

1. Обов’язки музичного керівника в організації музично-виховної роботи в закладах дошкільної освіти.

Інструментарій: *Роль музичного керівника у музичному вихованні в ЗДО. Робота з батьками.*

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

ВАРІАНТ 2

КЗ № 1

1. Співи – це…
2. Роль та значення співів для музичного розвитку дошкільника.
3. На музичному занятті «бачити» – це…
4. Приклад мовленнєвої гри за системою Карла Орфа.

КЗ № 2

1. Особливості дитячого голосу.
2. Ритмопластика – це…
3. На музичному занятті «гратися» – це…
4. Приклад гри для розвитку дрібної моторики за системою Карла Орфа.

КЗ № 3

1. Характеристика основних груп музично-ритмічних навичок і навичок виражального руху.
2. Ритм – це…
3. На музичному занятті «дружити» – це…
4. Приклад ритмічно-рухової гри зі співом за системою Карла Орфа.

КЗ № 4

1. Види ритміки в дитячому навчальному закладі.
2. Звукоряд – це…
3. На музичному занятті «помилятися» – це…
4. «Озвучені» жести за системою Карла Орфа.

КЗ № 5

1. Вікові характеристики музично-ритмічного розвитку дошкільників.
2. Музика – це…
3. На музичному занятті «сумніватися» – це…

4. Співи з рухами і тональним акомпанементом за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 6

1. Методика розучування музичних ігор.
2. Темп – це…
3. На музичному занятті «вибачити» – це…
4. Пластичні вправи на виразність емоцій за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 7

1. Значення музично-ритмічних рухів для загального музичного розвитку дитини.
2. Партитура – це…
3. На музичному занятті «прикрашати» – це…
4. Оркестровка знайомої інструментальної і вокальної музики за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 8

1. Характеристика ритміки як виду виконавської музичної діяльності дітей.
2. Такт – це…
3. На музичному занятті «фантазувати» – це…
4. Вправи на розвиток рухів і рухової фантазії за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 9

1. Методика розучування танців.
2. Танець – це…
3. На музичному занятті «вигадувати» – це…
4. Шумовий оркестр для озвучування казок за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 10

1. Методика розучування хороводів.
2. Хоровод – це…
3. На музичному занятті «думати» – це…

4. Шумовий оркестр для озвучування театралізованих вистав за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 11

1. Порівняльна характеристика методичних прийомів навчання музично-ритмічних рухів дітей молодшої і старшої груп ЗДО.
2. Інтервал – це…
3. На музичному занятті «сумувати» – це…
4. Графічне позначення різних інструментів, складання простих тембрових партитур за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 12

1. Основні співацькі навички.
2. Мелодія – це…
3. На музичному занятті «мріяти» – це…
4. Театралізовані ігри за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 13

1. Основні співацькі навички.
2. Динаміка – це…
3. На музичному занятті «хвилюватися» – це…
4. Ігри з голосовим апаратом за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 14

1. Формування музичного слуху в процесі навчання дітей співам.
2. Тембр – це… (назвати дитячі, жіночі, чоловічі тембри голосів)
3. На музичному занятті «чути» – це…
4. Вправи на постановку дихання за системою Карла Орфа (приклад).

КЗ № 15

1. Послідовність розучування сюжетних ігор.
2. Пісня – це…
3. На музичному занятті «відчувати» – це…
4. Пальчикові ігри (приклад).

КЗ № 16

1. Послідовність розучування несюжетних ігор.
2. Жанр – це…
3. На музичному занятті «жартувати» – це…
4. Музично-дидактична гра на порівняння музичних звуків зі звуками навколишнього середовища, розрізнення висоти звука (приклад).

КЗ № 17

1. Завдання традиційного музичного заняття.
2. Рондо – це…
3. На музичному занятті «любити» – це…
4. Музично-дидактична гра на розрізнення музичних іграшок-інструментів на слух за тембром звучання, знання їх назв (приклад).

КЗ № 18

1. Завдання комплексного музичного заняття.
2. Варіація – це…
3. На музичному занятті «шукати» – це…
4. Музично-дидактична гра на розрізнення у музиці різних настоїв (приклад).

КЗ № 19

1. Завдання тематичного музичного заняття.
2. Звук – це…
3. На музичному занятті «розрізняти» – це…
4. Музично-дидактична гра на звукоутворення та дикцію (приклад).

КЗ № 20

1. Завдання домінантного музичного заняття.
2. Камертон – це…
3. На музичному занятті «визначати» – це…
4. Музично-дидактична гра на чистоту інтонування та впізнання знайомих пісень за мелодією (приклад).

КЗ № 21

1. Диригентські схеми 2/4; 3/4; 4/4 (зобразити графічно), дати визначення.

2. Пауза – це…

3. На музичному занятті «імпровізувати» – це…

4. Музично-дидактична гра на спів в ансамблі (приклад).

КЗ № 22

1. Релятивна система.

2. Знаки альтерації – це…

3. На музичному занятті «вибивати» – це…

4. Приклад музично-дидактичної гри на почуття ритму (розрізнення та відтворення ритму).

КЗ № 23

1. Методика музично-театралізованої діяльності за системою Карла Орфа (приклад).

2. Нотний стан – це…

3. На музичному занятті «милуватися» – це…

4. Приклад музично-дидактичної гри на уміння рухатися відповідно до характеру музики.

КЗ № 24

1. Методика музично-театралізованої діяльності за системою Карла Орфа (приклад).

2. Нотні ключі.

3. На музичному занятті «дивуватися» – це…

4. Приклад музично-дидактичної гри на уміння починати рух після музичного чи словесного сигналу; зупинятися із завершенням музичної частини; вільно рухатися урізних напрямках.

КЗ № 25

1. Основні музичні здібності дітей дошкільного віку.

2. Тривалості нот.

3. На музичному занятті «сприйняття» – це…

4. Приклад музично-дидактичної гри на розрізнення музичних творів за жанрами.

КЗ № 26

1. Основні компоненти музикальності дітей в дошкільному віці.
2. Засоби музичної виразності – це…
3. На музичному занятті «виконувати» – це…
4. Приклад музично-дидактичної гри про структуру музичного твору.

КЗ № 27

1. Завдання музично-естетичного розвитку дошкільників.
2. Музичні форми.
3. На музичному занятті «порівняння» – це…
4. Приклад музично-дидактичної гри на виконання танцювальних рухів, пластичне інтонування.

КЗ № 28

1. Етапи роботи з дітьми дошкільного віку під час роботи з музичними та шумовими інструментами.
2. Музичне заняття – це...
3. На музичному занятті «виявити» – це…
4. Приклад музично-дидактичної гри на розрізнення на слух звучання музичних інструментів у виконанні дорослих та в записі.

КЗ № 29

1. Етапи роботи з дітьми дошкільного віку під час роботи з музичними творами.
2. Музичний інструмент – це...
3. На музичному занятті «налаштувати» – це…
4. Приклад музично-дидактичної гри на творчість у рухах і пластиці.

КЗ № 30

1. Етапи роботи з дітьми дошкільного віку під час роботи з піснею.
2. Ноти. Ступені.
3. На музичному занятті «зачарувати» – це…
4. Приклад музично-дидактичної гри на чистоту інтонацій; вокальні навички.

СИМФОНІЧНИЙ ОРКЕСТР

1) Керівник колективу музикантів, який об’єднує виконавців з оркестру:

а) хормейстер;

б) головний керівник;

в) диригент;

г) оркестріон.

2) Скільки основних груп музичних інструментів входить до складу симфонічного оркестру?

а) 2;

б) 3;

в) 4;

г) 5.

3) Група інструментів, що не входить до складу симфонічного оркестру:

а) струнно-смичкова група;

б) група мідних духових інструментів;

в) група дерев’яних духових інструментів;

г) група народних музичних інструментів.

4) Струнно-щипковий інструмент, що входить до складу симфонічного оркестру:

а) арфа;

б) домра;

в) гітара;

г) кобза.

5) Найнижчий за звучанням смичковий інструмент з родини скрипок:

а) скрипка альт;

б) віолончель;

в) скрипка прима;

г) контрабас.

6) Рухлива частина тромбона, за допомогою якої тромбоніст видобуває звуки хроматичного звукоряду:

а) куліса;

б) мензура;

в) ствол;

г). трубка.

7) Клавішно-ударний інструмент, джерелом звука якого є сталеві пластинки «небесного» звучання, що нагадує дзвіночки:

а) металофон;

б) челеста;

в) ксилофон;

г). цимбали.

8) Скільки педалей має сучасна арфа – струнний щипковий музичний інструмент:

а) 7;

б) 5;

в) 3;

г) не має педалей.

9) Основний ударний інструмент в симфонічному оркестрі:

а) барабан;

б) литаври;

в) бубон;

г) бонги.

10) Розподіл запису всіх голосів багатоголосного твору для виконання оркестром:

а) ноти;

б) багатоголосся;

в) партитура;

г) музичний твір.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ

1. Український струнний народний інструмент, що має овальний корпус і зазвичай використовується для акомпанементу співу:

а) трембіта;

б) дримба;

в) бандура;

г) кобза.

2. Найдовший народний духовий інструмент, що сягає до трьох метрів:

а) свистунець;

б) сопілка;

в) трембіта;

г) дводенцівка.

3. Музичний інструмент, струни якого не щипають, а вдаряють по них спеціальними паличками-молоточками:

а) торбан;

б) ліра;

в) кобза;

г) цимбали.

4. До якої групи музичних інструментів відноситься українська народна бандура:

а) язичкові;

б) струнні;

в) духові;

г) ударні.

5. Який із перерахованих інструментів є акомпануючим і за тембром нагадує ревіння бугая:

а) теленка;

б) зубівка;

в) козобас;

г) бугай.

6. На якому інструменті звук видобувається за допомогою тонкого металевого язичка, що коливається внаслідок дихання виконавця:

а) свистунець;

б) окарина;

в) дримба;

г) кувиці.

7. До якої групи музичних інструментів належить сопілка:

а) духова;

б) струнна;

в) клавішна;

г) ударна.

8. Який із цих інструментів є різновидом кобзи, але з більшою кількістю струн:

а) цимбали;

б) цитра;

в) торбан;

г) скрипка.

9. Музичний інструмент, який є народною версією скрипки:

а) гудок;

б) бандура;

в) кобза;

г) козобас.

10. По ній ударяють металевою паличкою, щоб видобувати високий і дзвінкий звук, але це не музичний трикутник:

а) тарілка;

б) дримба;

в) бубон;

г) підкова.

РИТМІКА

1. Основоположник музично-ритмічного виховання:

а) Еміль Жак-Далькроз – швейцарський педагог, композитор (1865 – 1950).

б) Еміль Ніколаус Резничек– австрійський композитор (1860 – 1945).

в) Еміль Хансен Роберт – датський композитор, диригент (1860 – 1926).

г) Еміль Кронке – німецький композитор (1865 – 1938).

2. Ритміка – це:

а) число тривалостей в такті;

б) система вправ для розвитку ритмічного відчуття;

в) система вокальних вправ;

г) систематичні заняття з народного танцю.

3. Пересування людей у чіткому синхронному темпі:

а) перебігання;

б) маршірування;

в) переповзання;

г) скандинавська ходьба.

4. Ритм – це:

а) сила звукових хвиль;

б) швидкість руху;

в) ритмічна активність;

г) чергування довгих і коротких елементів руху.

5. Темп – це

а) швидкість руху;

б) вирівнювання руху;

в) перебіг руху;

г) частота руху.

6. Аеробіка – це:

а) танець удвох;

б) контактний вид поєдинку;

в) ритмічна гімнастика;

г) релаксація.

7. Партерна гімнастика – це:

а) гімнастика на підлозі;

б) гімнастика на вулиці;

в) гімнастика біля станка;

г) гімнастика в парі.

8. Основний елемент руху:

а) рівновага;

б) крок;

в) уклін;

г) стрибок.

9. Значущий елемент музично-ритмічної вправи:

а) емоційний стан;

б) інструкція з фізичного виховання;

в) вихідне положення;

г) постава корпусу.

10. Різновид ходьби:

а) підстрибування;

б) підскоки на місці;

в) легкий біг;

г) ходьба зі зміною швидкості.

ХОРЕОГРАФІЯ

1. Головна ознака танцю:

а) музика;

б) образ;

в) ритм;

г) міміка.

2. Балерини, одягаючи пуанти, закріплюють їх:

а) шовковими стрічками;

б) спеціальними застіжками;

в) липкострічками;

г) мотузками.

3. Група учасників балету, що виконують однакові рухи:

а) квартет;

б) ансамбль;

в) кордебалет;

г) масові танці.

4. Образ в танці крім музики, жестів, міміки, довершує:

а) декорація;

б) костюм;

в) лібрето;

г) освітлення.

5. Частина тіла, що виконує жести у танці:

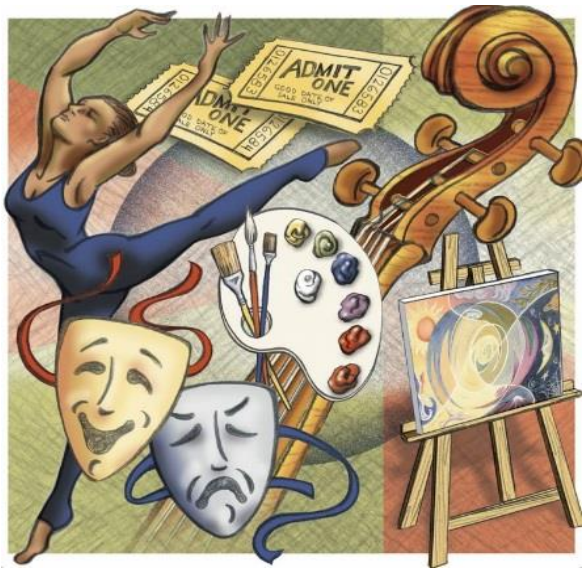
а) тулуб;

б) руки;

в) обличчя;

г) ноги.

6. Трюк-засіб, що використовується в процесі вивчення обертів:
   а) погляд в одну точку;
   б) увага;
   в) концентрування;
   г) погляд на край стелі.
7. Прима-балерина – це:
   а) балерина яка має складний характер;
   б) балерина яка вміє себе репрезентувати;
   в) примадонна;
   г) ведуча солістка трупи.
8. Для чого тримаються при виконанні класичних рухів за станок:
   а) для сили виконання рухів;
   б) для краси руху;
   в) для стійкості;
   г) для дисципліни.
9. Скільки існує базових позицій ніг в хореографії:
   а) 2;
   б) 4;
   в) 6;
   г) 8?
10. Хто вперше запропонував коротку спідницю в балеті:
   а) Варвара Каринська (1886 – 1983);
   б) Броніслава Ніжинська (1891 – 1972;
   в) Марі Анн Камарго (1710 – 1770);
   г) Карен Кейн (1951).

РОЗДІЛ VIII
«ІНТЕРВ'Ю З МАЕСТРО: БЛОК ПИТАНЬ»

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З КУРСУ (ЗАЛІК)

1. Функції завідувача та вихователя-методиста в процесі організації музичного виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти.
2. Особливості музичного розвитку дітей ІІ молодшої групи (4-й рік життя).
3. Форми контролю організації музичного освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.
4. Параметри аналізу музичних занять, критерії оцінки діяльності вихователя поза музичними заняттями.
5. Облаштування музичного куточка.
6. Функції музичного керівника та вихователя.
7. Музичне виховання як процес організованого залучення дітей до музичної культури (компоненти).
8. Роль вихователя на музичному занятті.
9. Параметри здійснення музичним керівником та вихователем орієнтувальної функції.
10. Основні вимоги до музичних занять.
11. Параметри здійснення музичним керівником та вихователем мобілізаційної функції.
12. Домінантне музичне заняття.

13. Документація музичного керівника. Плани роботи: перспективний і календарний.
14. Тематичне музичне заняття.
15. Дитяча театрально-ігрова музична діяльність у закладах дошкільної освіти.
16. Організація музичних занять та розваг у групах раннього віку.
17. Зміст роботи музичного керівника з вихователями.
18. Добір та використання музичного репертуару.
19. Організація свят і розваг у середній групі.
20. План проведення масових заходів, дійств музично-естетичного циклу.
21. Організація свят і розваг у старшій групі.
22. Робота гуртка з музичного та хореографічного виховання.
23. Особливості музичного розвитку дітей старшої групи (6-й рік життя).
24. Щоденник з підвищення рівня професійної компетентності педагога в процесі музичного виховання.
25. Особливості музичного розвитку дітей середньої групи (5-й рік життя).
26. Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку.
27. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні щодо музичного розвитку дошкільників.
28. Музично-ритмічні рухи на заняттях у закладах дошкільної освіти.
29. Види музичної діяльності у закладі дошкільної освіти.
30. Методика навчання музичної грамоти на заняттях у закладах дошкільної освіти.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

(ЕКЗАМЕН)

1. Функції завідувача та вихователя-методиста в процесі організації музичного виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти.
2. Параметри аналізу музичних занять, критерії оцінки діяльності вихователя поза музичними заняттями.
3. Особливості музичного розвитку дітей ІІ молодшої групи (4-й рік життя).
4. Облаштування музичного куточка.
5. Форми контролю організації музичного освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.
6. Педагогічні принципи та вимоги до організації музичних занять.
7. Функції музичного керівника та вихователя.
8. Музичне виховання як процес організованого залучення дітей до музичної культури (компоненти).
9. Роль вихователя на музичному занятті.
10. Облаштування музичної зали.
11. Параметри здійснення музичним керівником та вихователем розвивальної функції.
12. Основні вимоги до музичних занять.
13. Параметри здійснення музичним керівником та вихователем орієнтувальної функції.

14. Традиційне музичне заняття.
15. Параметри здійснення музичним керівником та вихователем мобілізаційної функції.
16. Домінантне музичне заняття.
17. Документація музичного керівника. Плани роботи: перспективний і календарний.
18. Тематичне музичне заняття.
19. Зміст роботи музичного керівника з вихователями.
20. Комплексне музичне заняття.
21. Дитяча театрально-ігрова музична діяльність у закладах дошкільної освіти.
22. Організація музичних занять та розваг у групах раннього віку.
23. Добір та використання музичного репертуару.
24. Організація свят і розваг у середній групі.
25. План проведення масових заходів, дійств музично-естетичного циклу.
26. Організація свят і розваг у старшій групі.
27. Щоденник з підвищення рівня професійної компетентності педагога в процесі музичного виховання.
28. Особливості музичного розвитку дітей середньої групи (5-й рік життя).
29. Робота гуртка з музичного та хореографічного виховання.
30. Особливості музичного розвитку дітей старшої групи (6-й рік життя.
31. Основні музичні здібності та компоненти музикальності у дітей дошкільного віку.
32. Співи на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти.
33. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні щодо музичного розвитку дошкільників.
34. Музично-ритмічні рухи на заняттях у закладах дошкільної освіти.
35. Основні показники компетентності майбутнього вихователя у світі музики.
36. Музично-дидактичні ігри на заняттях у закладах дошкільної освіти.

37. Види музичної діяльності у закладі дошкільної освіти.
38. Методика навчання музичної грамоти на заняттях у закладах дошкільної освіти.
39. Завдання музичного виховання та заходи щодо їхньої реалізації в ЗДО.
40. Музикування на заняттях у закладах дошкільної освіти..
41. Критерії оцінки музичної діяльності дітей.
42. Дитячий музичний фольклор. Розвиток музичних здібностей дітей засобами українського фольклору.
43. Критерії оцінювання музичної діяльності вихователя.
44. Музичні свята і розваги як умова організації художньо-творчої життєдіяльності дітей.
45. Складові професійної майстерності музичного керівника ЗДО.
46. Естетичне виховання дошкільників засобами театралізованої діяльності.
47. Професійно-педагогічна компетентність педагога..
48. Організаційно-методичні засади формування музичних здібностей у дітей дошкільного віку на матеріалі українського пісенного фольклору.
49. Види музичних занять у ЗДО.
50. Календарна обрядовість на музичних заняттях у ЗДО.
51. Слухання музики на музичних заняттях у ЗДО.
52. Музично-творча робота з дітьми дошкільного віку. Хороводи.
53. Посадові обов’язки музичного керівника ЗДО.
54. Музика на балах, карнавалах, маскарадах у ЗДО.
55. Варіанти планування музичних занять.
56. Календарне планування музичних свят і розваг.
57. Діагностика обстеження музичного розвитку дітей дошкільного віку.
58. Методика розучування пісні з дітьми дошкільного віку.
59. Показники прояву музичних здібностей дітей у процесі музичних ігор.
60. Ляльковий театр у ЗДО.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО ЕКЗАМЕНУ (ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ)

(див. Додаток Г)

1. Розкрити педагогічну значимість українського дитячого музичного фольклору. Продемонструвати різновиди фольклору пестування.
2. Проаналізувати засоби музичної виразності. Продемонструвати один із етапів проведення музичного заняття за обраною темою.
3. Театрально-ігрова діяльність в процесі проведення свят і розваг у закладах дошкільної освіти. Провести віртуальну екскурсію «Ляльковий театр ззовні і всередині».

Словник:

Залік – це форма контролю, що перевіряє засвоєння студентом окремої теми, модуля чи практичних навичок. Це може бути виконання завдання, написання есе або презентація.

Екзамен (іспит) – це підсумкова та більш відповідальна форма контролю, що оцінює рівень знань і навичок особистості у різних галузях за весь курс чи семестр. Він може включати як теоретичні питання, так і практичні завдання (наприклад, проведення фрагменту заняття).

Державний екзамен – це завершальний етап навчання в університеті, надзвичайно важливий момент житті випускника, виступ перед членами державних екзаменаційних комісій, підтвердження рівня здобутих в університеті теоретичних знань та практичної майстерності.

Державний іспит (екзамен) – випускна перевірка знань з певного навчального предмета.

ШПОРА

Із покоління в покоління найкращі друзі студентів на іспитах, контрольних і самостійних роботах – це шпори.

Словник:

Шпаргалка *(шпора)* – це такий собі обман себе і викладача, хоча від шпаргалок є і користь. Вони допомагають розвивати креативне мислення і пам'ять.

https://dev.zulu-help.com/yak-garno-pidgotuvatys-do-sesiyi/

ПРИМІРНИК ВІДПОВІДІ-ВИСТУПУ НА ДЕРЖАВНІЙ АТЕСТАЦІЇ

1. Розкрити педагогічну значимість українського дитячого музичного фольклору. Продемонструвати різновиди фольклору пестування.

Український дитячий музичний фольклор – це скарбниця народних пісень, ігор та забавлянок, унікальний засіб естетичного, морального та інтелектуального виховання дітей, який відіграє важливу роль у формуванні особистості дитини.

Основними аспектами педагогічної значимості українського дитячого музичного фольклору виступають розвиток естетичних почуттів та дитячих емоцій, виховання моральних якостей. таких як доброта, чесність, справедливість, працьовитість, любов до рідної землі, формування національної самосвідомості, розвиток мовлення та уяви. Знайомлячись з українським дитячим фольклором, діти дізнаються про історію та культуру свого народу, його звичаї та традиції. Фольклорні твори відзначаються мелодійністю, емоційною виразністю та багатством образів. Діти, слухаючи та

виконуючи ці твори, вчаться відчувати красу музики, розуміти її мову, емоційний стан героїв пісень.

Важливо зазначити, що використання українського дитячого музичного фольклору має бути ґрунтовним та методично виваженим. Необхідно враховувати вікові особливості дітей, їхні інтереси та можливості. Фольклорні твори мають бути доступними для сприйняття та виконання, відповідати естетичним смакам дітей.

До основних різновидів фольклору пестування належать колискові пісні, пестушки, забавлянки, потішки, примовки.

(навести приклади за програмою ЗДО)

2. Проаналізувати засоби музичної виразності. Продемонструвати один із етапів проведення музичного заняття за обраною темою.

Музика використовує різноманітні засоби для створення образів, передачі емоцій та почуттів. До основних засобів музичної виразності належать:

Мелодія – послідовність звуків, що утворюють основну музичну думку, ритм – чергування довгих і коротких звуків, гармонія – співзвуччя, тембр – забарвлення звуку, динаміка – сила звучання, темп – швидкість виконання музичного твору.

Засоби музичної виразності взаємодіють між собою, доповнюючи та підсилюючи один одного. Композитори використовують різні засоби музичної виразності для створення образів, передачі емоцій та почуттів. Слухачі сприймають засоби музичної виразності по-різному, тому що вони є важливим інструментом для створення музичних творів, що здатні емоційно впливати на слухачів.

Знання і розуміння засобів музичної виразності необхідні для сприймання музики, вміння розпізнавати та аналізувати зміст музичного твору, відчувати його емоційний вплив.

Продемонструвати один із етапів проведення музичного заняття за обраною темою. *Наприклад, музичне заняття за темою «Українські народні пісні».*

Тема: Українські народні пісні про природу.

Мета: Ознайомити дітей з українськими народними піснями про природу, розвивати їхнє музичне сприйняття, емоційну сферу, навички співу.

Обладнання: Записи українських народних пісень про природу, музичні інструменти (за бажанням), ілюстрації до пісень.

Хід заняття:

1. Вступна частина: музичне привітання з дітьми, створення емоційної атмосфери (бесіда, ілюстрації про красу природи та ін.).

2. Основна частина: слухання української народної пісні про природу.

Бесіда з дітьми про почуте: Який настрій цієї пісні? Про що співається в пісні? Які почуття викликає у вас ця пісня?

Розучування української народної пісні про природу.

Вихователь розучує з дітьми мелодію, текст. За бажанням виконання пісні супроводжується музичними або шумовими інструментами.

Інсценізація української народної пісні про природу.

Під мелодію або спів пісні діти імітують рухи птахів, тварин, явища природи та ін.

Дидактична гра «Вгадай пісню».

Вихователь грає на музичному інструменті уривки мелодій різних українських народних пісень про природу, а діти вгадують, що це пісня.

3. Заключна частина: узагальнення, музичне прощання.

4. Пропозиції:

- запропонувати дітям намалювати малюнки до вивченої пісні;

- запитати дома батьків про те, чи знають вони пісні про природу;

- підготувати слухання музики із завданням для дітей (придумати слова до мелодії, танцювальні групові етюди та ін.).

Вихователь повинен творчо підходити до планування етапів занять, використовуючи різноманітні методи та прийоми, щоб зробити їх цікавими та корисними.

Отже, використання українських народних пісень про природу в освітньому процесі сприяє формуванню національної самосвідомості, розвитку у дітей естетичних почуттів та емоцій, мовлення та уяви, вихованню любові до природи, збагаченню словникового запасу.

Таким чином, українські народні пісні про природу є цінним скарбом, який може і має бути використаний для всебічного розвитку та виховання дітей.

3. Театрально-ігрова діяльність в процесі проведення свят і розваг у закладах дошкільної освіти. Провести віртуальну екскурсію «Ляльковий театр ззовні і всередині».

Театрально-ігрова діяльність – це один із найефективніших методів розвитку та виховання дітей дошкільного віку, що сприяє всебічному розвитку дитини, формуючи її особистість і розкриваючи її творчий потенціал.

В процесі проведення свят і розваг у закладах дошкільної освіти театрально-ігрова діяльність допомагає дітям розкрити свої емоції, почуття, переживання. Вони вчаться розуміти та співпереживати іншим людям. Діти збагачують свій словниковий запас, удосконалюють мовні навички, вчаться чітко та виразно висловлювати свої думки.

Театрально-ігрова діяльність стимулює творчу уяву дітей, їхню фантазію. Вони вчаться імпровізувати, вигадувати нові сюжети, ролі. Вихованці вчаться працювати в команді, взаємодіяти один з одним, домовлятися, вирішувати конфлікти. Діти вчаться володіти своїм тілом, мімікою, голосом. Вони стають більш артистичними, впевненими в собі.

Діти можуть інсценізувати відомі казки або придумати власні. Вихователі можуть написати сценарій вистави, а діти – розподілити ролі, вивчити текст, виготовити разом із батьками костюми та декорації.

Існує безліч театралізованих ігор, які можна використовувати на святах і розвагах, наприклад, «Вгадай казку», «Покажи як рухається казковий герой», «Театр тіней» та ін.

При підготовці до театралізованого дійства в ЗДО важливо враховувати вікові особливості дітей**,** вибирати казки, вистави, ігри, які відповідають віковим можливостям дітей, заохочувати дітей до імпровізації, вигадування нових сюжетів, ролей.

Віртуальна екскурсія «Ляльковий театр ззовні і всередині»

Зовнішній вигляд лялькового театру:

Ляльковий театр – це казковий будинок, розташований у центрі міста або в мальовничому парку. Він може бути прикрашений яскравими візерунками, казковими персонажами або скульптурами. На фасаді театру ви можете побачити афішу з майбутніми виставами. Біля входу в театр вас зустріне привітний касир, який запропонує вам квитки.

Внутрішній вигляд лялькового театру:

Зайшовши в театр, ви опинитеся у просторому фойє. Тут ви можете відпочити перед виставою, подивитися на фотографії вистав, купити сувеніри.

З фойє ви потрапляєте до глядацької зали. Вона обладнана зручними кріслами, з яких відкривається чудовий вид на сцену.

Сцена лялькового театру – це справжнє диво. Вона може бути обладнана декораціями, що змінюються, світловим обладнанням та іншими технічними пристосуваннями. За сценою розташована гримерна, де ляльководи готуються до вистави. Також у театрі є майстерня, де виготовляють ляльок та декорації.

Перед початком вистави в залі вимикається світло і на сцені з’являються ляльки, які оживають в руках талановитих ляльководів. Ляльки співають, танцюють, розмовляють між собою. Вистава може бути смішною, сумною, страшною або захоплюючою – головне, що вона завжди цікава та повчальна.

Ляльковий театр – це місце, де казки оживають, це місце, де діти та дорослі можуть поринути у світ фантазії та мрій.

КЕЙС

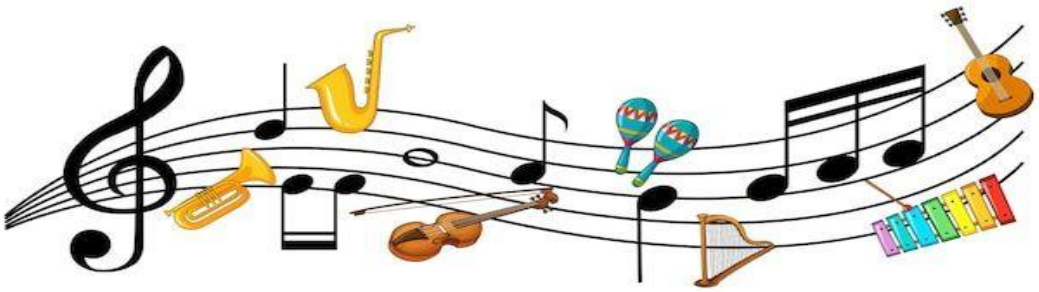
Набір інструментарію і методів для забезпечення високої якості професійної діяльності

Метод кейсів (англ. case method, кейс-метод, кейс-стаді, case-study, метод конкретних ситуацій – це метод навчання, що заснований на вирішенні конкретних проблемних ситуацій, повчальний випадок. Це спеціально підготовлений освітній матеріал, що містить структурований опис ситуації, що запозичена з реальної практики. Кейси занурюють здобувача в проблему, змушують шукати рішення конкретного завдання.

Сутність кейс-методу полягає в самостійній пізнавальній діяльності студентів у штучно створеному професійному середовищі, яке дає можливість поєднати теоретичну підготовку і практичні вміння, необхідні для творчої діяльності у професійній сфері. Студентам пропонується осмислити реальну професійну ситуацію, опис якої відображає проблему, що має місце у професійній діяльності й передбачає необхідність її вирішення. У процесі вирішення проблемної ситуації студенти актуалізують необхідний для цього комплекс засвоєних раніше знань [1, с. 153].

Література:

1. Козак Л. В. Кейс-метод у підготовці майбутніх викладачів до інноваційної професійної діяльності. Освітологічний дискурс. 2015, № 3 (11). с. 153. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12809/1/Kozak_L_OD_3(11).pdf

ОРІЄНТОВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ ДО КЕЙСУ

(готується протягом вивчення курсу)

1. Державні документи (листи, методичні рекомендації, закони, програми та інше, але тільки те, що стосується естетичного та музичного навчання, розвитку і виховання).

2. Діагностика музичних здібностей дітей (таблиця).

3. Композитори (за програмою – фото, стислі, цікаві біографічні відомості).

4. Класика для дітей (відео, аудіо-записи).

5. Картини відомих художників, які використовуються у процесі слухання музики (підписані назви картин, імена художників, фото).

6. Оркестр (симфонічний – схема, оркестр народних інструментів: назви, ілюстрації, відео, інформація, вироби із природного або побутового матеріалу).

7. Дитячі хвилинки розвантаження (вітання, прощання, записи відео, конспект).

8. Дитячі пісні (для кожної вікової групи дітей – ноти з текстом – за порами року (не менше 12).

9. Анотація до музичного твору (засоби музичної виразності – 1).

10. Дитячий музичний фольклор:

- колискові (5) напам’ять;
- лічилки, мирилки, спотиканки, прозивалки (по 4);
- надокучливі казки (3);
- казки з музичними вставками;
- музичні загадки;

- хороводи (10).

11. Музично-дидактичні ігри (10).

12. Конспект за примірником (1). Тема за програмою.

13. Театрально-ігрова діяльність (конспект за програмою, елементи театрально-ігрової діяльності – відео, фото, дитячі опери, танці).

14. Тезаурус за алфавітом (термінологія – тест – правильна відповідь), наприклад:

А

Акорд: гармонічне поєднання трьох або більше звуків.

Запитання: Музичний термін, що означає гармонічне поєднання трьох або більше звуків.

а) інтервал;

б) мелодія;

в) акорд;

г) ритм.

Б

Балет: вид сценічного мистецтва, основні засоби виразності якого - танець і пантоміма.

Запитання: У якому виді мистецтва герої не розмовляють, а тільки танцюють?

а) опера;

б) *балет;*

в) оперета;

г) цирк.

В…, і так далі.

Література (джерела, якими користувалися).

*Словник складається за програмою (методичні посібники, підручники та ін.)

15. Додатковий матеріал (за бажанням).

РОЗДІЛ ІХ

«БІБЛІОТЕКА ПАРТИТУР: БЛОК ПРИМІРНИКІВ СЦЕНАРІЇВ»

СЦЕНАРІЙ-КОНСПЕКТ МУЗИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Тема заняття: Розвиток чутливості до інтонаційної виразності мови. Виконання пісень із інсценізацією.

Педагогічний задум заняття: Вчити співати природним ненапруженим звуком, усвідомлювати злагоджений ритмічний спів (одночасний початок і закінчення фраз), формувати навички уважного слухача та виконавця.

Завдання: Розучити українську народну пісню «Веселі гуси». Формувати відчуття потреби до самостійної музично-творчої театралізованої діяльності засобами інсценізації пісень. Розвивати естетичне вміння виражати себе через пластику. Збагачувати емоційний досвід, доставити дітям музично-**естетичне задоволення.**

Інформаційно-методичне забезпечення: Акордеон, хусточка, лозинка, три прикраси-шарфи, один капелюх.

Лінія знань: Хорове музикування, робота в ансамблі, солоспів.

Ключові слова: актор, капелюх, реквізит, декорації.

Словникова робота: *Капелюх* – головний убір; *Канавка* – довга заглибина, викопана в землі; *актор* – виконавець ролей у театральних виставах; *реквізит* – речі, що необхідні для вистави або кінозйомки; *куліси* – частина театральної декорації, що розміщується з боків сцени.

Результат: Розвиток внутрішнього слуху, почуття ритму, ладу, емоційне сприймання нового матеріалу.

План

1. Організаційний етап. Привітання «Осінь».

2. Розучування української народної пісні «Веселі гуси».

3. Інсценізація української народної пісні «Веселі гуси».

5 Повторення пісень, вивчених на попередніх заняттях.

6. Контроль знань. Музичне прощання.

Хід заняття

1. Організаційний етап.

2. Привітання «Осінь».

Осінь, осінь – золота пора, як тебе чекала наша дітвора.

Вихователь: Сьогодні Краля-Пісенька зі своїм чарівним грайливим веретенцем пропанує нам розучити українську народну пісню «Веселі гуси».

3. Розучування української народної пісні «Веселі гуси».

Вихователь: Поки ми з вами розучували українську народну пісню «Веселі гуси», нашій Кралі подзвонили на мобільний телефон справжні актори.

Хто такі актори? (відповіді дітей).

Справжні актори мають красиве тіло, правильну постанову, розвинену ходу. Вони вміють співати, танцювати, виконувати різні ролі. І от сьогодні вони передали нам реквізит, щоб ми спробували з вами стати хоч на хвилиночку справжніми акторами.

4. Інсценізація української народної пісні «Веселі гуси».

(На ролі обираються три «гуся» і «бабуся». «Бабуся» одягає хустинку і бере в руки лозинку, «гуси» одягають на шиї банти, одному з них достається капелюх. Герої пісні знаходяться за уявленими кулісами. З одного боку виходить бабуся, з іншого – гордовито йдуть «гуси», руки відставлені, як крила (не високо).

Діти співають:

1. В нашої бабусі три веселих гуси:

Один сірий, другий білий, третій в капелюсі. (Двічі).

(гуси по черзі кланяються)

2. Мили гуси лапки десь біля канавки:

(Тричі виставляють праву ногу, на носок, ліву ногу на носок)

Співає перший гусь: Один сірий, (кланяється)

Співає другий гусь: Другий білий, (кланяється)

Співає третій гусь: Третій в капелюсі. (кланяється)

Співає весь клас:

3. Витягнули шиї і шиплять як змії (гуси витягують шиї, шиплять)

Один сірий, (чеберяє ногами), другий білий, (чеберяє ногами)

Третій в капелюсі. (кланяється)

(на програші бабуся «засинає», «гуси ховаються» за уявлені куліси, бабуся «просинається», дивиться по сторонах, не бачить гусей, починає переживати)

1. Ось кричить бабуся:

Співає бабуся: «Ой пропали гуси: «Один сірий, (лічить на пальцях), другий білий, (лічить на пальцях), третій в капелюсі (лічить на пальцях)

Один сірий, (дивиться праворуч)

Другий білий, (дивиться ліворуч)

Третій в капелюсі. (береться за голову, ніби плаче)

Співають усі:

5 Вийшли, вийшли гуси, кланялись бабусі:

Співає перший гусак: Один сірий, (кланяється), другий білий, (кланяється), третій в капелюсі (знімає капелюх, кланяється).

(бабуся лозинкою «заганяє». гусей на свої місця у класі, до дошки викликаються наступні «актори»)

5. Повторення пісень, вивчених на попередніх заняттях

6. Контроль знань (Запитальник). Як називається пісня, яку розучили ? Що принесла Краля Пісенька на заняття? (реквізит). Хто такі актори? Чи потрібні в театрі куліси? Хто сьогодні був слухачем, а хто виконавцем?

7. Музичне прощання

ПРОЄКТУВАННЯ МУЗИЧНОГО СВЯТА

(примірник)

Сучасне музичне свято – це не просто концерт, а подія, що побудована на таких ключових принципах як інтерактивність, динамічність, сюжетність, інклюзивність, колаборація, використання сучасних технологій (мультимедійна презентація, проєкція фонових зображень, використання світлових ефектів та ін.).

Словник:

Інклюзивність – це включення всіх в певну систему (наприклад, освіта) незалежно від їх фізичних, фізіологічних або інших особливостей.

Інклюзія (Інклюзивність) - це що таке, визначення. Termin.in.ua https://termin.in.ua

Колаборація – спільна діяльність у певній сфері двох або більше людей, для досягнення спільної мети.

Колаборація – що це таке, як працює та навіщо потрібна. Termin.in.ua https://termin.in.ua › kolabor...

Задум музичного свята в ЗДО

1. Назва свята.
2. Тема.
3. Мета (освітня, розвивальна, виховна, комунікативна).
4. Організаційно-методичне забезпечення (перелік всього необхідного: музичний інструмент, музичний центр, мультимедійний проектор, декорації, костюми, іграшки, музичні інструменти та ін.).
5. Попередня робота: (вивчення пісень, віршів, танців, репетиції.)

Хід свята

І. Вступна частина.

- Організаційний момент.
- Привітання.
- Створення інтриги: Ведучий розповідає про сюжет, який зацікавить дітей (отримання чарівного листа, знаходження карти та ін.).

ІІ. Основна частина (розвиток сюжету)

- Пісня-вітання.
- Рухлива гра.
- Сюрпризний момент.
- Творче завдання.
- Колективні танці.
- Театралізована діяльність.

ІІІ. Заключна частина (підсумок).

- Подяка.
- Нагородження (отримання символічних подарунків: медалі, цукерки, повітряні кульки та ін.).
- Фінальний танець.
- Музичне прощання.

Методичні вказівки

для створення сучасного свята:

1. Експериментуйте, використовуйте нестандартні сценарії. Залучайте до свята не лише музичного керівника, вихователів але й батьків.

2. Свято повинно бути динамічним, але не перевантаженим.

3. Свято для дітей, а не для перевіряючих.

4. Після свята зробіть спільне фото.

5. Запросіть всіх на перегляд творчих робіт вихованців та ін.

СЦЕНАРІЙ-КОНСПЕКТ МУЗИЧНОЇ РОЗВАГИ

(ПРИМІРНИК)

Тема: «Варенички».

Мета: освітня (ознайомити, сформувати), розвивальна (розвивати почуття ритму, дрібну моторику (під час «ліплення» вареників), уяву, творчі здібності), виховна (виховувати любов і повагу до українських традицій, народної творчості).

Обладнання: музичний інструмент; музичний супровід: українські народні пісні; музика для ігор; елементи українського народного одягу (віночки, вишиванки); стіл з рушником; іграшковий посуд; матеріал для «ліплення» (солоне тісто, пластилін або паперові кружечки з начинками-фішками та ін.), іграшкові вареники, ложки, кошик, каструля.

Хід розваги

1. Організаційний етап

Діти заходять до музичної зали під веселу українську народну музику, вітаються.

Ведучий: Доброго дня, діти! Погляньте, яка в нас сьогодні гарна, незвичайно святкова зала! (дістає листа читає, читає загадки).

Наприклад:

Місили, місили,
Ліпили, ліпили,
А тоді – хіп та в окріп!
А вже на останку
Масло та сметанку,
Хто зуміє відгадати
Того будем частувати.

(Вареники).

Так! Сьогодні ми будемо говорити про українські страви, одна із яких – варенички.

2. Основна частина.

Пісня-хоровод «Варенички».

Діти разом з ведучим співають веселу пісню про вареники. Під час співу вони виконують прості танцювальні рухи, імітуючи процес приготування: мішають тісто, розкачують, ліплять.

Дидактична гра «Приготуємо вареники»

Мета: закріплення знань про інгредієнти та види варенників.

Хід гри: На столі лежать іграшкові «інгредієнти»: мука, яйця, сир, вишня, картопля (картинки). Ведучий показує інгредієнти, а діти називають, які вареники можна з них приготувати.

Гра «Зліпи вареник»

Мета: розвиток дрібної моторики та уяви.

Дітям пропонується «зліпити» вареники. Для цього можна використовувати солоне тісто або пластилін.

Альтернативний варіант: кожна дитина отримує паперове коло (тісто) і обирає фішку з зображенням начинки (сир, вишня, картопля). Потім діти «зліплюють» вареники, складаючи кружечок навпіл.

Рухлива гра «Вареники в каструлі»

Мета: розвиток уваги, швидкості, координації.

На підлозі лежить великий обруч – це «каструля», діти «вареники». Під веселу музику вони бігають по залі, а коли музика стихає, вони повинні швидко «стрибнути» в «каструлю» (обруч). Кого обруч не вмістив, той сідає на стілець.

Танець «Український гопачок-чок-чок»

Мета: розвиток почуття ритму, координації рухів.

Ведучий показує прості танцювальні рухи, а діти повторюють (притупи, помахи руками, плескання в долоні, колупалочка та ін.).

3. Заключна частина.

Сюрпризний момент: З'являється персонаж (наприклад, бабуся), яка приносить кошик з іграшковими варениками, зробленими з тканини або паперу.

Підсумок: Ведучий разом з бабусею дякує дітям за участь, хвалить їх за старання. Дітей пригощають справжніми ласощами (наприклад, печиво у формі вареників або інші частування).

Музичне прощання: Діти виходять із зали під музику.

Методичні вказівки:

1. Врахуйте вікові особливості дітей.
2. Створіть атмосферу (автентична музика, яскраві елементи декору, костюми, рушники та ін.).
3. Залучайте дітей до діалогу. Діти повинні відчувати себе активними учасниками, а не просто глядачами.
4. Можна запропонувати батькам прийняти участь у розвазі (заспівати, поділитися рецептами вареників або приготувати їх разом з дітьми вдома перед святом та ін.), заспівати разом пісню «Ой, вареники».

Довідка:

Пісню «Ой, вареники» виконує дитячий ансамбль «Дзвіночок» Малокрушлинецького БК – YouTube. This content isn't available. Авторська пісня «Вареники». Слова та музика Ольги Гаврилюк, аранжування Володимира Вакуленка була писана в 2008 році вокальним ансамблем «Співограй»

(м. Біла Церква) для ТМ «Дригало».

Адреса: *Слова, текст, акорди «Ой, вареники сметані!» pisni. org.ua https://www.pisni.org.ua › so...* https://www.pisni.org.ua/songs/6356555.html

Сучасний музичний куточок в закладах дошкільної освіти

Сучасний музичний куточок у закладах дошкільної освіти – це не просте місце зі звичними іграшковими інструментами, а повноцінний чарівний простір для розвитку музичних здібностей, креативу і творчості, емоційного інтелекту дитини. Це чудовий заохочувач дітей до пізнання музичних звуків, ритмів, мелодій і невід'ємна частина освітнього середовища.

Основні елементи музичного куточка та їх опис

1. Набір інструментів:

✓ *Інструменти для розвитку ритмічного слуху та розвитку координації рухів*: різні види маракасів, дерев'яні палички (клавеси), дзвіночки, музичні трикутники, бубни, кастаньєти та ін.

✓ *Мелодичні інструменти для експериментування із висотою звуку і створювання простих мелодій:* металофон, ксилофон, дитяче піаніно та ін.

✓ *Шумові інструменти, що знайомлять дітей із різноманітністю звуків навколишнього світу:* «звучні коробки», «пляшки із секретом», що наповнені крупами, піском, камінчиками, мушлями, тріскачки та ін.

✓ *Інструменти, зроблені руками дітей, що заохочують до творчості та розуміння, що музику можна створювати з будь-чого*: це можуть бути саморобні гітари та барабани з коробок та іншого підручного матеріалу.

2. Візуальне оформлення:

Музичний куточок – це яскраві, але спокійні тони з елементами музичної символіки (ноти, паузи, скрипковий та басовий ключі та ін.). Стіни можуть бути прикрашені ілюстраціями різних музичних інструментів або схем для простих танцювальних рухів. Інструменти розміщуються на доступній висоті,

на відкритих полицях або стендах, щоб діти могли легко їх брати й повертати на місце.

3. Зона для музично-творчих активностей дітей: Частина куточка може бути обладнана для рухливих ігор в супроводі музики. Це може бути килимок, де діти можуть танцювати або виконувати ритмічні вправи. Бажаним буде невеликий стілець або лава для спостереження, якщо дитина хоче послухати або спостерігати як грають інші.

4. Використання сучасних технологій: Сучасний музичний куточок може бути доповнений простими технічними засобами або колонками, за допомогою яких діти можуть самостійно вмикати і слухати дитячі пісні, класичну музику або звуки природи, що значно розширить їхній музичний кругозір. Також можна використовувати інтерактивні музичні ігри на планшетах або сенсорних екранах.

Цінність сучасного музичного куточка

Сучасний музичний куточок – це не просто місце для розваг. Це справжній центр музичного, мовленнєвого, сенсорного та соціального розвитку, де дитина вчиться:

- ✓ слухати і чути музику;
- ✓ розуміти ритми та мелодії;
- ✓ виражати свої емоції через музику;
- ✓ працювати в команді (оркестр);
- ✓ поважати чужу творчість.

Музичний куточок – це захопливе і багатогранне пізнання музичного багатогранного світу.

Призначення музичного куточка

Музичний куточок в закладах дошкільної освіти – це не просто ігрова зона, а багатофункціональний простір, що має глибоке навчальне та розвивальне призначення і є невід’ємною частиною освітнього процесу.

РОЗДІЛ Х
«СЛОВНИК АКОРДІВ:
БЛОК МУЗИЧНІ СЛОВНИКИ»

Словничок-довідничок
для дошкільнят (музична грамота)

- **Акорд** – це коли три або більше нот співають разом. Звучить, як веселий хоровод нот!
- **Вальс** – це «король танців».
- **Гопак** – це віртуозний український народний танець, відомий в усьому світі. Неперевершене бойове мистецтво козаків: «Гоп!».
- **До, ре, мі, фа, соль, ля, сі** – це імена всіх нот. Їх всього сім, як днів тижня. Запам’ятай їх, як веселу пісеньку!
- **Динаміка** – це сила звуку.
- **Дует** – це коли дві людини співають або грають на музичних інструментах разом.
- **Звукоряд** – це послідовне розміщення нот догори і донизу.
- **Композитор** – це чарівник, який придумує та записує музику. Він створює мелодії, які потім її виконують музиканти.
- **Мелодія** – це найголовніша пісня в музиці. Послідовність різних нот, які разом утворюють красиву пісеньку, що легко запам’ятати.
- **Ноти** – це маленькі значки, схожі на кружечки, які живуть на сходинках музичного будиночка. Кожна нота має своє ім’я і співає свою пісеньку.
- **Нотоносець** (або нотний стан) – це музичний будиночок, де живуть ноти. Це п’ять рівних доріжок (ліній), на яких і між якими розміщуються ноти.

- **Оркестр** – це велика група музикантів, які грають на різних інструментах разом. Це як велика дружня родина, де кожен грає свою партію, але всі разом створюють чудову музику.
- **Пауза** – це музична тиша, коли музика ніби засинає. Це як перерва в грі, коли всі завмирають і слухають тишу.
- **Ритм** – це музична пульсація, яка допомагає нам тупати ніжками або плескати в долоньки в такт музиці. Ритм може бути швидким або повільним.
- **Скрипковий ключ** – це чарівний ключик, який відчиняє двері до музичного будиночка. Він завжди стоїть на початку нотоносця і допомагає нам дізнатися, як звучать ноти.
- **Соло** – це коли виступає одна людина, вона може співати, танцювати, грати на музичних інструментах.
- **Тембр** – це забарвленість звуку.
- **Темп** – це швидкість руху музики.

Повільний темп – музика йде повільно, як черепаха.

Помірний – музика звучить немов ніжний теплий вітерець.

Швидкий темп – музика біжить, як зайчик.

- **Тріо** – це коли три людини співають або грають на музичних інструментах разом.

Казка «Як Нота До знайшла свій дім»

Жила собі маленька, весела нотка на ім’я **До**. Вона була найпершою і найголовнішою, але їй було дуже самотньо. Вона стрибала по травичці, літала з метеликами, але їй хотілося знайти своє місце. Одного разу вона побачила дивовижний будиночок. Він був незвичайним. П’ять сходинок (ліній) були дуже довгими. Це був нотоносець! Біля його дверей стояв великий і гарний Скрипковий ключ, який привітно посміхався.

- Привіт, сказав Скрипковий ключ. Ти шукаєш дім?

- Так, радісно відповіла Нота До.

- Тоді тобі потрібно стати ось тут, сказав ключ і показав на маленьку додаткову сходинку під самим низом нотоносця. Це твоє місце, твій дім. А інші нотки, твої сестрички, будуть жити поруч: хто на сходинці, а хто між сходинками. Так Нота До знайшла свій дім. Вона була щаслива, адже тепер у неї були друзі – Ре, Мі, Фа, Соль, Ля, Сі. Вони всі разом співали веселі пісеньки, а Скрипковий ключ допомагав їм у цьому. І всі, хто чув їхні мелодії і пісні, раділи і плескали в долоні.

СЛОВНИК МУЗИЧНИХ ТЕРМІНІВ ДЛЯ ДЛЯ РОБОТИ ВИХОВАТЕЛЯ ІЗ ДІТЬМИ

Акорд – одночасне поєднання трьох або більше звуків. Для дітей: «Це коли кілька ноток обіймаються і співають разом. Звучить дуже гарно і повненько».

Динаміка – сила звучання музики. Піано (p) – тихо, слабо. Для дітей: «Музика шепоче, як мишка, ми співаємо тихенько». Форте (f) — голосно, сильно. Для дітей: «Музика співає голосно, як лев, ми співаємо сильно і голосно».

Композитор – людина, яка пише музику. Для дітей: «Це чарівник, який створює музичні казки та пісеньки».

Мелодія — це найголовніша пісня в музиці. Це послідовна зміна звуків, що створює закінчену музичну думку. Для дітей: «Це гарна пісенька, яку ми легко запам’ятовуємо і можемо наспівати».

Музична грамота – це основи, які допомагають дітям розуміти та відчувати музику. Це як букви в абетці, тільки для музики.

Музичний інструмент – предмет, створений для виконання музики. Для дітей: «Це музична іграшка, яка вміє співати, якщо її торкнутися. Це може бути бубон, барабан, сопілка, брязкальце та ін.».

Ноти – це графічні символи, які позначають музичні звуки певної висоти та тривалості. Для дітей: «Це маленькі кружечки, які живуть на сходинках музичного будиночка і співають свої імена». **До, Ре, Мі, Фа, Соль, Ля, Сі** – сім основних нот, з яких складається вся музика. Для дітей: «Це імена нот-друзів, яких треба запам'ятати, щоб співати пісеньки».

Нотний стан (нотоносець) – це п'ять паралельних ліній, на яких і між якими пишуться ноти. Для дітей: «Це музичний будиночок з п'ятьма сходинками, де живуть ноти».

Оркестр – великий колектив музикантів, які грають на різних інструментах разом. Для дітей: «Це велика команда музикантів, де кожен грає на своєму інструменті, і разом вони створюють чарівну музику».

Пауза – це знак, що позначає мовчання в музиці, перерву в звучанні. Для дітей: «Це музична тиша. Коли бачимо паузу, ми тихенько сидимо і чекаємо, поки музика зазвучить знову».

Ритм – це чергування звуків різної тривалості, «пульс» музики. Для дітей: «Це як плескання в долоньки, то швидко, то повільно. Це музичний рисунок, який ми можемо відтворити».

Скрипковий ключ – музичний ключ, що визначає висоту нот на нотоносці. Для дітей: «Це чарівний ключик, який відчиняє двері до музичного будиночка і показує, де яка нотка живе».

Темп — швидкість виконання музичного твору. Повільний темп (*адажіо*): «Музика йде повільно, як ведмедик, і ми плавно рухаємося». Швидкий темп (*алегро*): «Музика біжить, як зайчик, і ми швидко-швидко тупаємо ніжками».

Казка «Пригоди веселого Темпу»

У чарівному музичному лісі жив маленький дух на ім’я Темп. Він міг змінюватися. Коли Темп був швидким, музика ставала жвавою, ніби струмочок, що швидко біжить. Тоді всі мешканці лісу, і звірята, і пташки починали танцювати, стрибати і весело гратися. Це був швидкий темп.

Але іноді Темп ставав повільним і задумливим. Тоді музика звучала тихо і спокійно, як ніжна колискова. Тоді звірята вмощувалися зручніше і слухали цю музику, заплющивши очі. Це був повільний темп.

Одного разу Темп вирішив погратися з Ритмом. Ритм був схожий на дрібний дощик, що плескав: *кран-кран-кран*. Темп почав то прискорювати, то сповільнювати ці крапельки. Вийшла дуже весела гра! Коли Темп був швидким, краплі ритму стукали швидко, як дрібний град, а коли Темп сповільнювався, краплі ставали великими і рідкісними, як перед дощем.

З тих пір Темп і Ритм стали найкращими друзями. Вони разом керували настроєм музики, роблячи її то швидкою і веселою, то повільною і спокійною. І всі в музичному лісі любили слухати їхні ігри.

СЛОВНИК МУЗИЧНИХ ТЕРМІНІВ ДЛЯ РОБОТИ ВИХОВАТЕЛЯ ІЗ БАТЬКАМИ ДОШКІЛЬНЯТ

(консультації)

Загальні терміни

- **Музичний слух:** Здатність сприймати та розрізняти висоту, тембр, силу та інші властивості звуків. Часто батьки вживають фразу «У нашої дитини немає музичного слуху», на що треба відповісти: «Музичний слух розвивається, як і мовлення. Головне – це створення музичного середовища і заохочення дитини до музики».

- **Музичні здібності:** Комплекс якостей, які дозволяють людині займатися музикою. «У вашої дитини хороші музичні здібності, вона швидко запам’ятовує пісеньки та легко повторює рухи».
- **Музично-рухова діяльність**: Вправи, що поєднують рухи з музикою. «На заняттях ми багато уваги приділяємо музично-руховій діяльності, щоб розвинути у дітей почуття ритму, координацію та пам’ять».
- **Ритмічний слух:** Здатність відчувати та відтворювати ритм. Це основа для танців, співів та гри на інструментах. «Ритмічний слух допомагає дитині рухатися під музику та почуватися впевнено під час танцювальних вправ».

Назви музичних видів діяльності

- **Гра на дитячих музичних інструментах:** Використання брязкалець, барабанів, бубнів тощо. Допомагає розвинути почуття ритму, дрібну моторику. «Вашій дитині дуже подобається грати на брязкальці. Це чудово розвиває її ритмічне відуття».
- **Музично-ритмічні рухи:** Танці, ігри, вправи під музику, що розвивають координацію, пластичність, відчуття ритму. «Під час підготовки до свята ми розучуємо танець, який розвиває ритмічні навички та вміння працювати в команді».
- **Слухання музики:** Активний процес, під час якого дитина вчиться аналізувати музичний твір, розрізняти його характер, настрій, темп. «Пропоную вам вдома разом із дитиною послухати класичну музику. Це чудово впливає на її емоційний стан».
- **Спів:** Найдоступніший вид музичної діяльності для дошкільнят. Розвиває музичний слух, дикцію, правильне дихання. «Ваш малюк дуже гарно співає, у нього чиста інтонація. Продовжуйте співати з ним удома улюблені пісеньки».

Музичні поняття

- **Динаміка:** Сила звучання. «Сьогодні ми вчилися співати то голосно (форте), то тихо (піано). Це допомагає дітям краще відчувати характер музики».
- **Мелодія:** Музична думка, «пісня». «У цієї пісні дуже гарна мелодія, яку легко наспівати».
- **Ритм:** Чергування звуків різної тривалості, «музичний рисунок». «Зараз ми відстукуємо ритм пісеньки, щоб краще її запам'ятати».
- **Твір:** Музичний продукт, який виконується дітьми (пісня, танець). «На святі ваш син буде виконувати пісню, яка називається «Квіточка» та ін.
- **Темп**: Швидкість виконання музики. «Ми розучуємо пісню у повільному темпі, а потім будемо пришвидшуватися, щоб дитина відчула різницю».

Поради батькам

- Готуйте разом із дитиною музичні номери, виступи-сюрпризи до родинних свят. Грайтеся разом із дитиною в музичні ігри.
- Імітуйте голоси персонажів під час читання з дитиною казок.
- Музикуйте з дитиною на справжніх музичних інструментах, іграшкових або виготовлених власноруч із підручних матеріалів (горішки, палички, паперові стаканчики та ін.).
- Співайте, слухайте музику разом зі своєю дитиною вдома.

«ЛІТЕРАТУРНИЙ КАМЕРТОН»

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базові

1. Аристова, Л. С. Методика музичного навчання та виховання. Миколаїв: Іліон, 2018. 404 с.
2. Артемова Л. В. Театр і гра. Вдома, у дитячому садку, в школі: К.: Томіріс, 2002. 291 с.
3. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua
4. Березова Г. А. Хореографічна робота з дошкільнятами. К.: «Музична Україна», 1989. 205 с.
5. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. К: Видавничий Дім «Слово», 2010. 304 с.
6. Богуш А., Лисенко Н. Українське народознавство в дошкільному закладі. К.: 2002. 398 с.
7. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей : навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Івано-Франківськ. 2019. 56 с.
8. Верховинець В. Весняночка. К.: Муз. Україна, 1989. 343 с.
9. Владимирова А. «Перлинки-звідусільки». Естетичне виховання дітей засобами національного пісенного фольклору: навчально-методичний посібник. Херсон.: Грінь Д.С. 2013. 136 с.

10. Газіна І. О. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку: навч.- метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта», вихователів дошкільних навчальних закладів та батьків. Кам'янець-Подільський. Аксіома, 2015. 196 с.
11. Дерев'янко Т. В. Музичне виховання дошкільників. Старша група. Навчальна книга – Богдан, 2018. 160 с.
12. Дудник Н., Карпенко О., Свйонтик О. Сучасні технології дошкільного виховання: навчальний посібник для студентів другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта. Дрогобич: ДДПУ ім. Івана Франка, 2023. 300 с.
13. Гелунова А., Чиркіна В. У світі музики. Розробки занять для дітей 4 – 6 років. Х.: Основа, 2008. 332 с.
14. Затія-дивоглядія: як зробити ляльковий театр другом кожної дитини /авт. -упоряд.: О. О. Тимофєєва, О. В. Борисенко. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 164 с.
15. Іваницький А. І. Український музичний фольклор. Підручник для вищих учбових закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 320 с.
16. Каньоса Н. Г. Теорія та технології розвитку дитячої художньої творчості дошкільників: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Зволейко Д. 2015. 188 с.
17. Каньоса Н.Г., Бабюк Т.Й., Пукас І.Л. Методика виховання та розвитку дітей раннього віку: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О. В., 2021. 268 с.
18. Каспрук І.М. Методика використання наочних посібників для музичного розвитку дітей дошкільного віку: методичні рекомендації. Львів, 2020. с. 24.
19. Каспрук І. Свята і розваги в дошкільному навчальному закладі: методичний посібник. Львів: «Растр-7», 2015.100 с.
20. Лісовська Т. А. Теорія і методика музичного виховання: навчально-методичний посібник. Миколаїв: видавець Румянцева Г. В., 2022. 330 с.

21. Лісовська, Т. А. Індивідуально-диференційований підхід до музичного виховання дітей старшого дошкільного віку дис. ... канд. пед. наук: Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв, 2011. 284 с.
22. Лисенко Н.В., Кирста Н.Р. Педагогіка українського дошкілля: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 208 с.
23. Лисенко Н. В., Кирста Н. Р. Педагогіка українського дошкілля: У 2 ч.: Навч. посіб. К.: Вища шк., 2006. Ч. 1. 302 с.
24. Матвієнко С. І. Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 297 с.
25. Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі: збірник методичних матеріалів /упор. І. А. Романюк. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 104 с.
26. Науменко, Т. Музичне виховання найменших: Інтегровані заняття К.: Шкільний світ. 2007. 128 с.
27. Науменко Т. Музичне виховання дошкільників засобами українського фольклору. АПН України, інститут педагогіки. К., 2008. 115 с.
28. Нечипорук Н.І., Томей О.П. Розвивальні ігри для дошкільників. Х.: Видавнича група «Основа», 2007.192 с.
29. Половіна О. А., Кондратець І. В. Нові підходи до формування художньо-практичної компетентності майбутніх вихователів. *Народна освіта*: Електронне наукове фахове видання. Випуск № 2 (38). 2019. https://www.narodnaosvita.kiev.ua
30. Половіна О., Кондратець І. Артосвіта: навчально-методичний посібник. Київ. столич. ун-т ім.Б. Грінченка, 2024. 700 с.
31. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів, спец-ть «Дошкільне виховання». К.: Вид. Дім «Слово», 2004.
32. Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: навч.- метод. посібник. Тернопіль: Мандрівець. 2014. 280 с.

33. Садовенко С. Розвиток музичних здібностей засобами українського фольклору: Навчально-методичний посібник. К.: Щк. світ, 2008. 128 с
34. Семизорова В. В., Шараєвська І. Я., Степаненко Н. В. Використання системи «елементарного музикування» Карла Орфа в освітньому процесі дошкільного навчального закладу. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 68 с.
35. Смаглій Г. А. Основи теорії музики: Харків.: Факт, 2005. 384 с.
36. Сухина Л. Ю. Мій конспект Музичне виховання у дитячому садку 6 рік життя. Видавництво. Основа. 2018. 112 с.
37. Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.
38. Теоретичні та методичні засади забезпечення якості освіти дітей раннього та дошкільного віку в умовах воєнного стану: монографія /Артемова Л.В., Жиріков І. А., Луценко І. О., Луценко В. О., Молочко М. В., Рейпольська О. Д., Федоренко С. В.; за заг.ред. Д. О. Рейпольської. Івано-Франківськ: НАЇР, 2024. 172 с.
39. Теорія і методика музичного виховання дітей дошкільного віку: програми вищих педагогічних навчальних закладів /укл.: А.С. Шевчук. К.: Вид. дім «Шкіл. світ». 2006. 36 с.
40. Теорія та методика музичного виховання дошкільників: навчально-методичний посібник / упор. І.Ю. Підлипняк. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2017. 116 с.
41. Фольклор для наймолодших: Заняття вихователя і логопеда /упоряд. Т. Вороніна. К.: Вид. дім «Шкіл. світ». Вид. Л. Галіцина. 2005. 128 с.
42. Черкаський Л. М. Українські народні музичні інструменти К.: Техніка, 2003. 264 с.
43. Чеснокова Л. В., Золотарьова О. І. Заняття з логоритміки для дітей із вадами мовлення. Х.: Вид. група «Основа», 2017. 160 с.

44. Шевчук А.С. Розвиток дошкільнят у музично-руховій діяльності: Навч.-метод. забезпечення програми . К.: Вид. дім Шкільний світ»: Вид. Л.Галіцина. 2006. 128 с.
45. Шевчук А.С. Дитяча хореографія: навч.-метод. посібник Тернопіль: Мандрівець, 2016. 288 с.
46. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка: підручник К.: НАКККіМ, 2016. 264 с.
47. Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник Тернопіль: «Навчальна книга – Богдан», 2003. 352 с.

Додаткові

48. Валентьєва Т.І., Богдан Т.М. Педагогіка дошкільна: практичний курс. Навчальний посібник. Чернігів, 2017. 92 с.
49. Вільчковський Е., Денисенко Н., Шевченко Ю. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 128 с.
50. Ворожейкіна О. М. Театр для малюків (початкова школа). Х.: Вид. група «Основа», 2011. 207 с.
51. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проєкту В.О. Огневюк ; авт. кол.: Г.В. Бєлєнька, О.Л.Богініч, В.М.Вертутіна (та ін.) ; наук. ред. Г.В.Бєлєнька ; Київ, ун-т ім. Б.Грінченка. К. : Київ, ун-т ім. Б.Грінченка, 2020. 440 с.
52. Коврей, О., Бобирєва, Д. (2021). Фахова компетентність майбутніх вихователів: теоретичні підходи до її формування на засадах компетентісного підходу. Social Work and Education, Vol. 8, No. 4. pp. 505-514. uran.ua https://journals.uran.ua
53. Козак Л. В. Кейс-метод у підготовці майбутніх викладачів до інноваційної професійної діяльності. *Освітологічний дискурс*. 2015, № 3 (11). с. 153.
54. Крутій К. Термінологічне поле музичного заняття в дошкільному навчальному закладі. *Музичний керівник*. 2015. №11. С. 4 – 8.

55. Левчук Я. Українські народні дитячі інструменти: гра музикою чи музикування грою. *Музичний керівник*. 2013. № 3. С. 4 – 7.
56. Макаренео Л. все про театр і дитячу театралізовану діяльність. К.: Шк. світ, 2008, 128 с.
57. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; наук. ред. Г. В. Бєлєнька; авт. кол.: Г. В. Бєлєнька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін. К. : Київ.ун-т ім.Б. Грінченка, 2016. 352 с.
58. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» Наказ Міністерства економіки України № 755-21 від 19 жовтня 2021 р. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» / Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
59. Самбор Л. Музично-дидактичні ігри на музичних заняттях. *Музичний керівник.* 2014. №11. С. 4 – 10.
60. Тимощук С. В. Музично-дидактичні ігри в ДНЗ (за системою К. Орфа) *Обдарована дитина: науково-практ. освітньо-популяр. журнал для педагогів, батьків та дітей.* К.: СОЦИС. 2013. №10. С. 30 – 37.
61. Чайка В.В., Янкович О.І. та ін. Психолого-педагогічні умови підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти до саморегуляції професійної діяльності в процесі навчання у закладах вищої освіти. Підготовка майбутніх фахівців початкової та дошкільної освіти: стратегії реформування: колективна монографія / за ред. В. В. Чайки, О. І. Янкович. Тернопіль: Ю. В., 2019. С. 137 – 155.
62. Чеснокова Л. В., Золотарьова О. І. Заняття з логоритміки для дітей із вадами мовлення. Х.: Основа, 2017. 160 с.
63. Шуть М. Скарбничка організатора дитячого свята. *Музичний керівник.* 2012. № 3. С. 21–28.
64. Шуть М. Сучасне дитяче свято: педагогічний аспект. *Музичний керівник*. 2012. № 3. С. 4–11.

Інтернет-ресурси

65. Базовий компонент дошкільної освіти: Наук. кер. Піроженко Т. О; авт. кол.: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнєва О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г. К.: Видавництво, 2021. 26 с. https://pedpresa.com.ua/206188-bazovyj-komponent-doshkilnoyi-osvity-nova-redakcziya.html
66. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) наказ Міністерства науки і освіти України від 21.01.2021 №33 . URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
67. Владимирова А.Л., Гармонійний синтез традиційних методів і сучасних технологій у музичному розвитку особистості. *Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика навчання*, *1*(5), 138-144. 7 https://doi.org/10.31652/3041-1017-2025(5-1)-17
68. Документи, якими регулюється освітній процес у Херсонському державному університеті. URL: https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx
69. Закон України «Про вищу освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text
70. Міністерство освіти і науки України: веб-сайт. URL: http://www.mon.gov.ua/
71. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном: веб-сайт. URL: https://osvita.ua

«ФІНАЛЬНИЙ АКОРД»

ДОДАТКИ

Додаток А

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ З ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В РІЗНИХ ПРОГРАМАХ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ

1. Березіна О.М., Гніровська О.З., Линник Т.А. «Грайлик». Парціальна програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 56 с.
2. Грабарєва О. А., Кугуєнко Н.Ф. Народна пісенна творчість у вихованні національної свідомості дошкільників. Парціальна програма Х.: Вид-во «Ранок», 2014. 192 с.
3. Дитина: освітня програма для дітей від двох до семи років. /наук. кер. проєкту: О.В. Огневюк; авт. кол.: Г.В. Бєлєнька, О.Л. Богініч, В.М. Вертутіна та ін.; наук. ред. Г.В. Бєлєнька; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
4. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник» / Л. В. Калуська. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 144 с.
5. Медіадошкільник: парціальна програма з медіаосвітньої діяльності для дітей старшого дошкільного віку (6-й рік життя) / Г.А. Дегтярьова, О.С. Тарасова, А.П. Фоменко; за заг. ред. О.В. Волошенюк, Г.А. Дегтярьової, В.Ф. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. 118 с.
6. Музично-казкові намистинки: оздоровчо-освітня робота з дітьми четвертого року життя: програма і методичні рекомендації / І.Є. Трофімченко, І.А. Малашевська, Н.Г. Сімон та ін.; наук. кер. І.А. Малашевська, Тернопіль: Мандрівець, 2019. 128 с.
7. Парціальна програма «МузоМедіа: новий формат музичних занять для дошкільників». КДНЗ (ясла-садок) №2 «Буратіно» Пологівської міської

ради Запорізької області. (КЗ ЗОІППО від 24.06.2020 протокол № 6 Наказ ДОН №292 від 13.07.2020).

8. Парціальна програма з використання класичної музики на заняттях хореографічного гуртка в ЗДО. ДНЗ (ясла-садок) № 151 «Краплинка» Запорізької міської ради Запорізької області. (КЗ ЗОІППО від 25.09/20.11.2019 протокол №6,7 Наказ ДОН №690 від 02.12.2019).
9. Програма оздоровчо-освітньої роботи з дітьми старшого дошкільного віку «Веселкова музикотерапія»/ І.А.Малашевська, С.К.Демидова. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 44 с.
10. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» /О.І. Білан, Л.М. Возна, О.Л. Максименко та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 264 с.
11. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Мандрівець. 2012. 236 с.
12. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» Р.М. Борщ, Д.В. Самойлик. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
13. Стежинки у Всесвіт». Комплексна освітня програма для дітей раннього та передшкільного віку / автор колектив; наук керівник К.Л. Крутій: Запоріжжя ТОВ «ЛІПС», ЛТД 2020. 244 с.
14. Удовіченко В.В., Сиротенко А.Ю Кугуєнко Н.Ф, Хореографія в дошкільному навчальному закладі. Парціальна програма Х.: Вид-во «Ранок», 2014. 80 с.
15. «Я у Світі». Програма розвитку дитини від народження до шести років /О.П. Аксьонова, А.М. Аніщук, Л.В. Артемова та ін; наук. кер. Кононко О. Л. Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019, 488 с.

Додаток Б

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481- 32 -21, факс (044) 481-47=96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Від _02.09.2016___№ _1/9-454___
На №_____ від _____

Департаменти (управління) освіти і науки
обласних, Київської міської
державних адміністрацій

Щодо організації роботи з музичного виховання дітей
у дошкільних навчальних закладах

Міністерство освіти і науки надсилає інструктивно-методичні рекомендації щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах.

Просимо довести зазначену інформацію до відома працівників обласних, районних (міських) управлінь (відділів) освіти і науки, керівників та педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів.

Додатки: на _6___арк.

Заступник Міністра Павло Хобзей

Низковська О.В.
248-17-50
Грищенко Г. А.
481-32-00

Додаток до листа МОН України
від _02_._09._2016 р. № _1/9-454_____

Інструктивно-методичні рекомендації

«Про організацію роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах»

Законодавство України визначає дошкільну освіту як цілісний процес, спрямований на забезпечення гармонійного розвитку дитини з урахуванням її індивідуальних задатків, нахилів, здібностей, культурних потреб. Відповідно, актуальним завданням дошкільної освіти є виховання художньо-естетичних засад особистості дитини через відкриття їй світу мистецтва, зокрема

музичного, залучення до нього і творчого освоєння. У сучасній практиці музичне мистецтво стає дієвим засобом розвитку особистості дитини, якщо в дошкільному навчальному закладі створюється сприятливе освітнє середовище, пропонуються якісний зміст освіти й педагогічні технології, забезпечується ефективна організація музичного виховання.

Мета музичного виховання дітей дошкільного віку виховання гармонійно розвинутої, естетично й творчо спрямованої особистості дитини під впливом цінностей українського і світового музичного мистецтва, розвиток загальної музикальності, здібностей музичного виконавства і творчості, формування елементарних основ музичної культури, домірної вікові музичної компетенції.

Основні завдання музичного виховання дітей дошкільного віку: виховання в дітях життєвої мистецької активності, спрямованості на сприйняття і творення прекрасного в мистецтві та житті (краса, гармонія, виразність, грація, вишуканість), емоційно-ціннісного ставлення до українського і світового музичного мистецтва; розвиток загальної музикальності як сукупності музичних здібностей (емоційний відгук на музику, музичний слух і чуття ритму, музичне мислення, музична уява, музична пам'ять), здібностей виразного виконання музичних творів (пісенних, танцювальних, інструментальних) та творчої їх інтерпретації, варіювання, імпровізації; формування навичок музичного сприймання, виконавства і творчості в основних видах дитячої музичної діяльності, елементарних основ музичної культури (потреби, переживання, ставлення, інтереси, любов до музики); закладання елементарної компетентності у музичному мистецтві.

Умови успішної музично-педагогічної роботи з дітьми: професійність музичного керівника і вихователів; гнучке застосування традиційних та нових методів і прийомів музичного виховання, навчання й розвитку дітей в основних видах дитячої музичної діяльності та формах організації; сприятливе мистецьке оточення в груповій кімнаті та спеціально обладнане естетичне середовище музичної зали, сучасне змінне оснащення; співпраця вихователів, музичного керівника і батьків.

Зміст музично-педагогічної роботи з дітьми деталізується щодо кожної вікової групи по основних видах музичної діяльності у чинних комплексних і парціальних програмах. У кожному з видів музичної діяльності (слухання музики, музичні рухи, співи, гра на дитячих музичних інструментах, творчість – у рухах, пісенна, музикування) деталізовані завдання музичного виховання, навчання й розвитку дітей та наведено музичний репертуар (орієнтовний, для вибору, а тому більший за обсягом, ніж можна використати за навчальний рік), реалізація яких і становить для педагога зміст роботи з дітьми. Музичний керівник і вихователі, орієнтуючись на програмові твори з національної та світової музичної спадщини, дбаючи про високий художній рівень і доступність репертуару, можуть також самостійно добирати музичні твори із сучасних фахових джерел («Дошкільне виховання», «Дитячий садок. Мистецтво», «Музичний керівник», «Палітра педагога», «Джміль», «Дитячий

садок» та інші періодичні видання, посібники, збірки, хрестоматії). Пісенний матеріал слід транспонувати відповідно до вікових та індивідуальних можливостей дітей.

Форми організації музичного виховання дітей: самостійна музична діяльність, використання музики у повсякденному житті, музичні заняття, музичні розваги, музично-театралізовані свята, додаткові – заняття за інтересами дітей, гуртки (студії).

Самостійна музична діяльність (щоденно) пов'язана з ініціативою і бажанням дитини звертатися до власно набутого мистецького досвіду. Вона потребує спостереження за дітьми і непрямого впливу у вигляді організації розвивального середовища і сприятливих умов для підтримки і розвитку самостійних дитячих музичних проявів (наприклад, ситуації виклику, ситуації успіху). Ситуація виклику – це прийом непрямого запрошення до самостійних дій, провокування і спонукання дітей до активності за рахунок надання їм нових можливостей.

Використання музики у повсякденному житті (щоденно) є найпоширенішою формою роботи і потребує створення у дитячій групі атмосфери повсякденного звернення до музики як життєво необхідних дитині позитивних емоційних вражень. Вихователь педагогічно доцільно використовує музику у різних видах дитячої діяльності (ігровій, образотворчій, руховій, під час сприймання літературних творів, наприклад, при слуханні музично ілюстрованих казок, тощо), збагачує досвід дітей красивою українською музикою із національної спадщини – про Україну, її духовно-культурні цінності, про Київ, дім, рідну мову, батьків, сучасною дитячою музикою у виконанні дорослих і дітей (аудіозаписи, відеозаписи), творами зі світової класики.

Музичні заняття (два рази на тиждень) – провідна форма організованої навчально-пізнавальної діяльності з музичного виховання дітей. *Види занять:* колективні (вся група), підгрупові (4-12 осіб), індивідуальні (1-3 особи). *Типи занять:* традиційне, тематичне, домінантне, комплексне, комплексно-тематичне. При плануванні занять обирається той доцільний тип, що відповідає рівню музично-естетичного розвитку дітей, поставленій освітній меті, актуальним завданням роботи з групою.

Традиційне заняття усталене в основних рисах, найбільш апробоване дошкільною практикою. У ньому поєднуються *всі види дитячої музичної діяльності*: слухання музики, співи, пісенна творчість, музично-рухова діяльність, творчість у рухах, гра на дитячих музичних інструментах, музично-дидактичні ігри. Усі види діяльності презентують основні види музичної практики людини (музична творчість, виконавство, сприймання) та музичного мистецтва (інструментальне, вокально-хорове, хореографічне) і через це формують у дитини початкові уявлення про цілісність і різноманіття мистецтва, навички в усіх видах музичної діяльності.

Тематичне заняття характеризується тим, що його виховний зміст виражений життєвою темою, близькою і зрозумілою, відомою дітям,

актуальною для їхнього особистісного і музичного розвитку; освітній і розвивальний зміст знаходить вираження через сукупність тем «*Які емоції і почуття передає і викликає музика», «Про що розповідає музика», «Як розповідає музика».* Зміст музичної діяльності пов'язується з широкою культурною інформацією і спеціальною музичною. У молодшому дошкільному віці переважає тематика іграшкового світу, природних явищ, у старшому – соціального і суто музичного спрямування.

У домінантному занятті переважає (домінує) один із видів дитячої музичної діяльності – музикування, музичні рухи, співи, – чим створюється атмосфера відповідного музичного мистецтва (інструментального, танцювального, вокально-хорового). Воно сприяє успішнішому формуванню виконавських музичних навичок, творчих умінь, вивченню репертуару до свят.

У комплексному занятті музика інтегрується з кількома видами дитячої діяльності, переважно художніми; успішно спрямовується розвиток дитячої творчості. Під час такого заняття доцільно узагальнити одне з художніх понять (наприклад, ритм) через практичну діяльність у різних мистецтвах (музиці, танці, малюнку, витинанку тощо).

Комплексно-тематичне заняття поєднує у собі риси комплексного і водночас тематичного, що підсилює його художньо-естетичну і життєву спрямованість для дітей; часто носить підсумковий характер.

Музичні розваги (два рази на місяць) – естетично приваблива форма мистецько-творчого відпочинку дітей, побудована на різноманітному мистецькому і життєвому досвіді дітей. Організуються різні види розваг для дітей і разом з дітьми, тематика яких пропонується, варіюється вихователями і музичним керівником, може обиратися разом із дітьми. *Види розваг:* день народження дитини, іменини; свято Миколая; День матері; музичні драматизації казок у виконанні самих дітей, вистави різних видів театрів; театр дітей і дорослих до Міжнародного дня театру; слухання аудіозапису музично ілюстрованих казок, музичних фрагментів з дитячих опер і балетів; концерт дитячої творчості, тематичні концерти творчості видатних митців; фестивалі дитячих талантів і родинної творчості; вечори музичних загадок-відгадок, українських колискових пісень, колядок і щедрівок (під час Різдвяних свят), веснянок, закличок, хороводів (під час Великодніх свят), слухання музики і творчого музикування, слухання музики і танцювальних імпровізацій; вечір поезій і пісень до Всесвітнього дня поезії; вечір дитячої творчості до Всесвітнього дня танцю тощо. Ті чи інші види розваг плануються відповідно до віку дітей.

Музично-театралізовані свята (два-чотири рази на рік) – художньо й творчо збагачена форма відзначення святкової події, пори року, соціально й змістовно значущої для виховання і розвитку дитини, що здійснюється, головним чином, засобами музики, літератури, театру, хореографії. Рекомендовані свята (залежно від віку дітей): Свято музики (до Міжнародного

дня музики), Свято осені, зимове Новорічне свято, Свято весни, мами і усіх жінок, Свято випуску дітей до школи.

Додаткові форми роботи з музичного виховання – заняття за інтересами дітей, гуртки, студії (одне-два заняття на тиждень). Через них реалізується варіативний зміст роботи з дітьми та поглиблюється зміст інваріантної складової згідно Базового компонента дошкільної освіти. Вони є формами мистецького збагачення дитячого життя (дитяча хореографія, дитячий оркестр, сольний спів). Додаткові заняття з музикотерапії організуються за рекомендаціями психолога з метою корекції та розвитку дітей з особливими освітніми потребами, порушеннями психофізичного розвитку в умовах корекційної та інклюзивної освіти.

Основні функції музичного керівника і вихователя в забезпеченні музичного виховання дітей є спільними (особливі обов'язки – варіативні, залежно від потреб дітей, спрямованості та умов дошкільного навчального закладу):

- виховна (педагоги спрямовують особистісний розвиток і музичне виховання дітей; спостерігають за дитячими особистісними і музичними проявами, індивідуалізують роботу на цій основі);

- освітня (музичний керівник – здійснює музичне виховання з групою дітей, підгрупою, індивідуально, забезпечує музичну освіту дітей через різні форми роботи з музичного виховання; при можливості забезпечує якісний музичний супровід ранкової гімнастики, фізкультурних занять, свят і розваг відповідно до вимог методики фізичного виховання (музика виконується педагогом або звучить аудіозапис); виявляє відповідальність і свободу у реалізації змісту програми; реалізує власну педагогічну майстерність; вихователь радиться з музичним керівником, бере дієву участь у музичних заняттях, розвагах, святах, інших формах роботи);

- дидактична (музичний керівник навчає дітей усіх видів музичної діяльності; формує навички музичного виконавства, музичної творчості, інтерес і любов до музики, музичну культуру дітей; виявляє належну музично-теоретичну підготовленість; вихователь використовує музику у повсякденні відповідно до вікових особливостей дітей, потреб групи, інтересів і схильностей дитини);

- розвивальна (музичний керівник спрямовує музично-естетичний розвиток дітей, виявляє їхні музичні задатки і обдарування, розвиває загальну музикальність, музичні здібності; виявляє гарну музично-виконавську майстерність);

- науково-методична (педагоги розробляють зміст музичних занять, розваг, свят; варіативно застосовують методики і технології музичного виховання; виявляють особисту творчість, впроваджують інновації, експериментують, пропонують власні творчі здобутки колегам);

- організаційна (музичний керівник планує музично-педагогічну роботу, а саме – форми організації, їх зміст; створює умови для занять, збагачує ресурси через оновлення добірки дитячих музичних інструментів, фонотеки;

організовує у співробітництві з вихователями і батьками музичні заняття, свята, розваги; вихователь створює умови для самостійної музичної діяльності дітей у групі, наповнює «Музичний куточок для батьків», організовує проведення в групі такої форми роботи як «Мистецький досвід», бере домірну участь у плануванні й розробленні змісту занять, розваг, свят);

- суспільно-педагогічна (педагоги здійснюють зв'язок з батьками, митцями, професійними виконавцями; творчо реалізують себе).

Планування роботи з музичного виховання здійснюється у формі перспективних і календарних планів. Перспективному плануванню на навчальний рік підлягають форми організації музичного виховання (тип заняття, вид і тема розваги, тема свята). На менш тривалу перспективу (один-два місяці) планується зміст розваг і свят, що відображається у сценаріях. Поточний зміст навчально-пізнавальної діяльності відбивається у календарному плануванні у вигляді плану-конспекту музичного заняття (для працівників зі стажем до 8 років) або плану-схеми музичного заняття (для досвідчених педагогів). Планування використання музики у повсякденні дітей здійснюється вихователем і вноситься ним до його календарного плану.

Удосконалення методичної компетенції музичних керівників, вихователів, керівників гуртків (студій) здійснюється в педагогічному колективі дошкільного навчального закладу під керівництвом вихователя-методиста, в районній, міській та обласній системах підвищення педагогічної кваліфікації. Вихователь-методист дошкільного закладу здійснює методичну підтримку музичному керівнику та вихователю, генерує нові ідеї, презентує інноваційний досвід, систематизує матеріали у методичному кабінеті, виявляє перспективний досвід з музичного виховання тощо. Ефективними є районні та міські семінари й методичні об’єднання, зміст роботи яких слід щонайменше розробляти по трьох складниках: теоретико-методичні питання, практичні питання і досвід, навчально-методичний супровід. Продуктивним сучасним підходом є набуття нових компетенцій під час навчання педагогів один від одного, у творчих групах з науковцями, творчих майстернях досвідчених викладачів, майстер-класах фахівців.

Співробітництво із родинами вихованців базується на повазі педагогів до культурних традицій кожної родини, залученні дітей як до українського і світового музичного мистецтва загалом, так і до мистецької культури тих національностей, до яких належать вихованці групи. Педагоги мають порадити добір музики для родинного кола і спонукати батьків цікавитися успіхами доньки чи сина в музичній діяльності, звертатися за порадами до педагогів, посильно допомагати і брати участь в освітньому процесі.

https://imzo.gov.ua/2016/09/08/list-mon-vid-02-09-2016-1-9-454-shhodo-organizatsiyi-roboti-z-muzichnogo-vihovannya-ditey-u-doshkilnih-navchalnih-zakladah/

Додаток В

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ
12 січня 2021 року № 33

Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція

На виконання статті 22 Закону України «Про дошкільну освіту» та враховуючи рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 21.12.2020 протокол № 12/1-2

НАКАЗУЮ:

Затвердити Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція, що додається.

Міністерству освіти і науки України, департаментам (управлінням) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій забезпечити впровадження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція, затвердженого пунктом 1 цього наказу.

Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки молоді та спорту України № 615 від 22.05.2012 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція)».

Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) зробити відмітку в архіві.

Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Любомиру Мандзій.

Міністр
С. Шкарлет

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства освіти і науки України
від 12.01.2021 № 33

Базовий компонент дошкільної освіти

(Державний Стандарт дошкільної освіти)

Нова редакція

Базовий компонент дошкільної освіти — це державний стандарт (далі — Стандарт), що визначає вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів освіти дитини дошкільного віку (6 (7) років), а також умови, за яких вони можуть бути досягнуті відповідно до міжнародних стандартів якості освіти.

Мета Стандарту — збереження самоцінності дошкільного дитинства, визначення особливостей та вимог до рівня розвиненості, освіченості та вихованості дитини дошкільного віку, забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою.

Дошкільна освіта є невід'ємним складником та першим рівнем у системі освіти (нульовий рівень Національної рамки кваліфікацій), стартовою платформою особистісного розвитку дитини.

ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК СТАНДАРТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ОСВІТНІЙ НАПРЯМ «Гра дитини»

Ігрова компетентність це — здатність дитини до вільної, емоційно насиченої, спонтанної активності з власної ініціативи, в якій реалізується можливість застосування наявних і освоєння нових знань та особистісного розвитку через прагнення дитини до участі в житті дорослих шляхом реалізації інтересів в ігрових та рольових діях в узагальненій формі.

Ігровий процес як зона найближчого розвитку дитини вимагає збагаченого ігрового середовища і педагогічного супроводу дорослих і тому класифікація ігор відображає ступінь активності та свободи дитини в організації ігрової діяльності.

Перша група ігор: самодіяльні вільні ігри (ігри-експериментування, сюжетно-відображувальні, сюжетно-рольові, режисерські, театралізовані).

Друга група: ігри, що організовані за ініціативою дорослих з метою навчання (сюжетно-дидактичні, дидактичні (словесні, з іграшками, настільно-друковані), рухливі, конструктивно-будівельні) та з метою організації дозвілля (інтелектуальні, карнавальні, обрядові, драматизації, хороводи, ігри-естафети).

Гра відіграє ключову роль у житті дитини дошкільного віку, і необхідно визнати самоцінність вільної гри дитини в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Емоційно-ціннісне ставлення: виявляє стійкий інтерес та захоплення ігровою діяльністю, зацікавленість до реальних та уявлюваних ігрових подій, ігрового перевтілення та створення ігрових задумів, ситуацій, сюжетів та ігрових ролей. Мотивована на цінності групової солідарності у грі (людяність,

відповідальність, справедливість, самовладання, дружність, позитивне спілкування, терпимість). Відповідально ставиться до вибору та виконання ігрової ролі; відтворює свої життєві враження у рольовій грі, використовуючи виразні засоби; виявляє повагу до думки іншого, емоційно реагує на зміни у правилах гри, демонструє інтерес до ігор інших дітей.

Сформованість знань: має уявлення про різні види ігрової діяльності, види та назви ігор, у які можна пограти; знає дії у творчих іграх та в іграх з правилами; вміє залучати та приймати партнерів до спільної гри; обирає безпечне місце та атрибути для гри; знає зміст сюжетно-рольових, конструкторсько-будівельних, дидактичних, словесних, настільно-друкованих, рухливих зі співом і діалогом, режисерських, театралізованих, українських народних іграх; демонструє сформованість рольових способів поведінки; свідомо використовує норми та етикет спілкування в іграх; розуміє, як використовувати предметно-ігрове середовище для гри; знає ігри та іграшки в садочку та вдома, використовує їх у самостійних іграх; втілює свої життєві враження; встановлює причини та наслідки вдалої та невдалої гри; усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності.

Навички: ініціює організацію ігор з іншими дітьми за власним вибором. Самостійно обирає тему для гри, моделює явища реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду та знань, прикладах дорослих, з літературних творів і казок, дотримується правил рольової взаємодії (узгодження, рівності, управління тощо). Разом з іншими дітьми облаштовує ігрове середовище та самостійно чи з незначною допомогою розподіляє ролі. Дотримується правил гри до її закінчення та стежить, щоб усі учасники їх виконували.

Уміє підпорядковувати власні дії ігровим задумам, приймати пропозиції інших дітей та узгоджувати їх з усіма учасниками ігрового процесу, використовувати в іграх різні іграшки відповідно до її змісту або предмети-замінники; конструювати ігрове поле за допомогою різних предметів та матеріалів згідно з темою.

Уміє налагоджувати партнерські стосунки завдяки діалогічному спілкуванню на основі ігрового задуму, рольової взаємодії або особистих уподобань, проявляє товариськість, толерантність, зважає на думку інших, стримує агресивні прояви, конструктивно розв’язує конфлікти, радіє спільному успіху, дотримується норм та етикету спілкування, висловлює у делікатній формі своє непогодження з пропозиціями ровесника, його діями із розподілу ролей, іграшок, обов’язків.

Для реалізації ролі широко використовує різні засоби виразності (емоційно-виразні рухи, міміка, пантоміміка, тембр голосу, рольове мовлення), ділиться з дорослими та однолітками враженнями після гри.

Адекватно оцінює результати власних дій та дій товаришів по команді, виявляє взаємну прихильність, надає перевагу грі як провідній діяльності; використовує власний досвід для створення ігор; здатна гратися сама та з однолітками, виявляє вміння залучити до гри партнерів; намагається творчо розвивати сюжет або придумувати ігри.

Участь батьків

Підтримка батьками процесу формування ігрової компетентності дитини відбувається шляхом визнання самоцінності вільної гри, що потребує:

– забезпечення дитини відповідними до віку іграшками та предметами, пояснення за необхідності про призначення іграшок та правил їх безпечного застосування;

– виявлення батьками поваги до гри як провідного виду діяльності дитини, емоційної, позитивної реакції на самостійні ігри дітей;

– прояву щирого інтересу до ігор дитини в садочку й урахуванні її ігрових інтересів у домашніх умовах;

– організації спільної з дитиною гри, придумування нових ігор з іграшками;

– підтримки бажання дитини грати з іншими дітьми, створення ситуацій для ігор у колі інших дітей, спонукання дитини до обговорення ігрових вражень;

– збагачення емоційної сфери дитини враженнями від театральних, літературних творів з подальшим відображенням їх у грі;

– підтримки традиції радитися з дитиною про придбання нових іграшок.

ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК СТАНДАРТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ОСВІТНІЙ НАПРЯМ «Дитина у світі мистецтва»

Мистецько-творча компетентність — здатність дитини практично реалізовувати свій художньо-естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів до видів мистецтва, елементарно застосувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності.

Результатом набуття мистецько-творчої компетентності є елементарна обізнаність дитини у специфіці видів мистецтва (художньо-продуктивній, музичній, театральній); ціннісне ставлення до мистецтва і мистецької діяльності; прагнення сприймати мистецтво тощо.

Емоційно-ціннісне ставлення: емоційно відгукується на прояви краси в довкіллі, побуті та творах мистецтва, виявляє ціннісне ставлення до творчості художників, музикантів, співаків, танцівників, письменників. Виявляє інтерес до мистецької діяльності (художньо-продуктивної, музичної, театралізованої). Позитивно відгукується на пропозиції включення в різні види мистецько-творчої діяльності (малювання, ліплення, аплікація; слухання музики, співи, музична гра, музично-ритмічні рухи, гра на дитячих музичних інструментах; театралізація малих літературних творів, розігрування спектаклю). Отримує задоволення від мистецької діяльності.

Сформованість знань: має елементарні уявлення про види мистецтва (художньо-продуктивне, музичне, театральне). Розуміє мистецтво як результат творчої діяльності митців, виконавців. Виявляє інтерес до творів

різних видів мистецтва, впізнає знайомі твори, проявляє до них особисте ставлення, висловлює враження від мистецтва, інтерпретує твори. Сприймає та емоційно реагує на художній образ, елементарно аналізує засоби художньої виразності у творах мистецтва різних видів і жанрів. Вирізняє специфіку образу мистецтва художньо-продуктивного, декоративно-ужиткового, музичного, танцювального, театрального. Розуміє призначення зображувальних матеріалів, театрального реквізиту, атрибутів для образотворчої, театралізованої, музичної діяльності; здатна до реалізації творчого задуму за їх допомогою. Має уявлення про музичну гру, пісню, хоровод, танець, інструментальну музику. Розуміє зміст і колективний характер театральної вистави, знає різні види театру (ляльковий, тіньовий, настільний тощо).

Навички: пов'язує яскравість образу, зміст твору з кольорами, композицією, формою; звуками, ритмами, динамікою, темпом, рухами; мімікою, жестами, римами, монологами, діалогами. Здатна розрізнити основні жанри живопису (портрет, пейзаж, натюрморт, казковий, анімалістичний), музики (вокальні, інструментальні), вистави різних театрів (ляльковий, музичний). Знаходить просту аналогію між життям і змістом твору, використовує здатність споглядати і услуховуватися в довкілля для бачення краси у побуті та мистецтві, набувати художньо-продуктивного досвіду мистецької діяльності. Володіє доступними техніками та відображає ними життєві враження та почуття. Виявляє вміння використовувати техніки художньо-продуктивної та декоративно-ужиткової діяльності, експериментує з зображувальними матеріалами, створює художні образи. Має найпростіші навички виконавської культури (декламує, передає рухами характерні ознаки персонажу) та культури глядача (володіє елементарною культурою поводження під час свят, концертів в освітніх та мистецьких закладах). Має домірні вікові навички співу, слухання музики, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах. Виявляє музикальність, уміння передавати настрій, емоції, почуття в музично-руховій і пісенній творчості, музикуванні та музичній грі. Виявляє навички образного мовлення, акторські здібності. Запам'ятовує сюжетну послідовність спектаклю, своєчасно включається в театралізовані дії. Ідентифікує почуття та вчинки персонажів із власними. Використовує побутові речі як атрибути театралізованої діяльності. Співпрацює з дітьми, зокрема з особливими освітніми потребами, й дорослими заради спільного успіху під час мистецької діяльності — художньо-продуктивної, музичної, театралізованої, розваг, свят. Відгукується на пропозиції щодо оздоблення інтер'єру (на свята), долучається до дорослих під час декорування приміщення. Виявляє елементи естетичного смаку та підтримує естетичні прояви у побуті (доцільність вибору одягу до ситуації, культура прийому їжі, сну, відпочинку та праці, культура поведінки й дотримання елементарних правил етикету під час святкувань). Демонструє за власним бажанням досвід мистецьких дій у самостійній художній діяльності.

Виявляє елементарні навички рефлексії — обмірковує з іншими свій мистецький досвід, враження, ставлення до мистецької діяльності.

Участь батьків

Підтримка батьками процесу формування мистецько-творчих навичок дитини може відбуватися шляхом:

– заохочення бажання дитини займатися мистецькими видами діяльності;

– спостережень, позитивної оцінки та підтримки мистецьких вподобань дитини;

– схвалення вільного самовираження дитини в самостійній художній діяльності;

– ігор в акторів, ляльководів, оповідачів, ведучого і учасників концерту;

– участі в експериментуванні з різними зображувальними матеріалами, звуками, рухами, словами;

– слухання з дитиною дитячого пісенного репертуару, інструментальної музики, виконання колискових;

– заохочення дитини до словотворчості, римування, виявлення акторських здібностей;

– позитивної реакції на дитячі малюнки, вироби, співи, музично-ритмічні рухи, фрагменти театралізації, створення портфоліо творчих робіт;

– долучення до спільного перегляду мультфільмів з красивою народною і сучасною музикою, яскравими дитячими образами, підспівування, відтворення персонажів у пластиці, малюнку, сценках;

– влаштування сімейних свят, розваг з використанням мистецьких видів діяльності;

– відвідування з дитиною, зокрема й онлайн, театрів, виставок, музеїв, галерей, концертів;

– активної участі у мистецьких проєктах, святах, розвагах, конкурсах, майстер-класах, інших формах мистецької діяльності, що організовує заклад дошкільної освіти;

– створення умов для виявлення мистецької компетентності у житті й побуті (уміння одягатися зі смаком, створювати затишок у приміщенні, надавати зіпсованим речам друге життя, декорувати, виявляти здатність до оздоблювання кулінарних виробів).

Варіативний складник Стандарту дошкільної освіти

Варіативний складник Стандарту не є вичерпним і може бути доповнений додатковими освітніми напрямами та змістом через збагачення досвіду дитини іншими видами діяльності відповідно до пріоритетного спрямування роботи закладу дошкільної освіти, індивідуальних інтересів і потреб дітей, запитів і побажань батьків вихованців, відповідних умов розвивального середовища.

ОСВІТНІЙ НАПРЯМ

«Дитина у світі мистецтва. Хореографія»

Хореографічна компетентність — це здатність дитини радіти своїм хореографічним досягненням, естетично насолоджуватися музикою і танцем, визначати красу танцю за власними критеріями. По-партнерськи взаємодіяти з дорослими і дітьми, застосовувати творчий танцювальний досвід у повсякденних ігрових, побутових, святкових, життєво різноманітних умовах.

Емоційно-ціннісне ставлення: любить, цінує танець як джерело позитивних емоцій і образів, шляхетної взаємодії, патріотичних почуттів, експресивних музичних рухів. Емоційно вибірково ставиться до українських танців, національних танців свого корінного народу, меншини, танців інших народів світу.

Сформованість знань: має уявлення про хореографію як музично-рухове мистецтво, розрізняє його види (народний, класичний, бальний, сучасний), орієнтується в основних жанрах (гопак, гуцулка, галоп, полька, вальс, полонез). Називає з танцювальної абетки позиції, свої улюблені рухи.

Навички: виконує танцювальні рухи, привітання, руханки, вправи, хороводи, танці за показом педагога і самостійно, типово і варіативно. Відтворює рухами танцю характер, темп, ритм, динаміку музики, форму твору. Узгоджує рухи з музикою і одночасно приязно взаємодіє з партнером / партнеркою, гуртом дітей. Втілює танцювальний образ пластикою і рухами свого тіла, інтерпретує їх. Обирає музику і танець за власним смаком, з національності, до якої належить, творчо імпровізує в індивідуальному і спільному танці.

Участь батьків

Підтримка з боку батьків процесу набуття дитиною хореографічної компетентності може відбуватися шляхом:

– перегляду разом з дитиною відеозаписів танців козаків з репертуару Національного ансамблю танцю України імені Павла Вірського, Національного українського народного хору імені Григорія Верьовки (YouTube), висловлення свого ставлення до краси рухів;

– запису танців у виконанні дитини на відео з подальшими його переглядами у сімейному колі;

– заохочення практичних дій дитини з наслідування традиційних рухів танцю;

– регулярних переглядів фрагментів балетних вистав з подальшим обговоренням змісту, сюжету, музики, образів, танців;

– добору дитячих пісень з української естрадної та народної музики для руханки, творчих танців у народних і сучасних ритмах у колі сім'ї.

Умови реалізації Стандарту дошкільної освіти

Побудова освітнього процесу з дітьми дошкільного віку здійснюється на основі формування досвіду дитини у спілкуванні з дорослими та однолітками в усіх видах діяльності, які реалізуються в дошкільному віці (предметно-практичній, ігровій, образотворчій, пізнавальній та інших) в універсальному розвивальному (ігровому) середовищі на засадах діяльнісного, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, інтегрованого, соціокультурного принципів організації освітнього процесу.

Участь сім'ї в розвитку дитини

Сім'я є природним середовищем для фізичного, духовного, інтелектуального, культурного, соціального розвитку дитини, її матеріального забезпечення і несе відповідальність за створення належних умов для цього.

Відвідування дитиною закладу дошкільної освіти не звільняє батьків або осіб, які їх замінюють від виховання й розвитку їх дитини (закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Конвенція про права дитини та інші нормативно-правові акти).

Участь батьків або осіб, які їх замінюють, у розвитку компетентностей дитини, залучення сімей до освітнього процесу закладу дошкільної освіти утверджує позиції про те, що кожен з батьків є відповідальним за виховання, розвиток і навчання дитини, за збереження її життя, зміцнення здоров'я та усвідомленого ставлення до здорового способу життя, формування почуття людської гідності.

Взаємодія закладів дошкільної освіти з сім'ями дітей як учасниками освітнього процесу

Сім'я виступає дієвим, моделюючим, соціальним, комунікативним, культурним інститутом виховання, навчання і самореалізації особистості.

Зазначена тенденція збільшує роль партнерської взаємодії педагогічних працівників закладів освіти з членами родини вихованців. Підвищення культури відповідального батьківства посилює необхідність педагогічного просвітництва сімей, які опинились перед численними соціальними, духовними, екологічними викликами сьогодення.

Взаємодія закладів дошкільної освіти з родинами дітей як учасниками освітнього процесу спрямована на формування високого рівня психологічної культури всіх учасників освітнього процесу і на рівні знань та настанов, і на рівні повсякденного спілкування.

У цих умовах педагогічний колектив закладу дошкільної освіти ініціює різні форми участі батьків в освітньому процесі, управлінні та громадському самоврядуванні закладу дошкільної освіти, а також соціально-педагогічний патронат сімей вихованців.

Педагог як фахівець, який стимулює процес розвитку дитини

Педагогам дошкільної освіти рекомендовано будувати освітній простір суголосно з цінностями гуманної філософії та педагогіки. Це передбачає сформованість гуманістичних цінностей педагогів, особистісної зрілості, широкого світогляду, високого рівня освіченості, а також практичну вмілість створювати відповідне означеним цінностям освітнє середовище, зокрема інклюзивно спрямоване, будувати взаємини з вихованцями на засадах партнерства, здатність до розуміння себе та іншого, розуміння конкретної ситуації буття кожної дитини.

Професійне навчання педагогів дошкільної та початкової освіти може здійснюватись на основі цілісної філософії розвитку особистості в період дитинства. Сучасна дошкільна освіта вимагає розвинених рефлексивних умінь вихователя. Педагог має бути здатний проявляти їх, орієнтуючись на вікові та індивідуальні особливості розвитку дітей, організаційні та змістовні характеристики освітнього процесу в різних групах дошкільного закладу.

Зміст та організація освітнього процесу

Удосконалення змісту дошкільної освіти передбачає запровадження принципу педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці дитини, вихователя і батьків або осіб, які їх замінюють, забезпечення рівного доступу всіх дітей до закладів дошкільної освіти, втілення особистісно орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного, соціокультурного та інтегрованого підходів, реалізації самостійної творчої діяльності дитини в освітньому процесі з урахуванням вікових особливостей психофізичного розвитку дітей, ігрової діяльності як провідної та принципу навчання через гру як наскрізного у взаємодії з дитиною.

Упровадження зазначених підходів до організації освітнього процесу передбачає повагу до дитини, пріоритет щасливого проживання дитиною сьогодення. Це є передумовою її повноцінного подальшого життя, визнання самоцінності дошкільного дитинства, його особливої ролі в розвитку особистості, збереженні дитячої субкультури.

Діяльнісний підхід до організації освітнього процесу є наріжним для забезпечення прояву активності дитини. Він передбачає пріоритет набуття особистого досвіду дитини та процесу його формування у всіх видах діяльності, які реалізуються в дошкільному віці: руховій, ігровій, мистецько-творчій, пізнавально-дослідницькій, господарчо-побутовій; спрямовує

організацію освітнього процесу на отримання його результатів — відповідних компетентностей.

Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу передбачає увагу до збагачення досвіду дитини та використання комплексних психолого-педагогічних впливів (педагогічних технологій, методів, способів), що сприяють становленню компетентності. У компетентностях збалансовано бажання, інтереси, наміри, мрії дитини в єдності з набутими знаннями, уміннями, навичками та вольовими зусиллями, які вказують на її здатність до регуляції своєї поведінки та діяльності. У такий спосіб компетентність, яку набуває дитина в умовах дошкільної освіти, розглядається в Стандарті як результат виховання та навчання.

Інтегрований підхід до організації змісту та процесу дошкільної освіти забезпечує формування цілісної реалістичної картини світу дитини, основ світогляду. Основними характеристиками інтегрованого освітнього процесу виступають: радісне проживання подій, смислове наповнення, активне залучення дитини до спільної з дорослими та однолітками діяльності, взаємозбагачення соціальних контактів. Особистісно орієнтований підхід до організації змісту та процесу дошкільної освіти передбачає визначення базових якостей особистості, розвиток її активності, самостійності, ініціативності та креативності як індикаторів ефективності освітнього процесу.

Освітній процес та навчальне навантаження на дитину в закладі дошкільної освіти регулюється відповідно до норм і положень Закону України «Про дошкільну освіту» та інших нормативно-правових актів.

Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину в закладах дошкільної освіти затверджується в установленому порядку.

Надзвичайно важливим в організації освітнього процесу з дітьми дошкільного віку є єдність зусиль педагогічного колективу закладу дошкільної освіти, інших закладів та установ, батьків або осіб, які їх замінюють, у формуванні відповідних життєвих компетентностей дитини, зокрема дитини з особливими освітніми потребами, враховуючи рекомендації інклюзивно-ресурсного центру. Це передбачає психолого-педагогічне просвітництво батьків, психолого-педагогічний супровід та підтримку розвитку дитини в умовах родинного виховання, активне залучення батьків вихованців в освітній процес закладу дошкільної освіти.

https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

Додаток Г

ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Державна атестація – це вирішальний етап, що засвідчує якість підготовки фахівця.

Державна атестація у вищих закладах освіти – це обов'язкова процедура для осіб, що завершують навчання і готові отримати диплом вищої освіти. Ця атестація визначає результати навчання щодо вимог освітніх стандартів.

Мета державної атестації – це оцінювання здобувача в процесі оволодіння ним необхідних теоретичних знань та практичних навичок, які передбачені освітньою програмою, що підтверджує готовність випускника до самостійної професійної діяльності.

Форми проведення

Державна атестація може проводитися в різних формах, залежно від спеціальності та освітнього рівня. Найпоширенішими формами є:

- **Захист дипломної роботи (проєкту).** Здобувач презентує своє дослідження або розробку, демонструючи вміння застосовувати знання на практиці.
- **Державний кваліфікаційний іспит**. Перевірка теоретичних знань здобувача з основних фахових дисциплін.
- **Комплексний іспит.** Поєднання теоретичних і практичних завдань для всебічної оцінки компетентностей здобувача.

Атестація проводиться Державною екзаменаційною комісією (ДЕК), до складу якої входять викладачі закладу, а також фахівці-практики з відповідної галузі.

Правові основи

Проведення державної атестації регламентується Законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми положеннями вищих навчальних закладів. Вона є невід'ємною частиною освітнього процесу, що забезпечує державний контроль за якістю вищої освіти. У разі успішного проходження атестації, випускнику присуджується відповідний освітній ступінь (бакалавр, магістр) та видається диплом.

https://aop.nmu.org.ua/ua/navchalniy-process/state-atestats-ya/?print=Y

Додаток Д

ДОПОМІЖНИЙ МАТЕРІАЛ

(медіафайли для підвищення фахової кваліфікації майбутніх вихователів та музичних керівників ЗДО)

І. Перелік інноваційних технологій та методик у галузі дошкільної освіти

kalinka.in.ua https://kalinka.in.ua › 8-perel...

https://kalinka.in.ua/index.php/metodichna-skarbnichka/12-metodichna-skarbnichka/8-perelik-innovatsiinykh-tekhnolohii-ta-metodyk-u-haluzi-doshkilnoi-osvity

ІІ. Міський майстер – клас для музичних керівників закладів дошкільної освіти

https://youtu.be/ZUMa6-l0NzM?si=8n5xQoEdv62FN4V2

https://www.youtube.com/watch?v=ZUMa6-l0NzM

ІІІ. Презентації

1) Презентація "Іноваційні технології в музичному вихованні

...YouTube · Світлана Біркіна - музичний керівник 3 февр. 2024 г.

https://www.google.com/search?q=%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F

2) Презентація "Інноваційні технології в музичному вихованні ...

YouTube · Струмочок Дитячий садок No183 6 мар. 2023 г.

https://www.google.com/search?q=%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D1%81%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D1%83+%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83+%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%96+%D0%B4%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%B9+%D0%B4%D0%BE%D1%88%D0%BA%D1%96

3.Величко Д."Впровадження інноваційних технологій в ...

YouTube · Відділення Музичне мистецтво 16 февр. 2023 г.

https://www.google.com/search?q=%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D1%81%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D1%83+%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83+%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%96+%D0%B4%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%B9+%D0%B4%D0%BE%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE

Додаток Е

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПРОВІДНИХ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ

1) Методичні рекомендації щодо забезпечення дистанційної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни «Інноваційні технології музично-естетичного розвитку дитини».

Мкртічян О.А. Інноваційні технології музично-естетичного розвитку дитини. https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4e175091-5260-47b6-9c6e-df3cc319fb14/content

2) Методичні засади підготовки вихователів до використання сучасних ІКТ у співпраці з батьками

Ванічкіна-Ільницька, Євгенія Юріївна and Козак, Людмила Василівна (2021) *Методичні засади підготовки вихователів до використання сучасних ІКТ у співпраці з батьками* In: Готовність дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи. Матеріали ІІ Всеукраїнського науково-практичного семінару, 20 травня 2021 р., м. Київ. Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39181/

Додаток Ж

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА
З ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ

1. ЗАСТОСУВАННЯ МУЗИЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ... Київський столичний університет імені Бориса Грінченка https://elibrary.kubg.edu.ua › ... https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/29263/1/558-1573-1-PB.pdf

Чернявська М. Інноваційні технології музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку. *Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації : матеріали доп. II Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Харків, 10 квіт. 2025 р.) / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов.ред.) та ін. Харків, 2025. С. 203–208.

URI: https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/19767

2. РОЗДІЛ ІІІ Застосування інформаційно-комунікаційних і ... Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського https://dspace.vspu.edu.ua › bitstreams › download file:///C:/%D0%86%D0%9A%D0%A2%20ZB%20%D0%86V%202024%20%D0%A4%D0%9C%D0%A5%D0%9E%D0%A2-43-47.pdf

3. Ольга Негрій. Використання інформаційно-комунікативних технологій на музичних заняттях у закладах дошкільної освіти.
DOI: https://doi.org/10.33842/22195203-2024-02-15-2-31-138-144

4. Підлипняк Ірина. Використання інноваційних технологій як засобу підвищення ефективності музичного виховання дошкільників.
DOI: https://orcid.org/0000-0002-8265-589X

Укладачка:

Владимирова Алла Леонідівна
докторка філософії в галузі освіти
кандидатка педагогічних наук, доцентка,
Херсонський державний університет,
Україна
Vladimirova Alla Leonidivna
doctor of philosophy in the field of education
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Kherson State University, Ukraine
ORCID: https:// orcid. orq/
0000-0003-3912-4628

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ТВОРЧОСТІ. ПРАКТИКУМ.

Практикум
з навчальної дисципліни/освітньої компоненти
«Теорія і методика музичного виховання»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності А2 «Дошкільна освіта»
галузі знань А Освіта денної та заочної форм навчання.

(електронне видання)